

1938

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: 24

ASIA:

Oslossa olevan lähetystön raportti n:o 1.

Ministeri Nestorin

12/1 1938

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 31.

Oslo- SSA 14 P: NÄ tammi- KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö- LLE

ASIA: Raportti n:o 1.

Kunnioitteen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön
kuluvaan vuodeen raportin n:o 1 siheesta

Norjan menoarvio 1938-39.

Ministeri: *Wronowski*

OSLO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Oslo ssa 14 p:nä tammi kuuta 1938.

Asia: Norjan menoarvio 1938-39.

1/40 Sal. S-38.

17/1-38

5 C4

Nygaardsvoldin hallitus esitti kuluvan tammi-kuun 12 päivänä Suurkäräjille menoarvioehdotuksensa varainhoitovuodeksi 1938-39. Menoarvion sisällyksestä mainittakoon tässä seuraavat tärkeimmät kohdat.

Menoarvio, joka päättyy 563,40 miljoonaan kruunuun (v. 1937-38 532,75 milj. kr.) ei edellytä uusia tai korotettuja veroja, lukuunottamatta bensiinimaksun korotusta 2 äyrillä litralta (12 äyriin). Valtiovelkaa ei arvion mukaan aiota lisätä.

Maa-armeijan menot ehdotetaan vähennettäväksi 128 000 kruunulla (menot siten kaikkiaan 24,656,245 kruunua). Armeijan harjoitukset ehdotetaan pidettäväksi samalla tavoin kuin kuluvana vuonna (72 vuorokautta jalkaväki-, vuoristoty- kistö- ja pioneerikoulutusta, 48 vuorokautta sairaanhoito- ja 84 muuta koulutusta).

Läivastomenoihin, yhteensä 16,110,850 kruunua, sisältyy uusien aluksien rakentamista varten 2,912,000 suuruinen määräraha. Koulutusaika pysytetään 72 vuorokautena ku- ten kuluvana vuonnakin.

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi- tuksiin.

Pulamenoja varten ehdottaa hallitus 69,689,465 kruunua (v. 1937-38 67,177,760 kruunua, lisäystä on siten 2,511,705 kr.). Tästä summasta ehdotetaan 7 milj. kr. hallituksen käytettäväksi pulan lieventämiseksi ja työttömyyden vastustamiseksi (kuluvana vuonna 7,5 milj. kr.), 2 milj.kr. nuorison työttömyyden vastustamiseksi, 1 milj. asunto-olojen parantamiseksi etenkin kalastajaseuduilla, 1,080,000 kruunua metsänhoidollisia varatöitä varten, 8,291,000 varatöitä varten. Edelleen on pulamenoissa 1,5 milj. kr:n määräraha uusien teollisuusyritysten ja matkailuliikenteen edistämiseksi.

Uudisasutusta ja maanraivausta varten ehdotetaan 14 milj. kruunua, etenkin Paatsjokilaakson laajoja asutustöitä varten.

Ulkoasiainhallinnon menoja varten ehdotetaan 4,613,000 kruunua eli 123,000 kruunua enemmän kuin kuluvana vuonna. Ehdotukseen sisältyy uusi poliittis-kansainvälisoikeudellisen osaston päällikön (ekspedisjonschef) toimi. Ehdotusta perustellaan sillä, että departementin poliittinen jaosto (konttori), kansainliittojaosto ja sanomalehti- jaosto, jotka nykyään ovat suoraan kansliapäällikön (utenriksråd) alaisia, joutuisivat yhteisen osastopäällikön johtoon.

Ulkomaisesta edustuksesta ehdotetaan Köpenhaminan lähetystössä olevan varakonsulin toimi muutettavaksi lähetystösihteerin toimeksi. Nykyinen Bukarestin v.a. asianhoitajan toimi (lähetystöneuvoksen arvo) muutettaisiin lähettilään toimeksi; Bukarestin lähettiläs olisi akkreditoitu myös Ateenassa, Sofiassa ja Belgradissa.

Hong Kongiin ehdotetaan perustettavaksi uusi lähetetyn konsulin virka, varsinkin nykyisten vaikeiden laivankulku- ja kauppaolojen vuoksi. Meksikoon, jossa Norjalla oli aiemmin lähettiläs, mutta paikka usean vuoden ajan on ollut varojen puutteessa täyttämättä, ehdotetaan virka jälleen täytettäväksi. Lähettiläs olisi akkreditoitu myös muissa Keski-Amerikan valtioissa. Sanomalehtiavustajan virkoja ei ehdoteta perustettavaksi.

Ministeri: *W. W. W. W. W.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 4

ASIA: _____

Oslissa olevan lähetystön raportti n:o 2.

Ministeri Wuolijoki

16/2 1938

(Tuli vain l'kpl.)

0 s 1 o SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 150.

Oslo SSA 16 P:NÄ helmi KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

2 40 Pal. 3. 38.
19/2 - 38
5 C4

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Reportti n:o 2.

Kunnioittaen tämän mikana toimitan Oslon-lähe-
tystön kuluvan vuoden raportin n:o 2 aiheesta

Norjan puolustuskysymys.

Ministeri: *W. W. W. W.*

OSLO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

Oslo ssa 16 p:nä helmi kuuta 1938.

Asia: Norjan puolustuskysymys.

2/40 Sal. 8-36
19/2-38
5 Cy

Norjassa on viime aikoina suurinta huomiota herättänyt kysymys varustautumisesta ja puolueettomuudesta. On ollut asiasta huomattavia esitelmiä kuten Handels og Sjöfartstidenden päätoimittaja Domaasin, fylkesman Christensenin ja kenraali Gulbransenin. Kaksi viimeksi mainittua vaativat kansanäänestystä puolustuskysymyksessä.

Eilen oli Suurkäräjillä keskustelu valtaistuinpuheesta, jolloin keskeisimmäksi kysymykseksi muodostui puolustuskysymys.

Referoin puoluejohtajien lausuntoja:

Hambro:(höire) Puolustuspolitiikkamme kansallista nöyryytystä.

Ylläolevaa taustaa vastaan on meidän tarkastettava puolustuspoliittista kehitystä Ruotsissa. Maan puolustus perustuu kaikkien puolueitten yhteistoimintaan ja tämän kehityksen valossa on masentavaa ja kansallisesti nöyryyttävää olla todistajana puolustuksen asemalle meillä, Ruotsin naapurimaassa. Trontaledebattenin mukaan meidän olisi pysyttävä kaikkien sotaisten virtausten ulkopuolella ja pääministerikin mainitsi

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.
Tavallinen ja lisäksi ministeriöille.
Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

eräissä puheessaan viime vuonna, että meidän on pysyttävä neutraaleina, maksoi mitä maksoi.- Mitä hallitus on tehnyt luodakseen sen tarvittavan pohjan, jotta voisimme pysyä so- taisten virtausten ulkopuolella? Valtaistuinpuheessa ja bud- jettiehdotuksessa ei näy jälkeäkään tästä. Työväenpuolueen kannanotto rajoittuu edelleen ehdotukseen, että meidän soti- laalliset verstaamme ja tehtaamme olisi muutettava siviili- tuotantoa palvelemaan.

Sitäpaitsi ei ole vitallisesti selvitetty, paljon- ko "puolustusvero" on tuottanut ja ovatko siitä kertyneet va- rat todella käytetty puolustuksen hyväksi.

Movinckel: (venstre) Puolustuslaitosta olisi vah- vistettava. Toivottavasti hallitus ei vastusta 84 päivän ase- harjoituksia eikä lisättyjä kenttäharjoituksia maalla, merel- lä ja ilmassa. Mitä tulee suurkäräjäin suunnitelmaan meripuo- lustuksesta ja erikoisesti uuden materiaalin hankkimiseen, ei kannata hankkia tykkiveneitä, koska ne ovat liian kalliita. Yksinkertainen vene maksaa 15 milj. kruunua. Meidän on hankit- tava pienempiä aluksia, kuten esim, Sleipnertyyppisiä. Sitä- paitsi meidän olisi hankittava moottoritorpedoveneitä, joi- den vauhti on 35-40 solmua, miehistönä niissä on noin 10 mies- tä ja ne on varustettu kahdella torpedoaukolla. Niitä olisi ostettava kokeeksi pari kappaletta ja ne maksavat noin 1/2 milj, kruunua kappale. Ne sopivat erinomaisesti patrulli- ja vahdinpitopalvelukseen. Puolustusverosta jää varmasti yli näi- hin tarvittavat varat. Sillä varmasti jo ensimmäisenä vuonna puolustusvero tuottaa miljoonan enemmän kuin oli arvioitu. Muihin puolustushankintoihin nähden olisi ryhdyttävä yhteis- neuvotteluihin kuten viimekin vuonna.

Hundseid: (talonpoikaispuolue) Olemme neutraalisella linjalla. Sitä pahempi - hallitus ei ole seurannut pääministerin Haus'issa pitämää puhetta, jonka mukaan meidän on puolustettava neutraliteettiämme, maksoi mitä maksoi. Esim. Ruotsi uhraa suhteellisesti paljon enemmän varoja puolustukseensa kuin me. On myös huomattava, että nämä uhraukset tulevat meän elinkeinoelämän hyväksi. Noudattakaamme Ruotsin esimerkkiä. Riippuu hallituksesta ja hallituspuolueesta pääsemmekö yhteistoimintaa puolustusta ja neutraalisuusasioissa. Olisi päästävä yksimielisyyteen ja myönnettävä enemmän määrärahoja materiaalin hankkimiseen. Hallituksen ei olisi vastustettava 84 päivän aseharjoituksia. Yhdyn Mowinckelin lausuntoon yhteisestä neuvottelusta. Kansainliittoon katson yhä skeptillisemmin. Älkäämme liittäkö kohtaloamme liikaa siihen, sillä näyttää siltä kuin kansainliitto kehittyisi eräiden valtojen blokiksi toisia vastaan. Ja tämä ei ole meidän intressiemme mukaista. Yhteistoiminnalle on luotava muotoja myös kansainliiton ulkopuolella, kuten Sandler on sanonut.

Puolustusministeri, Valtioneuvos Monsen: -Jos ryhdytään neuvotteluihin Mowinckelin ehdotuksen mukaan, jota vastaan minulla ei ole mitään huomauttamista, niin silloin on käsiteltävä ei ainoastaan kysymystä puolustusmäärärahojen myöntämisestä vaan myös perustaa näiden määrärahojen myöntämiselle. Meidän on lopultakin poliittisesta keskustelusta saatava selville, mitä tarkoitamme neutraalisuuspuolustuksella eli neutraalisuusvoimalla. Sitäpaitsi on otettava selville, mitä lajia rannikkolaivoja tarvitsemme. Aikaisemmin on ehdotettu hallitukselle moottoritorpedoveneitten ostamista, mutta siitä ei ole tullut mitään.

Pääministeri Nygaardsvold: Olen suostuvainen ajattelemaan, onko puolustuskysymystä mahdollisesti käsiteltävä uudelleen. Otan asian esille hallituksessani. Enempää en voi sanoa siitä nyt niin kauan kuin epäluottamuslause on päydällä. Kaikki

tuntevat asemamme puolustukseen nähden. Mielenpitemme tästä asiasta ei koskaan tule olemaan sama kuin oikeiston.

Äänestyksessä Suurkäräjillä hyljättiin oikeiston epäluottamuslauseen ehdotus, joka sai vain 33 ääntä.

Kun olen kysynyt tunnetuilta politikoilta, mitä he arvelevat puolustuskysymyksen kehityksestä, niin ovat he luulleet tulevan eri puolueiden keskeiset neuvottelut, jolloin hallitus on pakotettu hankkimaan joitakuuta moottoritorpeedoveneitä pohjoisten satamien suojelemista varten.

Ministeri:

W. W. W. W.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: Cy

ASIA: _____

Oslossa olevan lähetystalon raportti n:o 4.

Ministeri Vuolijoki

26/3 1958.

B1.

Oslo - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 309.

Oslo- SSA 26 P:NA maaliskuu KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P:NA KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIA		
No 4/46 Sal. 38.		
28/3-38		
EUROPA	AMERIKA	ASIA
5	24	

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 4.

Kunnioittaen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön kuluvaan vuoden raportin n:o 4 aiheesta

Huomioita Saksasta.

Ministeri: *W. W. W. W.*

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4.

Oslo- ssa 26 p:nä maalis kuuta 19 38.

Asia: Huomioita Saksasta.

ULKOASIA		
No 4/40 sal. 8 -38.		
28/4-38	3	LIL
OSASTO	ASIA	
5	24	

Tullessani Berliinin kautta Haagista Osloon tapasin useita vanhoja ystäviäni ja kyselin heiltä oloista.

Mitä ensinnäkin kenraalien erottamiseen tulee, niin minulle vakuutettiin, ettei se johtunut opposition pelosta armeijassa. Eräskin mielestäni hyvin asioita tunteva sanoi: Eihän sellaisten upseerien keskuudessa voi tyytymättömyyttä olla, jotka kaikki tietävät nopeasti ylenevänsä, koska armeijaa yhä lisätään ja upseereista on puute. Mikä on sitten syy esim. Blombergin erottamiseen, kysyin. Ensinnäkin Blomberg oli lahjaton sellaiselle paikalle ja armeijan upseerit saivat tyytymättömyytensä purkamiseen syyn hänen naimisiin menostaan "proletariaattiin" kuuluvan tytön kanssa. Kun intrigit alkoivat tulla yhä suuremmiksi päätti Hitler erottaa kaikki intrigantit ja samalla hän sai korkeimman upseeriston nuorennetuksi ja mieleisekseen. Uutta armeijan komentajaa kenraali Brauschitzia pidetään erittäin pystyvänä miehenä.

Mitä elintarpeiden niukkuuteen tulee, niin siitä ulkomainen matkustaja ei tietysti huomaa mitään. Mutta leivässä, s.o. siinä leivässä, jota yleisölle myydään, on seko-

JAKELUOHJE:

.....
.....
.....
.....

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

tettuna sekä maissia että perunaa ja laitakaupungilla, työläiskortteleissa, on puutetta rasvasta, erittäinkin voista.

Enemmän minun ystäväni, myöskin natsismiin kallis-
tuvat, valittivat yleistä demoraliseerausta. Jokainen epäi-
lee toistaan ja ilmiannot ovat jokapäiväisiä. Opettajat kou-
luissa kehoittavat oppilaitaan kuuntelemaan kotonaan, mitä
vanhemmat puhuvat ja kertomaan ~~p~~pettajalle. Sain saman käsi-
tyksen kuin vuonna 1926 Moskovassa käydessäni, että mieliala
oli perin toivoton ja kaikki toivoivat jonkunlaista ulospää-
syä "systeemistä".

Ministeri:

W. W. W. W. W.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C7

ASIA: _____

Oslissa olevan lähetystön raportti n:o 3.

Ministeri Wuolijoki

21/3 1938.

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 298.

Oslo- SSA 21 P:NA maaliskuu KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P:NA KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAINMINISTERIÖN
3 46 Pal. S. J. Y.
22/3. 38
5 C4

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Raportti n:o 3.

Kunnioittaen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön
kuluva vuoden raportin n:o 3 aiheesta

Hollannin ja Norjan suhtautuminen Kansainliittoon
ja etenkin Kansainliiton peruskirjan 16 artiklaan.

Ministeri: *Wesilampi*

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Oslo- ssa 21 p:nä maalisk. kuuta 1938.

3 / 40 Val. S. 38.

Asia: Hollennin ja Norjan suhtautuminen
Kansainliittoon ja etenkin Kansain-
liiton peruskirjan 16 artiklaan.

22/3 - 38

5 C4

Kun kysyin Hollennin ulkoasiainministeri Patijn'ilta Hollennin kantaa, vastasi hän Hollennin pysyvän Kansainliitossa, mutta vaativan pakotteita ehdollisiksi, kuten Ruotsi. Hän sanoi että hän olisi Genève'issä yhtynyt Undén'iin, jos pohjoismaat olisivat olleet yksimielisiä.

Pääministeri Colijn'illa oli taas toinen kanta. Hänen mielestään pakotteet olisi tehtävä fakultatiivisiksi. Joka kerta kun tulisi kysymys jonkun valtakunnan hyökkäyksestä toisen kimppuun, olisi Kansainliitto kutsuttava kokoon ja päätettäisiin, onko tässä tapauksessa pakotteet sovellettava koko laajuudessaan käytäntöön. Onhan ero, jos sotaa käydään Afrikassa jotakin neekerivaltiota vastaan, tai jos Japani ja Kiina tappelevat tai jos esimerkiksi Saksa anekteeraisi Tanskan tai Hollennin tai Venäjä Suomen, sanoi hän.

Norjan kanta on selvä. Hallitus ja Suurkäräjät

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ovat jyrkästi pakotteita vastaan, mutta Kansainliitosta ei haluta luopua. Kun Ulkoasiainministeriön kirjelmässä kysyttiin myöskin Norjan kansan kantaa, kysyin ensin asiaa Suurkäräjien presidentiltä Hambrolta. Hän vastasi: "Norjan kansalla ei ole mitään kantaa, eikä saa tällaisessa asiassa ollakaan". Kun kerroin tästä Hambron lausunnosta Suurkäräjien jäsenelle ja Talonpoikaispuolueen "vahvalle miehelle" Sundby'lle, ärähti hän: "Vai ei Norjan kansalla ole tässä kantaa. Norjan kansa on yksimielinen, että pakotteista on päästävä". - Norjan kanta on siis sama kuin Ruotsin.

Kun Ulkoasiainministeriön kirjelmässä kysytään myöskin minun mielipidettäni, niin tuskinpa meillä on muuta mahdollisuutta kuin yhtyä Ruotsin ja Norjan kantaan. Pääministeri Colijnin ajatus erikoisesta Kansainliiton päätöksestä on kyllä teoreettisesti kiinnostava, mutta tuskin käytännössä mahdollinen.

Ministeri: *Adolf Colijn*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C4.

ASIA: _____

Oslossa olevan lähetystön rap. n:o 5.

V. a. Asiantuntija Aho

6/8-38.

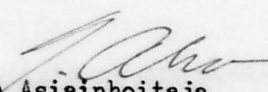
O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.
KIRJELMÄ n:o 944.
Oslo- SSA 6 P:NÄ elo- KUUTA 19 38.
VIITTAUS: ..... N
P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o
VIITTAUS: ..... D. U. M. / ..... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 5.

Kunnioittaen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön kuluvan vuoden raportin n:o 5 aiheesta:

Puolan ulkoministeri Beck'in vierailu Oslossa.

v.a. Asainhoitaja

O s l o -

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 5.

Oslo- ssa 6 p:nä elo- kuuta 19 38.

5/40 Sal 38

10/8.38

Asia: Puolan ulkoministeri Beck'in
vierailu Oslossa.

OSASTO

ASIA

5 C4

Puolan ulkoministeri Beck on, kuten tunnettua, ollut Norjassa virallisella vierailulla t.k. 1 ja 4 päivien välisenä aikana.

Vierailua varten oli laadittu erittäin laaja ohjelma vastaanottoineen ja aamiaisineen kuninkaan luona, retkeityineen Oslon lähiympäristöissä, käynteineen "Vi ken" -näyttelyssä ja tavanmukaisine päivällisineen ulkoministerin ja Puolan lähettilään luona.

Takalainen sanomalehdistö ei ole sisältänyt vierailusta suurempaa esimainontaa, lukuunottamatta tavanmukaisia tervehdysartikkeleita, joissa jotenkin yksimielisestä julkilausutaan tyytyväisyys vierailun johdosta, esiintuodaan ne hyvät suhteet, jotka vallitsevat Norjan ja Puolan välillä ja molempien maiden pyrkimys maailmanrauhan säilyttämiseen sekä vallitsevan vilkastuneen kauppavaihdon pysyttämiseen. Kommunistinen lehdistö on sisältänyt muutamia kriittisiä arvosteluja vierailun johdosta.

Puheet, jotka molemmat ulkoministerit pitivät ulkoministeri Koht'in päivällisillä, ja joissa ilmeni pitkälle

JAKELUOHJE:

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi

ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

menevä yksimielisyys yleisissä periaatteissa, eivät sisältäneet mitään varsinaista uutta, mutta lienee kuitenkin paikallaan lyhyesti komentoida tärkeimpiä lausuntoja.

Ulkoministeri Koht kosketteli puheessaan kansainliiton asemaa, jolla nykyhetkellä ei ole kyllin voimaa taata yleistä rauhaa. Siksi on asetettava luottamus ja toivo niiden kansojen yhteistyöhön, jotka eivät pyri päämääriinsä sotaisin keinoin. Tällaisten kansojen joukossa on Puolalla huomattava asema.

Myöhemmin ulkoministeri Koht puheessaan luonnehti sitä rauhaa, jota Norja rakastaa - "se ei ole keho ja mukavuuttarakastava, vaan aktiivinen ja energinen rauha".

Ulkoministeri Beck piti puheensa yleiseen, tällaisten vierailujen yhteydessä noudatettavaan tapaan, eikä siihen sisältynyt mitään erikoisesti mainittavaa.

Viimeisenä vierailupäivänään ulkoministeri Beck vastaanotti sanomalehdistön edustajat ja kosketteli tällöin useita aktuelleja kysymyksiä. Mainitsen erikoisesti hänen lausuntonsa kansainliiton tulevaisuudesta. Hän sanoi, että mikäli tahdotaan pelastaa kansainliitto, on ryhdyttävä perinpohjaisiin reformeihin. Mutta henkilökohtaisesti hän ei ollut optimistinen.

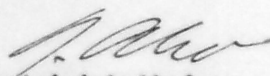
Kysymykseen, miltä tuntuu harjoittaa ulkopoliitikkaa kahden ideologisen systeemin välissä, vastasi ulkoministeri Beck ylimalkaisesti, lausuen että " puolalaisten on laajennettava ja kehitettävä puolalaista elämää, niinkuin naapurinsa lännessä ja idässä tekevät. Me pidämme heitä samoin kuin itseämme yksilöinä kansainvälisessä elämässä - pidämme kunniasa heidän oikeuksiaan järjestää omat sisäiset olonsa kuinka haluavat, mutta vaadimme itse myös samoja oikeuksia."

Kuuluisa "itä - blokki" otettiin myös puheeksi ja ministeri Beck sanoi sen olevan yhden hänen elämänsä pienistä tragedioista: Totuus on, kuten hän usein on tehostanut,

että Puola on kiinnostunut solidaarisesta mielialasta niissä maissa, joista tässä on kysymys. Ja tällähän ei ole blokin kanssa mitään tekemistä.

Suhteesta Saksaan mainitsi ministeri Beck, että se v. 1934 sopimuksen jälkeen on ollut erittäin hyvä, eikä Danzig liioin tällä haavaa anna aihetta huolestumiseen.

Oheenliitän muutamia sanomalehtileikkeitä.

v.a. Asiainhoitaja

Lehden nimi: **Aftenposten.**

päiväys: **4. p. elokuuta 1938.**

numero: **377.**

Polens utenriksminister Beck og hans hustru til Oslo idag.

Fru Jadwiga Beckowa.

Utenriksminister Beck.

PROGRAMMET for utenriksminister Becks offisielle besøk i Oslo er fastsatt slik:

Mandag 1. august: Ankomst til Østbanestasjonen kl. 19.15 i egen salongvogn. Derfra kjøres til Grand Hotell. Aftenen fri.

Tirsdag 2. august: Audigens på Slottet kl. 11. Visitt hos statsminister Nygaardsvold på hans kontor kl. 11.30. Visitt hos utenriksminister Koht i Utenriksdepartementet kl. 11.45. Derefter tilbake til hotellet. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avlegger sammen gjensitt på Grand Hotell kl. 12.30. Derefter privat lunsj i den polske legasjon på Bygdø. Kl. 20 middag med efterfølgende mottagelse i utenriksministerboligen, Parkveien 45. Under middagen utveksles taler mellom de to utenriksministre.

Onsdag 3. august: Kl. 10.30 avreise til Horten på jageren «Sleipner» fra Brandskjærutstikkeren. I Horten inntas lunsj i Sjømilitære Samfund. Kl. 17.30 mottagelse for pressen på Grand Hotell. Om aftenen middag med efterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdø.

Torsdag 4. august: Kl. 11.30 kjøres fra Grand Hotell til vikingeskibene på Bygdø. Omvisning ved konservator Dannevig Hauge. Kl. 12 besøk på Folkemuseet på Bygdø med omvisning av direktør Aall og konservator Kjellberg. Kl. 13.30 lunsj hos Kongen og Dronningen på Bygdø Kongsgård. Etter lunsjen tilbake til Grand Hotell, hvorfra der kl. 16.30 kjøres til Frognerøstretten, hvor der serveres te kl. 17. Oslo kommune fungerer som vertskap. Etter te kjøres gjestene tilbake til hotellet, og de avreiser fra Østbanestasjonen kl. 20.05.

Polske kommentarer til utenriksminister Becks besøk.

Samarbeidet er så godt at nye avtaler er nødvendige.

Fra Warschau meldes at de polske aviser har artikler om forholdet mellom Norge og Polen, sett på bakgrunn av den politiske situasjon i Europa i sin almindelighet.

I disse artikler blir det understreket at Polens og Norges syn faller sammen.

Det offisielle Gazeta Polska minner om utenriksminister Kohts besøk i Warschau og de taler som han og utenriksminister Beck holdt. De viste at oppfatningen i Polen og Norge var den samme. Idag kan man fremfor alt nevne to problemer hvor dette forhold lett lar sig konstatere. Begge stater inntar en negativ holdning til de ideologiske blokker, og begge parter har hatt sine forbehold under Folkeforbundets nuværende stilling, fortrinsvis i spørsmålet om artikkel 16 i pakten, sanksjonsparagrafen. Konferansen i København forleden inntok også en negativ holdning til Genfs angivelige universalitet.

Utenriksminister Becks besøk i Oslo kommer ikke til å føre nye avtaler med sig, slutter avisen, fordi samarbeidet mellom Polen og Norge er så vennskapelig at nye avtaler er unødvendige. Men de to statsmenn vil ha en meningsutveksling om den internasjonale situasjon.

Kurjer Poranny ser på forholdet på samme måte, og skriver at det er et fruktbart samarbeide på de forskjellige områder. Særlig peker han på betydningen av samarbeide på skipsfartens område.

Fru Jadwiga Beckowa.

PROGRAMMET for utenriksminister Beck's offisielle besøk i Oslo er fastsatt slik:

Mandag 1. august: Ankomst til Østbanestasjonen kl. 19.15 i egen salongvogn. Derfra kjøres til Grand Hotell. Aftenen fri.

Tirsdag 2. august: Audiens på Slottet kl. 11. Visitt hos statsminister Nygaardsvold på hans kontor kl. 11.30. Visitt hos utenriksminister Koht i Utenriksdepartementet kl. 11.45. Derefter tilbake til hotellet. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avlegger sammen gjensitt på Grand Hotell kl. 12.30. Derefter privat lunsj i den polske legasjon på Bygdø. Kl. 20 middag med efterfølgende mottagelse i utenriksministerboligen, Parkveien 45. Under middagen utveksles taler mellom de to utenriksministre.

Utenriksminister Beck.

Onsdag 3. august: Kl. 10.30 avreise til Horten på jageren «Sleipner» fra Brandskjærutstikkeren. I Horten inntas lunsj i Sjømilitære Samfund. Kl. 17.30 mottagelse for pressen på Grand Hotell. Om aftenen middag med efterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdø.

Torsdag 4. august: Kl. 11.30 kjøres fra Grand Hotell til vikingskibene på Bygdø. Omvisning ved konservator Dannevig Hauge. Kl. 12 besøk på Folkemuseet på Bygdø med omvisning av direktør Aall og konservator Kjellberg. Kl. 13.30 lunsj hos Kongen og Dronningen på Bygdø Kongsgård. Etter lunsjen tilbake til Grand Hotell, hvorfra der kl. 16.30 kjøres til Frognerseteren, hvor der serveres te kl. 17. Oslo kommune fungerer som vertskap. Etter teen kjøres gjestene tilbake til hotellet, og de avreiser fra Østbanestasjonen kl. 20.05.

Ingen virkelige forhandlinger i Oslo, sier den polske utenriksminister.

København, 31. juli.

Utenriksminister Beck kom til København ved 13-tiden lørdag og blev mottatt på stasjonen av utenriksminister Munch. Utenriksminister Beck var senere Munchs gjest til lunsj i hans hjem. Kl. 14 reiste utenriksminister Beck fra København med båt til Göteborg. Kort før avreisen hadde Politiken et intervju med utenriksministeren.

Kan man si at Deres besøk hos utenriksminister Munch hadde karakteren av en forhandling?

Nei, svarte utenriksminister Beck. Vi hadde intet å forhandle om men som De vet er Munch en gammel bekjent av mig. Vår samtale kan karakteriseres som en gjensidig orientering.

Vil De føre virkelige forhandlinger i Oslo?

«Nei, det vil jeg ikke. Riktignok er mitt besøk offisielt, men det vil ikke få karakteren av nogensomhelst forhandling, svarte utenriksministeren.

Lehden nimi: Norges - Handels og Sjøfartstidende.

päiväys: I. p. elokuuta 1938.

numero: 205.

Norge-Polen.

Fra Varsjava meldes til N. T. B. at de polske aviser har artikler om forholdet mellom Norge og Polen, sett på bakgrunn av den politiske situasjon i Europa i sin almindelighet. I disse artikler blir det understreket at Polens og Norges syn faller sammen.

Det offisiøse Gazeta Polska minner om utenriksminister Kohts besøk i Varsjava og de taler som han og utenriksminister Beck holdt. De viste at opfatningen i Polen og Norge var den samme. Idag kan en fremfor alt nevne to problemer hvor dette forhold lett lar sig konstatere. Begge stater inntar en negativ holdning til de ideologiske blokker, og begge parter har tatt sine forbehold under Folkeforbundets nuværende stilling, fortrinsvis i spørsmålet om artikkel 16 i paktens sanksjonsparagrafen.

Konferansen i Kjøbenhavn forleden inntok også en negativ holdning til Geneves angivelige universalitet.

Utenriksminister Becks besøk i Oslo kommer ikke til å føre nye avtaler med sig, slutter avisen, fordi samarbeidet mellom Polen og Norge er så venskapeleg at nye avtaler ikke er nødvendig. Men de to statsmenn vil ha en meningsutveksling om den internasjonale situasjon.

Kurjer Poranny ser på forholdet på samme måte og skriver at det er et fruktbart samarbeid på de forskjellige områder. Særlig peker han på betydningen av samarbeid på skibsfartens område.

Lehden nimi: Arbeiderbladet.

päiväys: 1. p. elokuuta 1938.

numero: 175.

Utenriksminister Beck **TIL OSLO IDAG**

Utenriksminister Beck.

Den polske utenriksministe Beck kommer idag til Oslo på offisielt besøk. Han kommer med utenlandstoget til Østbanen kl. 19.15 og tar inn på Grand hotell.

Imorgen kl. 11 skal utenriksministeren til audiens på slottet og kl. 11 avlegger han statsminister Nygaardsvold sitt på statsministerens kontor. Videre avlegger utenriksminister Beck sitt hos utenriksminister Koht kl. 11.45. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avlegger gjensidig sitt hos utenriksminister Beck på hans hotell kl. 12.30. Derefter er det privat lunsj i den polske legasjon på Bygdøy. Kl. 20 middag med etterfølgende mottagelse i utenriksministerboligen, hvor det vil bli utvekslet taler mellom de to utenriksministre.

Onsdag reiser utenriksminister Beck sammen med de norske verter med jageren «Sleipner» fra Brandskjærutstikkeren kl. 10.30 til Horten, hvor man inntar lunsj i Sjømilitære Samfund. Om aftenen er det middag med etterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdøy.

Torsdag morgen kl. 11.30 er det besøk på Bygdøy, hvor utenriksminister Beck vil se på vikingeskibene med konservator Dannevig Hauge som ciserone. Kl. 12 besøkes Folkemuseet under direktør Aalls og konservator Kjellbergs ledelse. Kl. 13.30 arrangeres det så lunsj hos kongen og dronningen på Bygdøy kongsgård. Om eftermiddagen, kl. 16.30, tar utenriksministeren avsted til Frognerseteren hvor det serveres te kl. 17. Her fungerer Oslo kommune som vertskap. Gjestene reiser fra Østbanen torsdag kveld kl. 20.05.

BECK I KØBENHAVN.

Utenriksminister Beck besøkte lørdag København hvor han bl. a. hadde en samtale med den danske utenriksminister Munch. Kort før avreisen fra København hadde «Politiken» et intervju med utenriksministeren.

— Kan man si at Deres besøk hos utenriksminister Munch hadde karakteren av en forhandling?

— Nei, svarte utenriksminister Beck. Vi hadde intet å forhandle om, men som De vet er Munch en gammel bekjent av mig. Vår samtale kan karakteriseres som en gjensidig orientering.

— Vil De føre virkelige forhandlinger i Oslo?

— Nei, det vil jeg ikke. Riktignok er mitt besøk offisielt, men det vil ikke få karakteren av noen som helst forhandling, svarte utenriksministeren.

Lehden nimi: Arbeiderbladet.

päiväys: 2.p. elokuuta 1938.

numero: 176.

Utenriksminister Beck i Oslo.

Fra mottagelsen på Østbanestasjonen igår: Fra venstre: utenriksminister Halvdan Koht, utenriksminister Josef Beck, fru utenriksminister Koht og fru utenriksminister Beck.

Polens utenriksminister, oberst Beck og frue kom til Oslo med daghurtigtoget fra Göteborg igår kveld og blev på Østbanestasjonen mottatt av utenriksminister Halvdan Koht og frue, utenriksråd Aubert, ekspedisjonschef Malthe Johannessen, den norske minister i Warszawa, Ditleff, attasje ved den polske legasjon i Oslo, Szydowski, den polske konsul, Strand og visekonsul Braae-Johannessen.

I utenriksministerens følge var foruten hans hustru, den polske minister i Oslo, Neuman, som møtte utenriksminister Beck i Moss; den norske legasjonsråd i London, Smith-Kielland, den polske byråchef Lubinski og utenriksministerens privatsekretær, Krasicki.

Utenriksminister Beck og hans store følge tok i de ventende biler direkte fra Østbanestasjonen til Grand Hotell hvor han skal bo under Oslo-besøket. Såvel ved jernbanen som utenfor hotellet var byens borgere møtt fram for å få et glimt av den celebre gjest.

Dagen idag åpnet utenriksministeren med audiens på slottet kl. 11. En halv time senere avla han statsminister Nygaardsvold visitt på statsministerens kontor og umiddelbart etter var det visitt hos utenriksminister Koht i utenriksdepartementet. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avla så gjenvissitt på Grand Hotell kl. 12.30. Senere var det en privat lunsj i den polske legasjon på Bygdøy.

I kveld kl. 20 er det middag med etterfølgende mottagelse i utenriksministerboligen. Under middagen vil det bli utvekslet taler mellom de to utenriksministere.

Polsk kommentar til besøket.

WARSZAWA, 2. aug.
(N.T.B.) De polske aviser gir på første side utførlige fremstillinger av utenriksminister Becks ankomst til Oslo og det videre program for oppholdet. I avisenes kommentarer fremheves likheten mellom

(Fortsetter side 2)

Uteksperimentere sitt nye kjøretøy. Til slutt fikk han vognen ferdig, og den vakte snart ønsket da den vant sin lille datter, og «Tivoliens Pædagog» som rykorer, hvor han bl. a. Rjen- gir en rekke fornønlige uttalelser av

de to lands grunnsetninger angående utenrikspolitikken.

Den høireopposisjonelle avis, «Gonic Warszawski», skriver i en artikkel i anledning av den polske utenriksministers offisielle besøk i Oslo at det er feilaktig å tro at Norge på grunn av sin beliggenhet ligger fjernt fra de store problemer i stormaktspolitikken. Det er også feilaktig å tro at Norge er et land hvis spesifikke vekt i verdenspolitikken er forholdsvis beskjedne. Riktignok ligger Norge langt mot nord, men man må huske på den norske kysts beskaffenhet. Kysten er særlig vel egnet til sjøfart, takket være kystlinjens utforming og de særlige klimatiske forhold. Avisene minner om den sovjetrussiske havn Arkangelsk som er sperret av is flere av årets måneder, mens den norske havneby Narvik, som ligger 450 km. nærmere Nordpolen, er tilgjengelig for skib hele året rundt.

Dette er grunnen til at Russland i 1914 ønsket å dra fordel av dette forhold, noe de tre nordiske land energisk motsatte sig. Historien kan gjenta sig, og kampen om den nordlige sjøvei kan atter bli aktuell. Det er de samme grunner som gjør at Tyskland interesserer sig for Norge og at det søker å gjøre Norge til et instrument for sine planer, skriver avisen.

Med hensyn til Norges stilling i verdenshandelen, må fremheves at landet eier en meget moderne handelsflåte, større enn den tyske, franske og italienske, omtrent på samme størrelse som Japans. Når man derfor vil gjøre sig en idé om de nordiske lands spesifikke vekt i verdensøkonomien, må en ikke glemme deres store økonomiske betydning på havet. Polen har all grunn til å dele Norges syn og de andre nordiske lands syn på nødvendigheten av fri gjennomgang fra Østersjøen til Nordsjøen og Atlanterhavet.

Avisen protesterer til slutt mot gjetningene angående den påståtte politiske blokk av stater fra Østersjøen til Middelhavet. Det finnes ingen slik blokk, men i flere spørsmål finnes det interessefelleskap.

Norge—Polen.

Utenriksminister- møtet.

Vi har den ære å ha den polske utenriksminister Josef Beck som gjest hos utenriksminister Koht.

Han er kommet her for å gjengjelde utenriksminister Kohts visitt for et par år siden, derved understrekes det gode forhold som er herskende mellom de to land. *Det er meget betydningsfullt.*

Dette møte vil utvilsomt bli vellykket, eller rettere sagt, det kan ikke mislykkes reelt sett.

Det treffer sig så heldig at det ikke finnes noen divergens mellom Norge og Polen, hvorom det kunde opstå meningsutvekslinger av den art at det kunde ende med misstemning.

Heller ikke kan de to utenriksministre mistenkes for å lage intriger mot noe tredje land. Bortsett fra at maktforholdet her til lands ikke innbyr til den art overlegginger, er de herrers politiske grunnsyn og forutsetninger i det hele meget forskjellig, og de to lands utenrikske oppgaver er så uensartet at overlegginger av den art ganske enkelt er utenkelig.

Når den polske oberst og den norske professor i egenskap av sine lands utenriksministre møtes under fire øine, vil de kunne hengi sig til uforstyrret nytelse av hverandres selskap.

Dette at to lands utenriksministre intet av særiig betydning har å tale om, er den ideelle politiske tilstand. Forholdet er da friksjonsfritt.

Dette er ikke ensbetydende med at besøket er betydningsløst. *Tvertimot, den utmerkede politiske tilstand gir det best tenkelige utgangspunkt for handelspolitiske avtaler og for kulturelle forbindelser.*

Her er det utvilsomt meget å utrette. Vi er betydelige kunder i Polen, og det polske folk har bruk for varer Norge eksporterer. Vi tenker særlig på fiskevarer, men også andre eksportvarer.

Polen er et av de land som er i sterk opkomst etter at det har fått sin frihet tilbake. Vi har all grunn til å være opmerksom på de muligheter dette land byr for gjensidig varentveksling. Forhandlingene om de handelspolitiske spørsmål går imidlertid de personlige veier og er så vel anbragt der at de herrer utenriksministre personlig neppe behøver å berøre dem i enkelthetene. Møtet blir derfor just en understreking av at man her har for sig to land som utelukkende kan vie sin opmerksomhet til de handelspolitiske og kulturelle fellesopgaver.

Den polske utenriksminister Beck og frue i Oslo.

Stor mottagelse på Østbanestasjonen igår eftermiddag.

Den polske utenriksminister Beck og frue kom igår eftermiddag kl. 19.15 til Oslo med det ordinære utenlandstog. Den herværende polske minister L. Neuman og frue gikk på toget i Moss og fulgte utenriksministeren inn til Oslo hvor det var offisielt fremmøte. Tilstede var utenriksminister Koht og frue, utenriksråd Aubert, den norske sendemann i Polen, minister Ditleff, legasjonsråd Smith-Kielland og ekspedisjonschef Johannessen, samtlige med fruer. Fra den polske legasjon var fremmøtt attaché Szydowski, polsk konsul Strand og vicekonsul Braae Johannessen.

Utenriksminister Beck og frue som reiste i egen salongvogn med polsk betjening, var fulgt av kabinettsekretær Lubiencki og privatsekretær Krasicki. Fru utenriksminister Beck blev overrakt en skjønn buket: røde roser av fru utenriksminister Koht. De to utenriksministre gikk sammen fra perrongen til den ventende bil som bragte de høie gjester til Grand hotell. Mange mennesker var møtt frem for å se den høitidelige mottagelse på Østbanestasjonen.

Utenriksminister Beck og frue tilbragte kvelden igår sammen med den polske minister og frue. Der var ingen offisielle mottagelser. Kl. 11 idag har utenriksminister Beck audiens hos kongen, og det videre program for utenriksministerens opphold i Oslo er som følger:

Visitt hos statsminister Nygaardsvold på hans kontor kl. 11.30. Visitt hos utenriksminister Koht i Utenriksdepartementet kl. 11.45. Derefter tilbake til hotellet. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avlegger sammen gjensitt på Grand Hotell kl. 12.30. Derefter privat lunsj i den polske legasjon på Bygdøy. Kl. 20 middag med efterfølgende mottagelse i Utenriksministerboligen, Parkveien 45. Un-

der middagen utveksles taler mellom de to utenriksministre. — Onsdag 3. aug.: Kl. 10.30 avreise til Horten med jageren «Sleipner» fra Brandskjærutstikkeren. I Horten inntas lunsj i Sjømilitære samfund. Kl. 17.30 mottagelse for pressen på Grand Hotell. Om aftenen middag med efterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdøy. — Torsdag 4. aug.: Kl. 11.30 kjøres fra Grand Hotell til Vikingeskibene på Bygdøy. Omvisning ved konservator Dannevig Hauge. Kl. 12 besøk på Folkemuseet på Bygdøy med omvisning av direktør Aall og konservator Kjellberg. Kl. 13.30 lunsj hos kongen og dronningen på Bygdøy kongsgård. Efter lunsjen tilbake til Grand Hotell, hvorfra der kl. 16.30 kjøres til Frognerseteren, hvor det serveres te kl. 17. Oslo kommune fungerer som vertskap. Efter teen kjøres gjestene tilbake til hotellet og de avreiser fra Østbanestasjonen kl. 20.05.

Utenriksminister Beck er den annen polske minister som besøker Norge. I 1929 var den daværende handelsminister Egeriusz Kwiatkowski på en lengre rundreise i Norge. Utenriksminister Becks besøk i Oslo betraktes som en gjensitt etter utenriksminister Kohts reise i Polen. Beck uttaler at han har lyst til å lære det norske folk å kjenne og se vår natur.

Beck og til høre utenriksminister Beck og hans frue ved ankomsten til Oslo igår kveld.

Fra venstre utenriksminister Koht og til høire utenriksminister Beck og hans frue ved ankomsten til Oslo igår kveld.

Lehden nimi: **Morgenbladet.**

päiväys: 2. p. elokuuta. 1938.

numero: 210.

Utenriksminister Beck kom til Oslo igår.

Høitidelig mottagelse på Østbanestasjonen.

Regjeringens celebre gjest, den polske utenriksminister, oberst Josef Beck, ankom igårftes til Oslo med det ordinære utenlandstog og tok inn på Grand, som i dagens anledning flagget med Polens rød-hvite farver.

Da vi ankom til Østbanestasjonen ved 19-tiden var det merkbart at der skulde foregå noget spesielt. Utenlandstogets vanlig perrong var omhyggelig avsperrret og nidkjære jernbanekontrollører i første og uniformert politi i annen linje passet med falkeøine på at ingen uvedkommende — og igårftes gjaldt dette så å si alle — slapp inn på den brede, røde løper.

Inne på perrongen fant man følgende i jakett og flosshatt: Utenriksminister Koht, utenriksråd Aubert, minister Ditleff, ekspedisjonschef Johannessen, den polske attaché Szydłowski, den polske konsul Strand, vicekonsulen Braae-Johannessen m. fl., adskillige med fruer. Den polske minister Neuman og legasjonsråd Smith-Kielland var reist til Moss for å følge med toget derfra.

Presis kl. 19.15 gled toget inn. På stiggrettet på minister Becks egen salongvogn stod en medaljetrydet polsk konduktør sammen med en norsk kollega og øieblikket efter var den unge utenriksminister og hans charmante frue nede på plattformen og vekslet håndtrykk med utenriksminister Koht. I utenriksministerens følge såes forøvrig kabinetschef Lubienski, privatsekretær Krasicki og en rekke polske pressemenn.

Oberst Beck, der jo som bekjent går for å være Europas mest velklædde utenriksminister, var igår iført mørk dobbeltspent jakkedress og bløt sort hatt. Ikke et smil såes på hans ansikt og efter å ha blitt forestillet for de fremmøtte, gikk selskapet øieblikkelig inn i de ventende biler og kjørte til Grand.

Vårt bilde viser utenriksminister Becks ankomst til Oslo igår. Fra venstre sees: Koht og tilhøire utenriksminister Beck og hans frue.

Dampskibet «Borgsten», tilhørende Fred Olsen, gikk igår til Akers mek-Verksted for å reparere.

Lehden nimi: Aftenposten

päiväys: 2. p. elokuuta 1938.

numero: 379.

Polens utenriksminister i Oslo.

Oslos gjester idag, utenriksminister Beck og hans hustru fotografert på Østbanestasjonen igår.

I ET DEILIG SOMMERVÆR, som man aldri har sett maken til hverken på Nordpolen eller Sydpolen, kom Polens utenriksminister, oberst Josef Beck, og hans charmerende hustru, madame Jadwiga Beckowa, til Oslo igårkveld.

Alt var preparert for stor mottagelse, den røde løper var lagt ut, det fyrstelige mottagelsesrum hadde dørene slått op på vid gap med Oslopoltiets mørkkledde keruber på vakt utenfor, og på perrongen vrirlet det av cylindre og jaketter.

Oslopressen var forsterket med tre polske journalister som blandt annet skal se Vigelands atelier idag mens deres utenriksminister er hos Kongen.

Presis kl. 19.15 gled utenlandstoget inn, og ut av utenriksminister Becks polske salongvogn steg som førstemann en polsk konduktør med brystet besatt av medaljer, vel også en av legionærene fra kampene for 20 år siden. Utenriksminister Beck

(Forts. fra 1. side.)

som fra Moss av hadde været ledsaget av den polske minister i Oslo Neuman og legasjonsråd Smith-Kielland i Utenriksdepartementet, blev på perrongen mottatt av utenriksminister Koht, vår sendemann i Warschau, minister Ditleff, utenriksråd Aubert og ekspedisjonschef Malthé Johannessen, videre av den polske legasjonssekretær Szydowski, den polske konsul Strand og den pol-

lebre gjester. Aftenen blev vesentlig tilbragt på hotellet hvor de to utenriksministre meget lenge underholdt sig med hverandre, og i for-

midd
audie
stats
rikminister

Utenriksminister Beck, helt til høire, og utenriksminister Koht på stasjonen i går. Til venstre den polske salongvogn med konduktør.

Polens utenriksminister

(Forts. fra 1. side.)

som fra Moss av hadde været ledsaget av den polske minister i Oslo Neuman og legasjonsråd Smith-Kielland i Utenriksdepartementet, blev på perrongen mottatt av utenriksminister Koht, vår sendemann i Warschau, minister Ditleff, utenriksråd Aubert og ekspedisjonschef Malthe Johannessen, videre av den polske legasjonssekretær Szydowski, den polske konsul Strand og den polske vicekonsul Braae Johannessen. I utenriksminister Becks følge var blandt annet hans kabinettsekretær Lubieski og hans privatsekretær Krasicki. Utenriksminister Becks hustru blev hørbelig mottatt av fru utenriksminister Koht og fru minister Neuman.

Efter mottagelsen kjørte følget til Grand hvor fyrstesulten i annen etasje er reservert for de ce-

lebre gjester. Aftenen blev vesentlig tilbragt på hotellet hvor de to utenriksministre meget lenge underholdt sig med hverandre, og i for-

middag skal utenriksministeren i audiens på Slottet og på besøk hos statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht.

Lehden nimi: Aftenposten.

päiväys: 2. p. elokuuta 1938.

numero: 380.

Aftenposten

Kr. 11.00 pr. kvartal
» 3.75 » måned

Oslo, tirsdag 2. august 1938

Abonn. pri

Bjelder om nye Koreagrensene.

ep imorges med 12-15 fly
ler for å møte russisk fly-
panske byer.

TRAVL VISITTFORMIDDAG FOR DEN POLSKE UTENRIKSMINISTER

Utenriksminister Beck forlater regjeringsbygningen etter å ha besøkt statsminister Nygaardsvold. Nærmest bak ham, tilhøire på billedet, sees den polske minister i Oslo, Neuman, tilvenstre bak utenriksminister Beck sees kabinettsekretær Lubinski og sekretær Krasicki. Helt øverst til høire legasjonsråd Smith-Kielland.

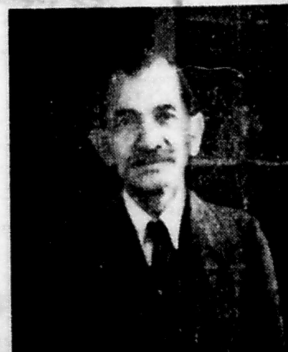
I formiddag hadde Europas mest rens gjensitt hos utenriksminister

Alle indiske politikere følger Gandhis råd.

India kan bli en trussel
for verden på grunn av
sin fattigdom, sier leden-
de indisk industrimann.

Øst er øst og vest er vest og ald kan de to møtes, sa Kipling. India vel for næsten alle hvite blitt stående som det mystiske, det ukjente land so de aldri klarte å forstå helt ut. Men aller fleste ser dets voksende betydning nu når Japan er på vei til å bli abs lutt herre i Østen og stadig trykk den hvite mann lenger tilbake. Hv vil India stå om tyve, tredve år?

Mr. Shri Ran som er en av Indias største arbeidsgivere, er i Oslo idag. Han leder en rekke store industribedrifter hvis Centrum er Dehli er særlig interessert i tekstilbranche. På den internasjonale arbeidsgiverkonferanse som for kort tid siden ble holdt i Genf, møtte han som Indis representant. Turen til Norge er utlukkende fornøielsesreise, men han allerede idag besøk i Norges Arbeidsgiverforening, så uten tvil benytter han anledningen til å sette sig inn i arbeids spørsmål også i vårt land selv om

Utenriksminister Beck forlater regjeringsbygningen etter å ha besøkt statsminister Nygaardsvold. Nærmest bak ham, tilhøire på bildet, sees den polske minister i Oslo, Neuman, tilvenstre bak utenriksminister Beck sees kabinettsekretær Lubinski og sekretær Krasicki. Helt øverst til høire legasjonsråd Smith-Kielland.

I formiddag hadde Europas mest velklædde utenriksminister trukket i det internasjonale diplomatiske visittantrekk, jackedt, striped benklær og cylinder, og det var samlet ikke så få mennesker utenfor Grand, da utenriksminister Beck trådte ut med hatten i den ene hånd og visittthansker i den annen for å begi sig på dagens første offisielle besøk, hos Kongen. Bilen bar vimpler i Polens offisielle farver, hvitt og rødt, og blev fulgt av et par andre biler. I den siste satt to norsk detektiver og to av de fire polsk detektiver som ledsager ministeren til Europas rolige hjørne.

Da utenriksminister Becks besøk på Slottet ikke var det man kaller en høitidelig, men en vanlig audiens, var det ikke blåst til opstilling av slottsvakten. Besøket på Slottet varte bortimot en halv time. Deretter kjørte man op utenfor regjeringsbygningen i Akersgaten for å avlegge statsminister Nygaardsvold en fransk visitt.

Næste visitt gjaldt utenriksminister Koht, og formiddagens omfattende visittprogram endte med statsministerens og utenriksministe-

rens gjensvitt hos utenriksminister Beck på Grand. Resten av formiddagen blev tilbragt privat ved en lunsj hos den polske minister Neuman ute på Bygdø. Iaften holdes besøkets «storpolitiske middag» i utenriksministerens boligen med utveksling av offisielle taler mellom Polens og Norges utenriksministre.

Imorgen foregår så fjordturen til Horten. Jageren «Sleipner» legger til ved Brandskjærutstikkeren kl. 9 imorgen tidlig med kaptein Sven Brun på kommandobroen. 19 gjester går ombord med utenriksministrene Beck og Koht i spissen. Klokken 10.30 avgår jageren til Horten, hvor man er fremme etter to timer. I Hortenprogrammet inngår en lunsj i Sjømilitære Samfund, hvor det deltar ialt 26 personer, deriblandt kommanderende admiral Diesen, sjøforsvarschefen admiral Smith Johannesen, chefen for marinens luftvåben, kommandørkaptein Lützow Holm, direktøren for verftet på Horten. Sandberg, minedirektøren, kommandør Bull og en rekke representanter for Utenriksdepartementet og Forsvars-

Fortsatt side 2. spalte 1

feranse som for kort tid siden ble holdt i Genf, møtte han som Indirepresentant. Turen til Norge er utlukkende fornøielse-reise, men han skal idag besøke i Norges Arbeidsgiverforening, så uten tvil benytter han anledningen til å sette sig inn i arbeids-spørsmål også i vårt land selv om

Shri Ran: «Gandhi er den største mand i verden idag».

her er fullstendig anderledes.

Selv om en inder er Sanvile Raskreddersydd er og blir han østerland til fingerspissene.

Mr. Ran trakk benene litt opp der sig i sofaen da vi hilste på hotellet i formiddag, gjorde en harsom velkomstbevegelse med begge lange smale hendene og ventet noen sekunder i østerlandsk ro.

—Hvad kan jeg gjøre for Dem?

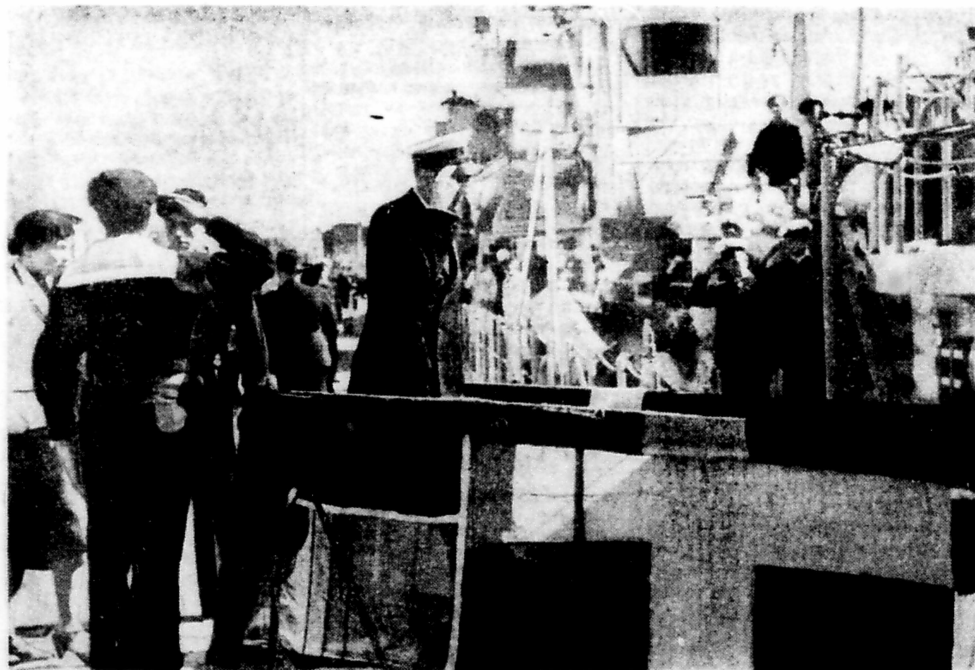
— Deres land er alltid blitt kaldet «mystiske India», få hvite kjer-

Lehden nimi: Aftenposten.

päiväys: 3. p. elokuuta 1938.

numero: 382.

TO UTENRIKSMINISTRE PÅ FJORD- TUR MED SPLINTER NY JAGER

Utenriksminister Beck går ombord på «Sleipner».

Selv om vi her i Norge ikke har innført den nye meteorologiske vær-varietet, som tyskerne kaller «Führerwetter», må det innrømmes at utenriksminister Koht har været meget heldig med det vær han har skaffet sin polske kollega, utenriksminister Beck, til Norgesbesøket. Oslo vesthavn tok sig ut fra sin aller fordelaktigste side, da «Sleipner» lå og ventet på sin prominente gjest i formiddag. Det flagget i byen og på havnen, kongens fødselsdags-flagg viftet i den lette fjordbris både fra turistskib og de store utenlandske lystyachter, og «Sleipner»s lekke skrog pyntet i høi grad op på havnen, Korsmøknivens pendant i det våte element.

Under solseilet over «Sleipner»s akterdekk samlet det sig efterhånden et lite, men utsøkt selskap av norske og polske gjester, utenriksminister Koht og frue, den polske minister Neuman og frue, minister Ditleff, ekspedisjonschef Malthe Johannesen, admiral Diesen og frue, og tilslutt kom utenriksminister Becks bil. Utenriksministeren var i blå jakkedress og hvit seilerhue og gikk under stram honnør ombord, mens en avdeling matroser presenterte gevær og pipen gikk. Utenriksministeren trykket kaptein Sven Brun og de andre tjenstgjørende offiserer i hånden. Et øieblikk efter blev fortøiningene kastet og så gled «Sleipner» ut fra kalen, mens gjes-

tene satte sig i kurvstolene på akterdekket for å nyte det strålende fjordpanorama.

«Sleipner» kom til Horten kl. 12.30 og la til ved Bradbenkkaien, hvor distrikttschefen, admiral Smith Johannesen, gikk ombord og ønsket den polske gjest velkommen. Derefter begynte en rundtur både på verftet og flyvemaskinfabrikken, og kl. 13.30 gikk man tilbords i Sjømilitære Samfund.

Iaften holder den polske minister Neuman fest for utenriksminister Beck, som der, blandt mange andre norske celebriteter, også treffer vår verdensberømt, Sonja Henie.

Lehden nimi: **Morgenbladet.**

päiväys: 3. p. elokuuta 1938.

numero: 211.

Utenriksminister Kohts middag igår for utenriksminister Beck.

Utenriksminister Koht gav igår aftes klokken 20 en større middag for utenriksminister Beck og frue i utenriksministerboligen. Til stede var foruten de to utenriksministre med fruer, den polske minister Neuman med frue, kabinettschef, grev Lubienki, privatsekretær Krasicki og den polske attaché Szydlowski. Av norske: Statsminister Nygaardsvold, statsråd Lie, statsråd Madssen med frue, overhoffmesterinne, fru Anker, hoffchef Wedel Jarlsberg med frue, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Polen, Ditleff, ekspedisjonschef Johannessen, ekspedisjonschef Smith med frue og legasjonsråd Smith-Kielland med frue. Utenriksminister Beck førte fru Koht til bords og utenriksminister Koht fru Beck.

Under middagen, som var overordentlig vellykket, utvekslet de to utenriksministre følgende taler:

UTENRIKSMINISTER KOHT UTTALTE:

— Hr. minister og fru Beck. Jeg er særdeles lykkelig over å kunne ønske Deres Excellence og fru Beck velkommen i mitt land. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warszawa for to år siden, og idag er det en utsøkt glede for min kone og mig å se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem hr. minister, representanten for en nasjon som det faller sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håb og fremgang det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av forbindelsen mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warszawa å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre.

De to utenriks- ministres taler.

Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføiet Deres folk, — de levende håb som er vakt ved deres modige reiser mot undertrykkelsen, den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeliggjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for uten en godt oppbygget fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunnlaget som forener våre to nasjoner i felles bestrebelse: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av syv stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forskning uavhengig av alle eksisterende maktblokker. Engang hadde vi det skjønne håb at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folkeforbundet til samarbeide for dette formål, og kanskje bør man fremdeles håbe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sant universelt Folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre en almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håb til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig

Nar jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati såvelsom for min nasjons vennskap til det norske folk, — vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sociale verdier, som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeide.

Deres Excellence har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle livets forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeide, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av allmøttelig samarbeide.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnåes mellom de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda engang, Excellence, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie, at jeg anser våre samtaler som sær-

og fremgang det følger med verdens interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av forbindelsen mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warszawa å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre.

håbe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sant universelt Folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre en almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håb til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigeriske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De forstår da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem alt hell i Deres arbeide for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellenses og fru Becks sundhet.

UTENRIKSMINISTER BECKS SVARTALE.

Utenriksminister Beck svarte med følgende tale:

— Hr. minister. Det er med dyp bevegelse, at jeg svarer på de velkomstord, som Deres Excellence så elskverdig har rettet til mig og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

ningslinjer og beværer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda engang, Excellence, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie, at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europæiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmelse, som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellenses og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømmelige vikingers modige efterkommere.

Efter middagen var der en mottagelse i utenriksministerboligen for de tilstedeværende medlemmer av corps diplomatiques med fruere og en rekke embedsmenn.

Såvel selve middagen som den efterfølgende mottagelse var overordentlig vellykket.

Folkesambandet kan ikke trygge freden

Sier utenriksminister Koht i sin hil- ningstale til utenriksminister Beck

Visse regjeringer må søke nye veier for sitt internasjonale samarbeid, svarer Beck.

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Vi Kan. Ministeren som ledsagedes av sendemann Neumann, blev vist omkring av utstillingens generalsekretær Mowinkel-Larsen og direktør Lorentz Vogt i Norges Industriforbund. Utenriksministerens besøk varte en times tid, og han gjennomgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen som hadde heist det polske flagg, og forøvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

Ved middagen igår kveld som utenriksminister Koht gav for utenriksminister Beck, førte utenriksminister Koht fru utenriksminister Beck tilbords. Fru utenriksminister Koht hadde på sin høire side statsminister Nygaardsvold og på sin venstre side utenriksminister Beck.

I middagen deltok videre hoffchef Wedel Jarlsberg og frue, overhoffmesterinne fru Anker, statsråd Lie, statsråd Mad- sen og frue, sendemann Neuman og frue, sendemann Ditleff, general Laake og frue, admiral Dissen og frue, utenriks- råd Aubert og frue, ekspedisjonschef Smith og frue, ekspedisjonschef Johan- nesson, byråchef Smith-Kielland og frue, konsul Strand og frue, grev Casimir Krasicki og attaché Szydowski.

Efter middagen var det en større mot- tagelse.

Ved middagen holdt utenriksminister Koht følgende tale:

Herr minister og fru Beck!

Jeg er særdeles lykkelig ved å kunne ønske Deres Excellence og fru Beck velkommen i landet mitt. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warszawa for to år siden, og idag er det en utøst glæde for min kone og mig og se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem, herr mini-

dette formål har den sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelse: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonalt forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønne håp at alle nasjoner i verden skulde forens seg i Folke-Sambandet til samarbeid for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig å bygge op et sant universelt Folke-Samband. Men i denne stund har ikke Folke-Sambandet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigeriske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Herr minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker dem alt hell i Deres arbeid for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellens og fru Becks sundhet.

Utenriksminister Beck svarte med følgende tale:

Herr minister.

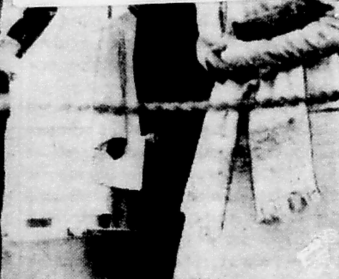
Der er med dyp bevegelse at jeg sva-

Deres Excellence har i Deres tale frem- hevd betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstren- gelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle tidsidige forhold, den er uundværlig for landenes gjennom- førelse av felles arbeid, den er den avgjø- rende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeid.

Efter min mening vil denne tillit kun- ne opnås mellem de land som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin be- vegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes sam- fund vil respektere deres beslutninger uavhengig av deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda en gang, Deres Excel- lense, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss i stand til å sammenligne og nærmere angå våre synspunkter til forskjellige proble- mer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av ob- jektiv verdi, foruten den gjensidige til- nærmelse som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excel- lensens og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de be- røpnelige vikingers motige etterkommere.

Utenriksminister Koht fotografert ombord i «Sleip- idag, på vei til Horten.

den riksmintre beså marineverftet og med marinestasjonen i Horten. Utenriks- var ministrene med følge reiser tilbake til ten- Oslo kl. 15.

Kont følgende tale:

Herr minister og fru Beck!

Jeg er særdeles lykkelig ved å kunne ønske Deres Excellence og fru Beck velkommen i landet mitt. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warszawa for to år siden, og idag er det en utsøkt glede for min kone og mig og se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem, herr minister, representanten for en nasjon som det føler sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håp og framsteg det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et billede av sambandet mellom våre to nasjoner fra de eldste tider fram til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warszawa, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilfældig Deres folk, — de levende håp som er vakt ved deres modige reisinger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Nesten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeliggjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og framtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin internasjonale frihet, og for

for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker dem alt hell i Deres arbeid for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellences og fru Becks sundhet.

Utenriksminister Beck svarte med følgende tale:

Herr minister.

Der er med dyp bevegelse at jeg svarer på de velkomstord som Deres Excellence så elskverdig har rettet til mig og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

Når jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati så vel som for min nasjons vennskap til det norske folk, vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sosiale verdier som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellences syn på Folkeforbundet nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke røndlate å nevne at til-litskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeid.

g til
var
ten- ministrene med følge reiser tilbake til
Oslo kl. 15.

Deres Excellence har i Deres tale fremhevd betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle tosidige forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeid, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeid.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnås mellem de land som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutninger uavhengig av deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda en gang, Deres Excellence, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss i stand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmeelse som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellens og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømmelige vikingers motige etterkommere.

Utenriksminister Beck og utenriksminister Koht fotografert ombord i «Sleipner» i formiddag, på vei til Horten.

Utenriksminister Koht og den polske utenriksminister Beck med fruer og følge kom kl. 12.40 idag til Horten med «Sleipner». Damene var admiralens gjester, mens de to utenriksministre besøkte marineverftet og marinestasjonen i Horten. Utenriksministrene med følge reiser tilbake til Oslo kl. 15.

Lehden nimi: **Dagbladet.**

päiväys: **3. p.. elokuuta 193 8.**

numero: **I77.**

Fredslandenes samarbeid.

Kohts og Becks taler på middagen igår.

På den middagen utenriksminister Koht holdt for utenriksminister Beck igårkveld, kom den norske utenriksministeren i talen sin for hedersgjesten inn på den interesse Polens frihetskamp alltid har vært fulgt med i Norge.

— Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet, sa hr. Koht. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelse: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønnne håp at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folke-Sambandet til samarbeid for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sånnt universelt Folke-Samband. Men i denne stund har ikke Folke-Sambandet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellom de nasjoner, som ikke følger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem alt hell i Deres arbeid for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellenses og fru Becks sundhet.

Utenriksminister Beck sa bl. a.:

I Polen nærer man en almindelig dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sosiale verdier, som landet representerer. — Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et sa verdifullt bidrag til menneskehetens sivilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nåværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeid.

Deres Excellense har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn grunn for alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle bilaterale forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeid, den er den avgjørende forutsetning for tilvebringelse av almindelig samarbeid.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnåes mellem de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan

få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker ennå engang, Excellense, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie, at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmede, som vi setter sa stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellenses og deres charmende frues sundhet og for lykke og held for de berømmelige vikingers modige etterkommere.

Utenriksminister Koht's middag for utenriks- minister Beck.

Utenriksminister Koht gav igår aftes klokken 20 middag for utenriksminister Beck og frue i utenriksministerboligen. Tilstede var foruten de to utenriksministre med fruer, den polske minister Neumann med frue kabinetsjef, grev Lubinski, privatsekretær Krasicki og den polske attaché Szydowski. Av norske: Statsminister Nygaardsvold, statsråd Lie, statsråd Madsen med frue, overhoffmesterinne fru Anker, hoffsjef Wedel Jarlsberg med frue, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Polen, Dittleff, ekspedisjonssjef Johannessen, ekspedisjonssjef Smith med frue og legasjonsråd Smith-Kielland med frue. Utenriksminister Beck førte fru Koht til bords og utenriksminister Koht fru Beck.

Under middagen, som var overordentlig vellykket, utvekslet de to utenriksministre taler:

UTENRIKSMINISTER KOHT

Iakket for den vennskapelige mottagelse han hadde fått i Varsjava for to år siden og gav uttrykk for sin glede over å se utenriksminister Beck og frue her. Det norske folk ser i Dem, hr. minister, representanten for en nasjon som det føler sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håp og fremgang det følger med levende interesse.

Nesten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkelig-gjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de all for sjeldne seire for den høyeste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er indertid knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er

ene sig i Folkeforbundet til samarbeid for dette formål, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sant universelt Folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre en almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De forstår da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem alt hell i Deres arbeid for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellens og fru Becks sundhet.

UTENRIKSMINISTER BECKS SVAR TALE

Utenriksminister Beck svarte med følgende tale:

Hr. minister. Det er med dyp bevegelse jeg svarer på de velkomstord som Deres Excellence så elskverdigg har rettet til mig, og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

Når jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati så vel som for min nasjons vennskap til det norske folk — vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sociale verdier som kan-

dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellens syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og opbyggende karakter for det internasjonale samarbeid.

Deres Excellens har i Deres tale fremhevd betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn frem for alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denué tillit er nødvendig i alle livets forhold, den er uundværlig for landenes gjennemførelse av felles arbeid, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeid.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnåes mellom de land som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda en gang, Excellence, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærming som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellens og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de herjemmelige vikingers modige efterkommere.

*

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Vi kan. Ministeren som ledsagedes av sendemann Neuman blev vist omkring av utstillingens general-

mi-
del-
tta-
på

levende interesse.

Nesten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkelig-gjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de all for sjeldne seire før den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjængjærning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for uten en godt oppbygget fred blir retten åltdit ustø. Dette er den grunnfæmke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelsler: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av syv stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle eksisterende maktblokker. En gang hadde vi det skjønnede håp at alle nasjoner i verden skulde for-

Når jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati så vel som for min nasjons vennskap til det norske folk —vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sociale verdier som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets store anstrengelser som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og

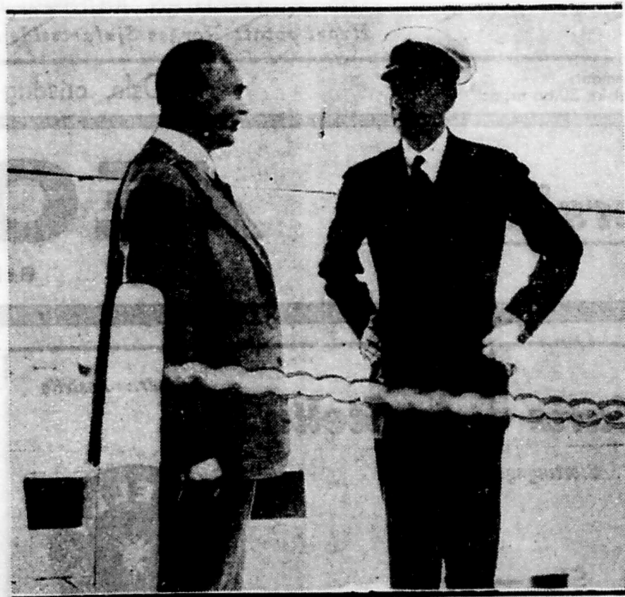
Jeg løfter mitt glass til dere for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellens og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømmelige vikingers modige efterkommere.

*

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Viken. Ministeren som ledsagedes av sendemann Neuman blev vist omkring av utstillingens generalsekretær Mowinkel-Larsen og direktør Lorentz Vogt i Norges Industriforbund.

Utenriksministerens besøk var te en times tid og han gjennomgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen som hadde heist det polske flagg og for øvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

HORTEN FÅR VISITT

De to utenriksministre på «Sleipner»s dekk.

I formiddag gikk Polens utenriksminister Beck sammen med statsråd Koht ombord på torpedobåten «Sleipner» som satte kurs for Horten.

I Horten inntas lunsj i Sjømilitære Samfund. I aften er det middag med etterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdøy.

Lehden nimi: **Nationen.**

päiväys: **3. p. elokuuta. 193**

numero: **177.**

Koht har tapt troen på det nuværende folkeforbund.

Og den polske utenriksminister deler hans syn.

Utenriksminister Koht og frue gav igår middag for den polske utenriksminister Beck og frue. I sin tale sa utenriksminister Koht bl. a.:

Jeg skal ikke her prøve å tegne et bilde av sambandet mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warsjava, å gjentakke de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilfjød Deres folk, — de levende håp som er vakt ved deres modige reisninger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeligjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjennsgjering er Polen idag en av

de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelse: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønne håp at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folke-Sambandet til samarbeide for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sant universelt Folke-Samband. Men i denne stund har ikke Folke-Sambandet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Herr Minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker dem alt hell i Deres arbeide for freden og for Deres land og for hele verden.

Utenriksminister Beck

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle

de moralske, intellektuelle og sociale verdier, som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at tillidskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeide.

Deres Excellence har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut til at man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillid for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle bilaterale forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeide, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeide.

Efter min mening vil denne tillid kunne opnåes mellom de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Deltagerne.

Ved middagen førte utenriksminister Koht fru utenriksminister Beck tilbords. Fru utenriksminister Koht hadde på sin høire side statsminister Nygaardsvold og på sin venstre side utenriksminister Beck.

I middagen deltok videre hoffchef Wedel Jarlsberg og frue, overhoffmesterinne fru Anker, statsråd Lie, statsråd Madsen og fru, sendemann Neuman og frue, sendemann Ditleff, general Laake og frue, admiral Diesen og frue, utenriksråd Aubert og frue, ekspedisjonschef Smith og frue, ekspedisjonschef Johannessen, byråchef Smith-Kielland og frue, konsul Strand og frue, grev Casimir Krasicki og attaché Szydowski.

Efter middagen var det en større mottagelse.

Lehden nimi: **Morgenbladet.**

päiväys: 3. p. elokuuta. 1938.

numero: 211.

Utenriksminister Becks Oslobesøk.

Gårsdagen stod i de „franske“ visitters tegn.

Utenriksminister Beck's Oslo-besøk stod igår i bokstavelig forstand i de «franske» visitters tegn. En anseelig menneskemengde hadde tatt oppstilling utenfor «Grand» da han, iført jacked og floss, steg inn i en bil, som var smykket med polske vimpler, for å kjøre til Slottet. I hans følge såes bl. a. to norske detektiver og to av de fire polske detektiver, som følger utenriksministeren på hans reise.

Da hans audiens hos Kongen ikke var «høitidelig» hadde slottsvakten ikke tatt oppstilling.

Fra Slottet gikk turen til regjeringsbygningen og statsminister Nygaardsvold og videre til utenriksminister Koht. Formiddagens omfattende program endte med statsministerens og utenriksministerens gjensitt hos oberst Beck på «Grand».

Den resterende del av formiddagen blev tilbragt ved en lunsj hos den polske minister Neuman på Bygde.

Utenriksminister Beck avla igår ettermiddag et besøk på Vi Kan. Ministeren som ledsagedes av minister Neuman blev vist omkring av utstillingens generalsekretær Mowinkel-Larsen og direktør Lorentz Vogt i Norges Industriforbund. Utenriksministerens besøk varte en times tid og han gjennomgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen som hadde heist det polske flagg og forøvrig i det vakre vær viste sig fra sin allerbeste side.

Iformiddag klokken 10.30 drar de to utenriksministre med følge til Horten ombord på jageren «Sleipner» med kaptein Sven Brun som chef. Man regner at turen til Horten vil ta ca. to timer.

Ankommet til Horten spiser man lunsj i Sjømilitære Samfund, hvor der ialt deltar 26 personer. Vi nevner kommanderende admiral Diesen, sjøforsvarschefen, admiral Smith-Johannessen, chefen for marinens luftvåben, kommanderkaptein Lützow Holm, direk-

tøren for verftet, Sandberg, midirektøren, kommandør Bull m. fl.

Tilbaketuren begynner ca. klokken 15 og straks efter ankomsten til Oslo mottar utenriksminister Beck pressens representanter.

Utenriksminister Koht gir uttrykk for sin skuffelse over Folkeforbundet.

Og hylder Polens frihetskamp. Utenriksminister Beck om gjensidig tillit som veien til varig fred

Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht på vei til utenriksminister Beck igår middag.

DEN OFFISIELLE middag for utenriksminister Beck blev holdt i utenriksministerboligen i Parkveien igår aften kl. 20. Blandt gjestene var foruten utenriksminister Beck og frue, den polske minister Neuman og frue, kabinetssekretær Lubienski, sekretær Krasicki, den polske attaché i Oslo Szydowski, statsminister Nygaardsvold, statsråd Lie, statsråd Madsen med frue, hoffchef Wedel Jarlsberg med frue, overhoffmesterinne fru Anker, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, sendemann Ditleff, ekspedisjonschef Johannesen, ekspedisjonschef Smith med frue, byråchef Smith-Kjelland med frue og den polske konsul Strand

anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til sammenligne og nærmere angir synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten gjensidige tilnærmelse, som vil ter så stor pris på.

det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av sambandet mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warschau, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger opp til alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføid Deres folk, — de levende håb som er vakt ved deres modige reislninger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeligjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de aller mest sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner. felles bestrebelsler: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forskning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi den skjønnne håb at alle nasjoner i stillverden skulde forene sig i Folkeforbundet til samarbeide for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håbe på at det skal bli mulig

gjennemgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen, som hadde heist det polske flagg og for øvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

Anker, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, sendemann Ditleff, ekspedisjonschef Johannesen, ekspedisjonsrhef Smith med frue, byråchef Smith-Kielland med frue og den polske konsul Strand med frue.

Utenriksminister Koht førte fru utenriksminister Beck til bords. Fru utenriksminister Koht hadde på sin høire side statsminister Nygaardsvold og på sin venstre side utenriksminister Beck.

Under middagen blev det utvekslet taler mellem de to utenriksministre. Utenriksminister Koht hadde først ordet. Han uttalte:

Hr. Minister og fru Beck.

Jeg er særdeles lykkelig ved å kunne ønske Deres Excellense og fru Beck velkommen i landet mitt. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warschau for to år siden, og idag er det en utsøkt glede for min kone og mig å se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem, hr. minister, representanten for en nasjon som det følger sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håb og framsteg

det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av sambandet mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warschau, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger opp i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføid Deres folk, — de levende håb som er vakt ved deres nødige reisninger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeligjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelser: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønne håb at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folkeforbundet til samarbeide for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håbe på at det skal bli mulig

gjennemgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen, som hadde heist det polske flagg og for øvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

lykk
det.
ster
red

det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av sambandet mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warschau, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger opp i alle norske hjerter hver gang Polesens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføid Deres folk, — de levende håb som er vakt ved deres modige reisninger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nedslaget i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeligjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødige fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunn tanke som forener våre to nasjoner, felles bestrebelser: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønnne håb at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folkeforbundet til samarbeide for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håbe på at det skal bli mulig en dag å bygge opp et sådant universelt folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit til og våre håb til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. Minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred,

for
ge,
ar-
kke
in-
mi-
else
na-
r i
enn
ske

ef-
lini-
ann
stil-
kal-
for-
ste-
han
vde-
heist
akre
de.

Arhus 1940

beslutning for turen over fjellet med
visitt. Han var overstrømmende i sin
vare og det var CHILDRS TROSTEN

til det minst mulige. Ivlent og skade-
løse virkninger skal forhindres. All til-
drøftelse over avvikling av privatfor-
retter i alkohollivikning og omset-
ning. Avviklingen av de private inter-
esser er av verdi ikke bare selv fra et
etnueligheitsynspunkt, men også fra et
nasjonaløkonomisk og statsmæssight.
sa han. Både det engelske statsmen-
Direktør Ingvær Laurin holdt til sin-
tilfallet staten.
særrett. Alkoholselskapsbestemmel-
ser og har utmærket bestemmel-
hvot staten innehar alle akter på 2
drikker er forbeholdt monopolaget
virkning, inport og salg av alkohol-

og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem all hell i Deres arbeide for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellenses og fru Becks sundhet.

Utenriksminister Becks tale.

Herr minister.

Det er med dyp bevegelse at jeg svarer på de velkomstord som Deres Excellense så elskverdig har rettet til mig og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

Når jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati så vel som for min nasjons vennskap til det norske folk, vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sociale verdier, som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeide.

Deres Excellence har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeides grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle bilaterale forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeide, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeide.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnåes mellom de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker ennu engang, Excellence, for Deres ord, som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angli våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmelse, som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellenses og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømmelige vikingers modige efterkommere.

Efter middagen gav utenriksminister Beck en større mottagelse for medlemmer av corps diplomatique, samtlige polske konsulere i Norge, en rekke høiere embedsmenn samt de hjemmenværende norske sendemenn.

*

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Vi Kan. Ministeren, som ledsagedes av sendemann Neuman, blev vist omkring av utstillingsens generalsekretær, Mowinkel-Larsen og direktør Lorents Vogt i Norges Industriforbund. Utenriksministerens besøk varte en times tid og han gjennomgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen, som hadde helst det polske flagg og for øvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

Lehden nimi: **Aftenposten,**

päiväys: **4.p. elokunta** 193 8.

numero: **383.**

Utenriksminister Beck lunsjer hos Kongen og Dronning gen idag.

Efter sin vellykkede tur til Horten igår hadde utenriksminister Beck under middag med efterfølgende motagelse i den polske ministerbolig på Bygdø, anledning til å treffe en lang rekke av de ledende personligheter på forskjellige områder.

Blandt de ca. 200 gjester såes utenriksminister Koht og frue, justisminister Trygve Lie, handelsminister Madsen og frue, hoffchef Wedel Jarlsberg og frue, overhoffmesterinne fru Anker, utenriksråd Aubert med frue, den svenske minister Günther, den rumenske minister Jurasco, den italienske minister Amadori, den amerikanske charge d'affaires, legasjonssekretær Jefferson Patterson, den islandske charge d'affaires Vilhjalmur Finsen, kabinettchef grev Lublenski, sekretær Krasicki, frøken Ablamowicz, hoffdame fru Nicolaysen, den norske sendemann i Polen, Ditleff, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, ekspedisjonschefene Malthe Johannessen, Hillestad og Smith, legasjonsråd Smith-Kjelland med frue, chefdirektør Rygg, generaldirektør Aubert, professorene Worm-Müller og Keilhau, direktør Harry Fett, redaktørene Øverland, Fryser og Schanche Jonassen, fabrikkeler Conrad Langaard, Sonja Henle, redaktør Jacob Vidnes, samtlige polske konsulter i Norge, m. fl.

Idag tilbringes dagen vesentlig på Bygdø og i høiden. Det er lunsj hos Kongeparet på Bygdø Kongsgård og forskjellige museumsbesøk. Iaften reiser utenriksminister Beck igjen, efter først å ha mottatt Oslo-pressen på Grand.

Ordensutnevneelse.

I forbindelse med utenriksminister Becks besøk har den polske minister Neuman mottatt storkorset av St. Olavs Orden. Kabinettchef Lublenski er utnevnt til kommandør av St. Olavs Orden med stjerne, sekretær Krasicki er utnevnt til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden og attaché Szydowski til ridder av 2. klasse av St. Olavs Orden.

Utenriksminister Beck er tidligere innehaver av storkorset av St. Olavs Orden.

Kommentarer til de to utenriksministres erklæringer.

Warschau, 3. august.

Avisene fortsetter med å bringe detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks besøk i Oslo og gjengir bl. a. det fullstendige referat av de to utenriksministertaler igår.

Gazeta Polskas utsendte medarbeider nevner bl. a. utenriksminister Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og sier at dette svarer helt til det polske folks standpunkt. De to utenriksministres erklæringer om nye former for mellomfolkelig samarbeide som må trede i stedet for Genf-metodene som har slått feil, bør også understrekes. Utenriksminister Becks besøk er preget av vennskap og tillit.

Som overskrift over artikkelen har avisen satt: «Polens og Norges parallelle innsats for fred og rettferd».

Kurjer Porannys utsendte medarbeider understreker også Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og skriver at det mellomfolkelige samarbeide fremfor alt bør bygge på tillit.

Lehden nimi: Morgenbladet.

päiväys: 4. p. elokuuta. 1938.

numero: 212.

Utenriksministrenes fjordtur med „Sleipner“.

Vårt billede er tatt idet utenriksminister Beck går ombord i jageren.

Det kunde være fristende å si at utenriksminister Beck hadde sommeren med sig i kufferten. Vi ma ialfall et helt år tilbake for å finne maken til det vidunderlige vær vi har hatt under det i alle deler vellykkede polske besøk.

Klokken 9 igår morges kom vår splinter nye jager «Sleipner» inn på havnen med kaptein Sven Brun på kommandobroen og halvannen time senere begynte de prominente gjester å innfinne sig på det blankskurte akterdekk.

Utenriksminister Beck ankom iført blå jakkedress og seilerlue og blev «pepet ombord», som sig hør og bor, mens en avdeling matroser presenterte gevær. Foruten utenriksministeren, hans frue og øvrige polske følge noterte vi under solseilet på akterdekket utenriksminister Koht og frue, minister Neuman med frue, minister Ditleff, ekspedisjonschef Malthe Johannessen og kommanderende admiral Diesen med frue.

Selskapet hadde en strålende tur nedover fjorden og ankom til Horten klokken 12.30, hvor distriktchefen, admiral Smith-Johannessen vår førstemann over landgangen for å ønske gjestene velkommen. Etter å ha besett verftet og flyvemaskin-

ken 16.30: Biltur til Frognerseteren, hvor Oslo kommune serverer te. Klokken 18.15: Presse mottagelse på Grand, og klokken 20.05: Avreise fra Østbanestasjonen.

ST OLAVS ORDEN.

I forbindelse med utenriksminister Becks besøk har den polske sendemann Neuman mottatt Storkorset av St. Olavs Orden. Kabinetschef Lubinski er utnevnt til kommander av St. Olavs Orden, med stjerne, sekretær Krasicki er utnevnt til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden og attaché Szydowski til ridder av 2. klasse av St. Olavs Orden.

Utenriksminister Beck er tidligere innehaver av Storkorset av St. Olavs Orden.

DEN POLSKE PRESSE.

Fra Warszawa telegraferes, at avisene bringer detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks besøk i Oslo og gjengir bl. a. de fullstendige referater av de to utenriksministertaler igår.

Gazeta Polska utsendte medarbeider nevner bl. a. utenriksminister Kohts uttalelse om en aktiv og ener-

Utenriksminister Becks middag igår.

I den middag som utenriksminister Beck og frue og sendemann Neuman og frue gav igår kveld i sendemannens hjem på Bygdø deltok bl. a. utenriksminister Koht og frue, statsråd Madsen og frue, statsråd Lie, hoffchef Wedel-Jarlsberg med frue, overhoffmesterinne fru Anker, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Warszawa Ditleff, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, ekspedisjonschef Johannessen, hoffdame fru Nicolaysen, legasjonsråd Smith-Kielland med frue, kabinetschef grev Lubinski, sekretær grev Krasicki og frøken Ablamowicz.

Efter middagen var det mottagelse i sendemannens hjem for ca. 150 personer.

man med frue, minister Ditleff, ekspedisjonschef Malthe Johannessen og kommanderende admiral Diesen med frue.

Selskapet hadde en strålende tur nedover fjorden og ankom til Horten klokken 12.30, hvor distriktchefen, admiral Smith-Johannessen vår førstemann over landgangen for å ønske gjestene velkommen. Etter å ha besett verftet og flyvemaskinfabrikken inntok man lunsj i Sjømilitære Samfund klokken 13.30. Der blev ikke holdt nogen taler bortsett fra at admiral Diesen utbragte Kongens skål i anledning av fødselsdagen etterfulgt av Kongesangen.

Et par timer senere returnerte så «Sleipner» til Oslo.

Den tillyste pressemottagelse igår blev utsatt til idag, og dagens program inkluderer forøvrig:

Klokken 11.30: Omvisning på vikingeskibene ved konservator Dannevig Hauge. Klokken 12: Besøk på Folkemuseet med omvisning av direktør Aall og konservator Kjellberg. Klokken 13.30: Lunsj hos Kongen og Dronningen. Klok-

DEN POLSKE PRESSE.

Fra Warszawa telegraferes, at avisene bringer detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks besøk i Oslo og gjengir bl. a. de fullstendige referater av de to utenriksministertaler igår.

Gazeta Polskas utsendte medarbeider nevner bl. a. utenriksminister Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og sier at dette svarer helt til det polske folks standpunkt. De to utenriksministres erklæringer om nye former for mellomfolkelig samarbeide som må tre istedenfor Geneve-metodene som har slått feil, bør også understrekes. Utenriksminister Becks besøk er preget av vennskap og tillit.

Som overskrift over artiklen har avisen satt: Polens og Norges parallelle innsats for fred og rettferd.

Kurjer Porannys utsendte medarbeider understreker også Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og skriver at det mellomfolkelige samarbeide fremfor alt bør bygge på tillit.

Lehden nimi: **Nationen.**

päiväys: 4. p. elokuuta. 1938.

numero: 178.

Utenriksminister Beck i Horten.

Den polske utenriksminister Beck og frue reiste igår til Horten sammen med utenriksminister Koht og frue samt den polske sendemann Neuman og frue. Selskapet gikk om formiddagen ombord i torpedobåten «Sleipner» som lå i vesthavnen under kommando av kaptein Sven Brun. Med på turen var også sendemann Ditleff, ekspedisjonschef Malthe Johannesen og admiral Diesen. «Sleipner» kom til Horten kl. 1/2 1, og her gikk distriktschefen admiral Smith Johannesen ombord og ønsket gjestene velkommen. Vårt bilde er tatt idet utenriksminister Beck går ombord i jageren.

Lehden nimi: **Arbeiderbladet.**

päiväys: 4. p. elokuuta 1938.

numero: 178.

Utenriksminister Becks besøk.

I den middag som utenriksminister Beck og frue og sendemann Neuman og frue gav igår kveld i sendemannens hjem på Bygdøy, deltok bl. a. utenriksminister Koht og frue, statsråd Madsen og frue, statsråd Lie, hoffchef Wedel-Jarlsberg med frue, overhoffmesterinne fru Anker, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Warszawa Ditleff, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, ekspedisjonschef Johannessen, hoffdame fru Nicolaysen, legasjonsråd Smith-Kjelland med frue, kabinettchef grev Lubienski, sekretær grev Krasicki og frøken Ablamowicz.

Efter middagen var det mottagelse i sendemannens hjem for ca. 150 personer.

I forbindelse med utenriksminister Becks besøk har den polske sendemann Neuman mottatt storkorset av St. Olavs orden. Kabinettchef Lubienski er utnevnt til kommandør av St. Olavs orden, med stjerne, sekretær Krasicki er utnevnt til ridder av første klasse av St. Olavs orden, og attaché Szydłowski til ridder av annen klasse av St. Olavs orden. Utenriksminister Beck er tidligere innehaver av storkorset av St. Olavs orden.

Den polske presses kommentarer.

Fra Warszawa meldes: Avisene fortsetter med å bringe detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks besøk i Oslo og gjengir bl. a. fullstendige referater av de to utenriksministertaler igår.

«Gazeta Polska»s utsendte medarbeider nevner bl. a. utenriksminister Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og sier at dette svarer helt til det polske folks standpunkt. De to utenriksministres erklæringer om nye former for mellomfolkelig samarbeid som må tre i stedet for Genève-metodene som har slått feil, bør også understrekes. Utenriksminister Becks besøk er preget av vennskap og tillit.

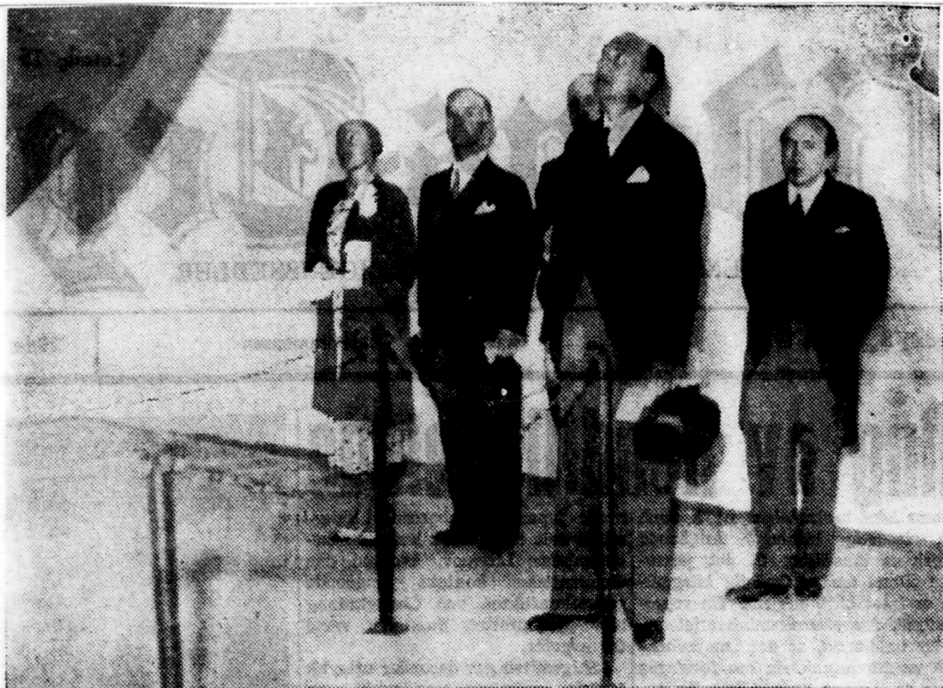
Som overskrift over artikkelen har avisen satt: Polens og Norges parallelle innsats for fred og rettferd.

«Kurjer Poranny»s utsendte medarbeider understreker også Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og skriver at det mellomfolkelige samarbeid fram for alt bør bygge på tillit.

Lehden nimi: **Tidens Tegn.**

päiväys: 5. p. elokuuta 1938.

numero: 179.

Utenriksminister Beck studerer Osebergskibet.

Jeg vender tilbake til Polen med beundring over norsk virksomhet, uttaler utenriksminister Beck.

I denne tretthetens tid har det vært en glede å fastslå at solidaritetens ide utvikler sig parallelt i forskjellige land.

Han demenerer forlydendet om sitt arbeid med en „østblokk“.

Før utenriksminister Beck forlot Oslo igår aftes mottok han representanter for pressen på Grand Hotell.

— Norge er et land hvor man helt naturlig gjør sig mange refleksjoner, uttalte ministeren, og dette gjelder også mig. Når man ser på den verdenspolitiske situasjon idag møter man et klassisk fenomen — en viss tretthet. Krigens følger gjør sig ennu gjeldende i mange land. Og forholdet er her det samme som for alle negative fenomener — man har langt lettere for å se dem enn de positive.

Men her i Norge eksisterer en aktiv vilje i positiv betydning. Det er en refleksjon jeg har gjort, og det har vært mig en stor glede å konstatere at den svarer til de faktiske forhold. Og det har like-

ledes gledet mig å konstatere at uavhengig av den geografiske distanse har synet på politikken utviklet sig parallelt i Norge og i Polen. I sin tale forleden pekte Deres utenriksminister på den absolute samstemmighet som rådet mellom de to land når det gjaldt Folkeforbundet. Og begge regjeringers standpunkt i denne sak skyldes ikke noe trykk utenfra, men en fri, logisk tenkning.

I virkeligheten er det foregått en tilnærming i politisk tenkning mellom Polen og Norge, ja, forøvrig alle de nordiske land. Og nettopp under den tretthet som nu råder i verden er det viktig å fastslå at det i flere land jevnstidig utvikler sig samme idé, en solidaritetens ånd. Mitt besøk her ser jeg som et symbol på begge lands vilje til en god kontakt sig imellem. Slik op-

fattes det i Polen og, som jeg håper, også her.

Personlig har det vært mig en glede å lære Norges atmosfære å kjenne efter all den fragmentariske viten jeg fra før hadde om norsk liv og norsk foretagsomhet. Og jeg må åpent innrømme at jeg er imponert over de resultater dere har nådd, særlig når man tenker på den korte tid det har tatt for å nå dem.

Jeg vender tilbake til Polen med beundring over det norske folks virksomhet og med takknemlighet over at den norske regjering har gitt mig anledning til å møte landets ledende menn og til å gjøre mine små personlige iakttagelser.

På spørsmålet om han mente det fantes noe middel til å redde Folkeforbundet svarte utenriksminister Beck at det i så fall måtte gjennemgripende reformer til. Men personlig var han ikke altfor optimistisk når det gjaldt dette.

— Hvordan føles det å drive utenrikspolitikk midt mellom to ideologiske systemer?

W A S W A N I T

— For oss gjelder det å utbygge og utvikle polsk liv etter polske normer, akkurat som våre naboer i vest og øst arbeider etter sine. Vi betrakter dem likedan som oss som enheter i det internasjonale liv — vi respekterer deres rett til å ordne sine indre anliggender som de vil, men vi krever også samme rett for oss.

En av de tilstedeværende refererer en artikkel fra „Observers" Warszawa-korrespondent om at hensikten med Oslo-besøket bl. a. var opprettelsen av en polsk linje Gdynia—Oslo og norsk økonomisk støtte til den. Utenriksministeren dementerer smilende. Hensikten med Oslo-besøket var på ingen måte å diskutere handelsøkonomiske spørsmål. Og en polsk kull-rute fra Gdynia var helt overflødig fordi nordmennene henter sine kull selv.

Den celebre „øst-blokk" blir også nevnt, og utenriksminister Beck slår oppgitt ut med armene og sier at denne historien er en av de små tragedier i hans liv: Sannheten er, som jeg ofte har presisert, at vi er interessert i en solidarisk atmosfære i de landene det her gjelder. Men det har jo ingenting med en blokk å gjøre!

— Hvordan er forholdet til Tyskland?

— Siden avtalen i 1934 er det meget godt. Og Danzig gir oss heller ingen grunn til nervøsitet nu.

— Mener utenriksministeren det kreves noen bestemt aksjon overfor Folkforbundet for å få presisert stillingen i de stater som mener artikkel 16 ikke er obligatorisk?

— Vi mener spørsmålet er regulert ved den erklæring vi er fremkommet med. Men når det gjelder selve fremgangsmåten har vi i Polen en tradisjonell politikk med hensyn til artikkel 16. I mange tilfeller vil vi konterere først med vedkommende land før vi går til Folkforbundet.

Lehden nimi: **Dagbladet.**

päiväys: 5. p. elokuuta. 1938.

numero: 179.

Beck laget ingen blokk i Oslo.

Slår den polske presse fast.

WARSAWA idag.

De polske aviser gir uansett partifarve uttrykk for sin fulle tilfredshet også med det videre forløp av utenriksminister Becks besøk i Oslo. Utenriksministerens uttalelser gjengis på bred plass.

Czas fastslår at den polske politikks horisont er blitt utvidet. Avisen polemiserer mot påstandene om dannelsen av en blokk. Det gjelder for Polen akkurat som for andre mellemeuropiske stater at den vil sikre sin politiske og økonomiske uavhengighet. De nordiske land søker venner nøiaktig ut fra samme synspunkt som Polen, nemlig at man ikke bare trenger dem for å føre krig, men også for å opprettholde freden.

*

Under sitt avskjedsintervju med Oslo-pressen igår uttalte utenriksminister Beck bl. a.:

— Det er en viss parallell utvikling i Polen og Norge i synet på de internasjonale problemene. Det er betydningsfullt at Norge og Polen, uavhengig av hverandre og uten å være under press av noen situasjon, av noe konkret spørsmål, er kommet til de samme resultater. Det er, såvidt jeg kan se det, et bevis på et gledelig fellespreg i politisk tenking. Det er sansen for den internasjonale solidaritet som er levende blandt oss.

— Det sies i den tyske presse at De vil danne en tredje blokk i Europa?

— Man har gitt mig forfatterretten til dette med ideologiske blokker og den baltiske blokk og siden følger disse ting mig hvor jeg reiser. Jeg gav en forklaring på mitt syn i Riga for ikke så lenge siden og gav da uttrykk for at det Polen vil er å støtte den fellesskapsånd mellom statene omkring Østersjøen som er til stede.

Lehden nimi: **Arbeiderbladet.**

päiväys: **5.p. elokuuta. 193 8.**

numero: **179.**

Utenriksminister Beck slår fast at Norge følger samme utenrikspolitikk som Polen.

Ved en pressemottagelse før avreisen uttaler han sin store tilfredshet med besøket i Norge.

Utenriksminister Beck var usedvanlig godt oplagt, da han som siste post på programmet for sitt besøk i Oslo, mottok representanter for pressen. Han kastet sig med en gang ut i en lengere utredning om den utenrikspolitiske situasjon i verden idag.

Norge er et land som innbyr til refleksjoner, sa han. Etter Becks mening preges vår generasjon av tretthet. Og den som er trett oppdager først de negative sider ved alle ting. Og som i det almindelige liv, det å kjempe mot trettheten, er noe av det vakreste av alt, så er det også slik i internasjonal politikk. Derfor, sa Beck, var han så glad over at han gjennom sin lange kontakt med utenriksminister Koht og nu ved dette besøk, hadde kunnet konstatere at det i Norge var vilje til å gjøre noe positivt.

Gjennom sine samtaler med ledende politiske personligheter her i landet hadde Beck fått høve til å slå

fast at de politiske idéer utviklet sig parallelt i Norge og Polen. Dette gjelder særlig i spørsmålet om stillingen til Folkeforbundet. Denne stillingtagen er ikke resultatet av noe press, men resultatet av en fri, logisk tenkning. Uavhengig av hverandre har den polske og den norske regjering funnet det nødvendig å formulere denne opfatning i offisielle erklæringer. Det henger sammen med den ansvarsbevissthet, den sammenheng mellom ord og handling, som en kan finne både i Norge og Polen. I en trett verden er det av stor betydning at en i flere land kan se de samme idéer utvikle sig.

Da utenriksministeren senere blev spurt om han trodde det var noe håp om å redde Folkeforbundet, trakk han på skuldrene, sukket dypt og sa at min gud, da måtte det dyptgående reformer til, men selv da var han ikke for optimistisk.

Hans besøk i Norge, fortsatte utenriksministeren, var et bevis på viljen til å utdype kontakten mellom Polen og Norge. I så henseende hadde hele den polske presse gitt sin tilslutning til besøket uten hensyn til politisk opfatning. Personlig var han meget tilfreds med besøket og uttrykte sin beundring for de store resultater som en her var nådd fram til i løpet av kort tid.

Da det senere blev stilt ham noen spørsmål, hevdet han sterkt at det praktiske grunnlag for Polens utenrikspolitikk var å respektere andre, men også å kreve respekt av dem. Polen har forsøkt å bygge sin tilværelse på rent polsk grunn. Han benektet på det bestemteste at han arbeidet for å danne noen nøytral blokk fra Østersjøen til Svartehavet. Polen vil gjerne arbeide for å skape et så godt vennskap som mulig mellom disse stater, men det er ikke tale om å danne noen blokk. Forholdet mellom Polen og Tyskland er fastlagt ved overenskomsten av 1934 og bestemmes fremdeles av den. Med Danzig hadde en hatt visse vanskeligheter, men de var nu forbi.

Igår var utenriksminister Beck i lunsj hos kongen og senere gav Oslo kommune en mottagelse for ham på Frognersteteren, hvor ordfører Trygve Nilsen ønsket velkommen på Oslos vegne. Beck forlot Oslo med utenlandstoget igår aftes.

før. En får begynne med samarbeid mellom nasjonene på det sosiale, kulturelle, videnskapelige og økonomiske område. Først når prestisjen er gjenreist, kan begynne å tale om Forbundets politinnflytelse.

«Gazeta Polska»s utsendte medarbeider skriver at ei norske politiske kretsener ster man særlig oppmerksomheten utenriksminister Becks erklæring om internasjonalt samarbeid på grunnlag tillit mellom nasjoner som følger en stemt optrukket linje med full handlefrihet og full uavhengighet i alle vedtaka

WARSZAWA, 4. august.

«Kurjer Poranny» offentliggjør et intervju som avisens utsendte medarbeider i Oslo har hatt med utenriksminister Kohl.

Jeg mener, sier utenriksministeren i dette intervju, at de nasjoner som er interessert i å opprettholde freden og vil at den skal herske, bør søke å nærme sig hverandre og samarbeide så godt som mulig. Dette samarbeid bør omfatte alle. Det nytter ikke å sitte stille og gjenta at en ønsker fred. Freden må være aktiv og energisk, som jeg sa i talen min. Vil en opprettholde freden, får en handle, og samarbeidet bør omfatte det størst mulige antall nasjoner.

På et spørsmål om krisen i Folkeforbundet svarte utenriksministeren:

I de første årene blev betydningen av Folkeforbundet og den innsats det gjorde sikkert overdrevet. Etter at det nu er konstatert at Forbundets muligheter er begrenset, kommer skuffelsene. For å sikre Folkeforbundets innflytelse må det bli skapt et meget mer solid grunnlag enn før. En får begynne med samarbeid mellom nasjonene på det sosiale, kulturelle, videnskapelige og økonomiske område. Først når prestisjen er gjenreist, kan en begynne å tale om Forbundets politiske innflytelse.

«Gazeta Polska»s utsendte medarbeider skriver at ei norske politiske kretser fester man særlig oppmerksomheten ved utenriksminister Becks erklæring om internasjonalt samarbeid på grunnlag av tillit mellom nasjoner som følger en bestemt optrukket linje med full handlefrihet og full uavhengighet i alle vedtaka

Lehden nimi: Morgenbladet.

päiväys: 5. p. elokuuta. 1938.

numero: 213.

Oberst Beck forlot Oslo igår.

„Jeg reiser hjem til Polen med dyp ærbødighet for hvad det norske folk har utrettet“.

Avskjedsintervju med norsk presse og svar på mange spørsmål.

Utenriksminister Beck reiste igårftes klokken 20.05 over Gjedser—Warnemünde tilbake til Polen etter sitt Norgesophold. Igår eftermiddag klokken 18.15 gav han et avskjedsintervju med den norske presse på Grand Hotell og gav uttrykk for sin glede over oppholdet samtidig som han i korte trekk antydet hvordan besøket hadde utdypet det vennskapelige forhold mellom landene.

Utenriksminister Beck hører til en særlig type blandt vår tids mange reisende utenriksministre. Han er høy, slank og virker meget elegant. Ansiktet er litt langt, vakkert, en høy panne som aksentueres av «viker» i håret, smilet kommer lett og bidrar til å gjøre trekkene livfulle. Hendene er lange, smale og nervøse, de understreker talen av og til men ikke med vanlig syd-

landsk glød, det er mer diskret enn man venter. Oberst Beck virker ikke militær, der er mest av diplomaten over ham, han begynte igår med å hilse den eneste tilstedeværende dame til hvem han hadde et par flere vennlige vendinger enn til herrene. Mens han sitter og taler røker han stadig sigaretter, inhalerer dypt, snufter litt innimellem og taler med enkelte lengere pauser. Han er forresten ikke meget talende. Under oppholdet i Norge har han mest iaktatt og lyttet, han må trekkes ut av et skall for å komme med noget ut over det banalt nødvendige.

Overfor pressen må naturligvis en gjestende utenriksminister vise større varsomhet enn andre, men enkelte av hans utsagn lyder ekte følt og kommer med varme. Merkelig nok er det nettop

Forts. siste side.

blev stillet av de tilstedeværende pressefolk, men alt sammen blev besvaret med en så diplomatisk omgåelse av det man mest brennende måtte ønske et konkret svar på, at resultatet av intervjuet blev noget negativt.

Ministeren fremhevet den gjensidige tillits betydning landene imellem og hevdet at den gjensidige vilje vilde bestemme retningslinjene for det solidariske samarbeide, vide-

Utenriksminister Beck.

slinje mellem Gdynia og Oslo, avlivet som helt grunnløs. Når tyske offisielt pregede blad *Bör-Zeitung* har betegnet Becks reise som et forsøk fra polsk side på å lile sig i spissen for «det tredje opp», så blev dette av Beck nært mottatt med latter. Dette er Europa som tyskerne taler om, skulde være det som lå utenom totalitære stater og de store demokratier og skulde ha sin kjerne i en blokkdannelse fra Rumænien til Norge. Teorien blev fullstendig avvist av ministeren som mente at det var fellesinteresser som i tilfelle førte land over i felles politisk virksomhet og vennskapelig interesse var ikke det samme som tilslutning til en blokk.

Med et vakkert smil blev møtet avsluttet og en time senere gikk toget fra Østbanen.

satt ned fra 45% til 44%, som også blev sluttkurs. Et par andre noteringer sluttet litt høyere enn åpning. Nederland-ske papirer er sjenemengde litt slappere, en vesentlig undtagelse var Philips som steg fra 250 til 256. A. K. U. gikk ned fra 46% til 45%. Partiserbor-sen var overveldende fast, og sluttnotering

BØRSEN var vel hevdet og delvis fastere i går. Omsætningen steg mindel. **OBLIGASJONSMARKEDET** be-

Præmies m	6	725	685	—	—
Grøtaker	5	105	100	+ 2½ kr.	—
Halslund	5	415	407½	—	—
Haana Brygge	22½	—	2375	—	—
Rogstad	3	—	625	—	—
Lilleborg	15	—	5000	—	—
NorskHydro	4	207½	200	+ 2½ kr.	—
NorskPræm	60	—	920	—	—
Orkla G. A.	12	171	168	—	—
Sjøbrunnst	60	—	165	—	—

videre op.

Forts. fra 1. side.

de gode og rosende uttalelser om Norge som lyder slik, det annet virker ofte mer vagt og diplomatisk forsiktig, men så er jo de andre emner ulike farligere temaer.

Minister Beck begynner med å uttale at Norge har gitt anledning til refleksjoner og den første er den at verden for tiden synes å lide under en viss tretthet som strekker sig tilbake til verdenskrigen som sitt ophav. Men den som er trett har først og fremst øie for de negative momenter i tilværelsen, han øiner ikke det positive, det opbyggende, han vil ikke ta fatt. I Norge derimot har minister Beck ment å kunne finne en sans for det positive, det byggende arbeide. Hvad han enn har sett på her, et bygg, en ny virksomhet, en statistikk, folket selv, så har han følt en respekt for det som er utført. *Jeg reiser tilbake til Polen med dyp ærbødighet for hvad det norske folk har utrettet, sa utenriksministeren.*

Minister Beck uttalte sig videre om en rekke spørsmål og streift inn både på ting han har omtalt tidligere og på nye saker. Han besvarte også en rekke spørsmål som blev stillet av de tilstedeværende pressefolk, men alt sammen blev besvaret med en så diplomatisk omgåelse av det man mest brennende måtte ønske et konkret svar på, at resultatet av intervjuet blev noget negativt.

Ministeren fremhevet den gjensidige tillits betydning landene imellem og hevdet at den gjensidige vilje vilde bestemme retningslinjene for det solidariske samarbeide, vide-

re at de parallelle situasjoner fremtvang den parallelle politikk.

På forespørsel om Folkeforbundets stilling trakk han på skuldrene og sa at det var vanskelig å uttale sig om forbundets fremtid og hvad spørsmålet om full handlefrihet overensstemmende med artikkel 16 i pakten angikk, mente han at de tidligere citerte ord av ham gjaldt mer enn handlefrihet i forbindelse med artikkel 16. Nazifiseringen av Danzig mente han var av uvesentlig betydning for Polen som også i sitt forhold til andre nabostater hevdet det prinsipp at innenriks får hvert land lov til å stille sig som det vil og allikevel kunne kreve full respekt utad. Et rykte gjengitt i den engelske Observer om at ministerens reise fant sted i forbindelse med forsøk på å reise penger til en dampskibslinje mellom Gdynia og Oslo, blev avlivet som helt grunnløs. Når det tyske offisielt pregede blad Børsen-Zeitung har betegnet Becks reiser som et forsøk fra polsk side på å stille sig i spissen for «det tredje Europa», så blev dette av Beck nærmest mottatt med latter. Dette tredje Europa som tyskerne taler om skulde være det som lå utenom de totalitære stater og de store demokratier og skulde ha sin kjerne i en blokkdannelse fra Rumenien til Norge. Teorien blev fullstendig avvist av ministeren som mente at det var fellesinteresser som i tilfelle førte land over i felles politisk virksomhet og vennskapelig interesse var ikke det samme som tilslutning til en blokk.

Med et vakkert smil blev møtet avsluttet og en time senere gikk toget fra Østbanen.

Lehden nimi: **Nationen.**

päiväys: 5. p. elokuuta. 1938.

numero: 179.

Polen respekterer andre og vil respekteres selv.

Utenriksminister Beck tror ikke på Folkeforbundets redning.

Norge og Polen har de samme positive grunnidéer.

Den polske utenriksminister uttaler sig til Nationen.

Den polske utenriksminister, oberst Beck, gav igår eftermiddag et møte med pressen på Grand Hotel. Tilstede var den herværende polske minister Neuman, den polske legasjonssekretær, attaché Szydowski, legasjonsråd Smith-Kielland, chefen for Utenriksdepartementets pressekontor, redaktør Vidnes, og de polske pressemenn som har reist sammen med utenriksministeren.

— Norge er et land hvor man må gjøre refleksjoner, det ligger i atmosfæren, sa utenriksminister Beck, og derfor vil jeg begynne med noen refleksjoner jeg har gjort her på min reise.

Det første man ser når man betrakter den store verden er en trettethet, en opgitthet, som skyldes de store vanskeligheter vår generasjon har måttet gjennomgå. Når et menneske er trett har det lettere for å finne frem til de negative sider i livet, og ikke til de positive. Kampen mot trettetheten er den skjønneste oppgave menneskene har idag. Vi må ikke motarbeide viljen til å overvinne denne psykologiske fare for menneskeheten.

Jeg har lenge hatt en god forbindelse med Norge gjennom utenriksminister, professor Koht. Norge har alltid hatt en positiv vilje. I mitt land er det stor sympati for Norge, og det har vært en stor glede for mig å knytte nærmere forbindelse med den norske regjering og det norske folk, og således selv lære forholdene her å kjenne.

Selv om Norge og Polen geografisk sett ligger fjernt fra hverandre, må jeg få uttale mitt inntrykk av at våre land har arbeidet parallelt. Det er den logiske tenkning som ligger til grunn for handling, og jeg tror at denne politiske grunnidé er et bevis på at de to land har gått fram i samme retning. Det må

Utenriksminister Beck.

med mig. Jeg vil også takke den norske presse for alt hvad den har gjort til fremme av vennskap mellom våre land.

På min korte reise i Norge har jeg i små glimt fått se nordmenns liv og virke. Det er i de små glimt man får se på de store problemer. Jeg er imponert over norsk industri, vitenskap og kunst. Den korte tid nordmenn har brukt for å bygge op

landet, sammenholdt med resultatene gir et i sannhet forbausende billede av norsk dyktighet.

I Polen har vi også planer og programmer som vi arbeider efter. Også i denne streben finner jeg en enhet mellom våre land. Jeg reiser hjem full av beundring over norsk dyktighet.

— Tror utenriksministeren at Folkeforbundet kan reddes?

— Jeg er ikke meget optimist i den sak. Der er forsvinnende chancer. Der trenges i ethvert fall dype reformer, men jeg er så lite optimistisk at jeg ikke engang da er sikker på noen redning for Folkeforbundet.

— Hvordan føles det å styre et land som ligger mellom to så sterke motsetninger som Tyskland og Russland?

— Dette er et meget interessant psykologisk spørsmål. Vi har bygget det polske liv efter den polske idé. Vi vil internasjonalt respektere og vurdere alle land, men vi forlanger samtidig at vår egen statsorganisasjon innover respekteres av alle land.

— Det er påstått at utenriksministeren ved denne reise skulde arbeide for å få i stand en større fast skibsforbindelse mellom Polen og de skandinaviske land, og at der skulde skaffes kapital, blandt annet i Norge?

— Jeg har ikke hatt noen som helst økonomisk oppgave på min reise i Norge.

Den polske minister Neuman skytter inn at det i flere år har eksistert gode skibsforbindelser mellom Polen og Norge.

— Polens forhold til Tyskland?

— Siden 1934 har det stadig vært bedre, og forholdet må nu sies å være kommet i betryggende former.

— Kan ikke nazifisering av Dan-

har måttet gjennomgå. Når et menneske er trett har det lettere for å finne frem til de negative sider i livet, og ikke til de positive. Kampen mot trettheten er den skjønneste oppgave menneskene har idag. Vi må ikke motarbeide viljen til å overvinne denne psykologiske fare for menneskeheten.

Jeg har lenge hatt en god forbindelse med Norge gjennom utenriksminister, professor Koht. Norge har alltid hatt en positiv vilje. I mitt land er det stor sympati for Norge, og det har været en stor glede for mig å knytte nærmere forbindelse med den norske regjering og det norske folk, og således selv lære forholdene her å kjenne.

Selv om Norge og Polen geografisk sett ligger fjernt fra hverandre, må jeg få uttale mitt inntrykk av at våre land har arbeidet parallelt. Det er den logiske tenkning som ligger til grunn for handling, og jeg tror at denne politiske grunnidé er et bevis på enhet mellom våre land. Det må alltid være en kontakt mellom idé, ord og handling, og dette grunnsyn bunner i en ansvarsfølelse som ikke lar sig dirigere av partihensyn.

I denne vår trette og vanskelige verden er det stort å fastslå at flere land har utviklet sig parallelt.

Vi vil i Polen knytte forbindelser med andre land, uten hensyn til indrepolitisk opfatning. Den polske presse har fått det samme positive inntrykk av Norge som det jeg tar

Utenriksminister Beck.

med mig. Jeg vil også takke den norske presse for alt hvad den har gjort til fremme av vennskap mellom våre land.

På min korte reise i Norge har jeg i små glimt fått se nordmenns liv og virke. Det er i de små glimt man får øie på de store problemer. Jeg er imponert over norsk industri, videnskap og kunst. Den korte tid nordmenn har brukt for å bygge op

land?

— Dette er et meget interessant psykologisk spørsmål. Vi har bygget det polske liv efter den polske idé. Vi vil internasjonalt respektere og vurdere alle land, men vi forlanger samtidig at vår egen statsorganisasjon innover respekteres av alle land.

— Det er påstått at utenriksministeren ved denne reise skulde arbeide for å få i stand en større fast skibsforbindelse mellem Polen og de skandinaviske land, og at der skulde skaffes kapital, blandt annet i Norge?

— Jeg har ikke hatt noen som helst økonomisk oppgave på min reise i Norge.

Den polske minister Neuman skyter inn at det i flere år har eksistert gode skibsforbindelser mellem Polen og Norge.

— Polens forhold til Tyskland?

— Siden 1934 har det stadig været bedre, og forholdet må nu sies å være kommet i betryggende former.

— Kan ikke nazifiseringen av Danzig bety en vanskelighet for det polsk-tyske forhold?

— Ne, Danzig er ikke lenger et problem mellem oss og Tyskland. Situasjonen i Danzig har funnet sine faste former. Vi anser ikke lenger Danzig som et problem.

— Finnes der efter utenriksministerens mening bestemte retningslinjer som kan følges for å opnå en aktiv fredspolitikk?

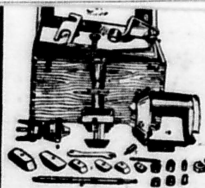
— Svaret ligger i den erklæring de nordiske lands regjeringer har avgitt om sanksjonsparagrafen. Der må opprettes en gjensidig tillit mellem de land som har handlefrihet. Artikkel 16 må ikke være obligatorisk.

Polens forhold til dette problem er imidlertid ikke begrenset til artikkel 16. Vi har i mange internasjonale problemer hatt ønske om å diskutere saken med angjeldende land før den blev behandlet i Folkeforbundet. Vår tendens går altså ut på at vedkommende land skal spørres før andre land behandler dets problemer.

Lehden nimi: **Aftenposten.**

päiväys: 5.p. elokuuta. 1938.

numero: 385.

Ventilfrese- apparater

Reparerer utefte
ventiler uten at
disse fraskrues.

Apparatene uttreser ventilsetet og
avdreier selve ventilene.

J. S. COCK - OSLO

Etableri i over 40 år.

Spesialforretning i moderne armatur

Aften

Nr. 385 : Morgenr. Abonn.pris: Innenbys

Kr. 11.00 pr. kvartal
3.75 måned

 Oslo, f

PRIMA

må det flek være som
skal bli til OSLO-BACON.
Passe magert, utsekt kvali-
tet, bare det beste er godt
nok. For OSLO-BACON
har et navn som forplikter.

FIS
Oslo-Bacon

er tilberedt på engelsk ma-
ner: lettsaltet, lettrøkt og
benfriit.

FELLESSLAKTERIET
FIS $\frac{A}{S}$

Skal Folkeforbundet leve, må
det dyptgående reformer til,
sier Polens utenriksminister til Aftenposten.
Ingen plan om østersjøblokk eller akse.

DET POLSKE MINISTERBESØK er slutt, avrundet med et avskjeds-
intervju utenriksminister Beck gav pressen igår før han igjen
gikk på sin polske salongvogn, fulgt til stasjonen av utenriksminister
Koht, minister Neuman og en rekke representanter for utenriks-
departementet.

Presseintervjuet fant sted på
Grand i nærvær av minister Neu-
man, legasjonsekretær Szydlovski,
byråchef Smith-Kielland, redaktør
Vidnes fra Utenriksdepartementets
pressebyrå og flere polske pressefolk.
Utenriksminister Beck som låter til
likefrem å ha feriebrunet sig under
sin fjordtur forleden, viste sig å
være et meget elskverdig intervju-
objekt, eller la oss heller kalle ham
intervjusubjekt, idet han fra første
øieblikk tok ledelsen og gav for-
håndssvar på eventuelle spørsmål.

Med sin dype, klangfulle stemme
erklærte utenriksministeren at han

Fortsatt side 2, spalte 6.

Totalforbud er ikke aktuelt

Totalforbud er ikke aktuelt politikk i overskuelig fremtid

aldri nekte festens betydning
et, sier dr. Scharffenberg

ske pct., i Finland 4 pct., i Danmark
år- og på Island over 10 pct. Men
øste 25 år siden var avholdsbevegelsen
var enda meget sterkere. Forbudstiden
som blev et hårdt slag for avholdsfolkene
ds- og totalforbud blir ikke aktuelt
nd. litikk i en overskuelig fremtid
gen Hvorfor begynner menneskene
e 5

Fortsatt side 2, spalte 5

røve på Faus

enposten

Oslo, fredag 5. august 1938

Abonn.pris:

å
il,
en.

eds-
zjen
ster
riks-

Utenriksminister, oberst Josef Beck, tegnet under intervjuet igår
av Øyvind Sørensen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 4

ASIA: _____

Oslonissa olevan lähetystön raportti n:o 6.

Ministeri Wuolijoki

7/10 1938.

OSLO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1224.

Oslo SSA 7 P:NÄ loka KUUTA 1938.

VIITTAUS: .....N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 6.

Kunnioittaen oheisena toimitan Oslon-lähetystön
kuluvaan vuoteen raportin n:o 6 aiheesta:

Chamberlain ja rauhanpalkinto.

Ministeri

O S L O

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 6.

Oslo ssa 7 p:nä loka kuuta 1938.

6/40 Val.

JK.

10710-38

Asia: Chamberlain ja rauhanpalkinto.

5 Cy.

Kun tieto Münchenin sopimuksesta tuli Norjaan otivat oikeistopiirit sen suurella riemulla vastaan. Tidens Tegn ehdotti, että Chamberlainille on annettava rauhanpalkinto ja tätä ehdotusta riensivät heti kannattamaan Handels og Sjöfartstidende ja Aftenposten. Ainoastaan Työväen puolueen lehdet ja vapaamielinen Dagbladet sitä vastustivat. Kun sitten Hambro palasi Genevestä antoi hän Tietotoimistolle haastattelun, jossa hän erittäin ankarin sanoin arvosteli Suurvaltain ja etenkin Englannin politiikkaa ja kun Hambro on Stortingin oikeistoryhmän johtaja herätti hänen lausuntonsa tavatonta huomiota. Hän sanoi muun muassa, että tämän jälkeen pienet valtiot ovat täydellisesti turvattomia ja Kansainliitto on menettänyt kaiken merkityksensä. Englannin ulkoministeri sir Austen Chamberlain oli tehnyt enemmän kuin kukaan muu Kansainliiton poliittisen vaikutusvallan kohottamiseksi ja hänen veljensä Neville Chamberlain enemmän kuin kukaan muu Kansainliiton arvonannon heikentämiseksi. Hän kertoi Genevessä sanotun: Ei tule mitään sotaa niinkauan kuin on yksikin pieni valtio, jonka suurvallat voivat uhrata. Ja erään pienen valtion edustaja oli sanonut: Minun maani on niin pieni, että Englanti ei uhraa edes lentopiletin hintaa Berliiniin maani pelastamiseksi. Münchenin sopimus on väkivallan teko, jonka vertaista ei löydy historiasta, lopetti Hambro.

Kun presidentti Hambro oli eilen luonani aamiaisella, selitti hän vielä kantaansa. "Ranska ja Englanti ovat luoneet Tšekkoslovakian nykyisine rajoineen ja taanneet sen itsenäisyyden. He ovat yllyttäneet Tšekkoslovakiaa suunnattomiin varustuksiin m.m. Maginot-linja on rakennettu ranskalaisilla rahoilla. Benes on Kansain-

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o .....

ssa p:nä ..... kuuta 19.....

Asia: Chamberlain ja rauhanpalkinto (jatk.)

liitossa ollut aina heidän juoksupoikansa jopa siihen määrään, että hän Ranskan ja Englannin tahdosta torpedeerasi aseistariisumiskonferenssin. Ja lopuksi kaiken kukkana: Kun Tšekkoslovakia joku vuosi takaperin halusi ryhtyä neuvotteluihin Saksan kanssa riitakysymyksien ratkaisemiseksi, esti Ranska sen uhaten siinä tapauksessa sanoa irti takuusopimuksensa".

Kyllähän Hambro oikeassa on, toinen kysymys on, onko hän tällä tehnyt itselleen palveluksen. Oikeisto uhkaa nimitäin heittää hänet yli laidan. Itse puolestani olen monen muun kanssa sitä mieltä, että Länsivallat ovat antaneet itsensä bluffata. Jos Englanti ja Ranska olisivat ajoissa tiukasti sanoneet, että hyökkäys Tšekkoslovakiaan merkitsee sotaa, niin koko selkkausta ei olisi tullut, sillä ei Hitler, ja vielä vähemmän Saksan sotilasjohto, tahdo sotaa, koska Saksa ei vielä ole valmis. Armeija on harjaantumaton, upseereista on puute ja maan raha-asiat ovat huonolla kannalla.

Voin täydellisesti yhtyä Winston Churchillin mielipiteeseen, että Chamberlain ei osaa puhua diktaattorien kanssa.

Mitä rauhanpalkintoon tulee, niin paitsi Chamberlainia mainitaan myös Benes ehdokkaana. Tuskinpa kumpikaan voi tulla kysymykseen, koska heitä ei ole aikanaan s.o. ennen 10 p. tammikuuta ehdotettu, kuten säännöt määräävät. Viimeinen ehdotus onkin, että tänä vuonna ei palkintoa lainkaan jaettaisi, vaan ensi vuonna sensijaan kaksi, toinen Chamberlainille ja toinen Benesille.

W. K. K. K.

JAKELUOHJE:

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C4

ASIA: _____

Oskossa olevan lahetystön raportti n:o 7.

Ministeri Vuolijoki

29/12 1938.

O S L O ..... SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1762.

Oslo SSA 29 P.NÄ joulukuuta 1938.

VIITTAUS: ..... N

P.NÄ ..... KUUTA 19 ..... P.TTY ..... n:o

VIITTAUS: ..... D. U. M. / 19

ULKOASIAI	7	41	Pal.	38
	31/12	38		

St. Cy

Ulkoasiainministeriölle ~~LOEK~~

ASIA: Raportti n:o 7.

Kunnioittaen oheisena toimitan Oslon-lähetystön kuluva vuoden raportin n:o 7 aiheesta:

Norian aktuaallinen politiikka.

Ministeri:

W. W. W. W.

OSLO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 7.

Oslo ssa 29 p:nä joulukuuta 1938.

Asia:

Norjan aktuaallinen politiikka.

7/41 Tal. S - 38
31/12-38
5 C4

Norjassa keskustellaan parhaillaan ahkerasti lähestyvistä vaaleista. On vielä epävarmaa, pidetäänkö vaalit ensi vuonna (1939) vai vasta vuonna 1940. Nykyiset suurkäräjät valittiin 1936 3 vuodeksi. Nyt ovat kuitenkin suurkäräjät päättäneet pidentää vaalien välisen ajan 4 vuodeksi, ja tämä laki on jo hyväksytty. Mutta vielä ei olla selvillä, koskeeko tämä laki nykyisiä suurkäräjiä. Suurkäräjät itse ovat sitä mieltä, että tämän nyt hyväksytyyn perustuslain muutoksen on astuttava voimaan heti, eikä sitä voi siirtää seuraaviin vaaleihin. Mutta oikeisto väittää, että nykyisen vaalien välisen ajan pidentäminen todellisuudessa merkitsisi sitä, että perustuslain muutos saisi taannehtivan vaikutuksen (nim. 1936 vaaleihin). Sitäpait-si oikeisto sanoo, että valitsijat ovat valinneet nykyiset edustajat vain 3 vuodeksi, vaikka tosin tämä muutos oli muodollisesti valmiina v. 1936 vaaleissa, ja valitsijat siis tunsivat sen. Oikeisto vaatii, että suurkäräjien on mahdollisimman pian saatettava korkeimman oikeuden ratkaistavaksi, onko laki voimassa nykyisiin vai vasta seuraaviin suurkäräjiin nähden. Talonpoikaipuolue on myös sitä mieltä, että epätietoisuus on saatava pois

JAKELUOHJE:

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi _____ ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o .....

..... ssa p:nä ..... kuuta 19.....

Asia: .....

Norian aktuaallinen politiikka (jatk.).

päiväjärjestyksestä kysymällä mahdollisimman pian asiaa korkeim-
malta oikeudelta. Mutta Tidens Tegn väittää, että kun ollaan sel-
villä siitä, että parlamenttaristiselle työlle on paljon edulli-
sempaa kun vaalien välinen aika on suhteellisen pitkä, niin ei
olisi tarpeellista ryhtyä tähän erikoiseen askeleeseen kysyä asiaa
korkeimmalta oikeudelta. Tidens Tegn pelkää, että mikäli asiassa
turvaudutaan korkeimman oikeuden ratkaisuun, niin näyttäisi ehkä
siltä, että korkein oikeus olisi jonkunlainen yllirakennus, joka
voisi antaa suurkäräjien vähemmistölle uudet "mahdollisuudet".
Ja siihen ei ole tarpeellista ryhtyä. Työväenpuolue on kokonaan
vaalien välisen ajan pidentämisestä vastaan, ja ennenkaikkea puo-
lue on jyrkästi vastustavalla kannalla asian ratkaisun korkeim-
paan oikeuteen siirtämiseen nähden.

On tietysti mahdotonta ennustaa, kuinka käy, jos
vaalit tulevat. Riippuu tietysti paljon siitä, kuinka vasemmisto
hallitsee nyt ennen vaaleja. Osaako vasemmisto noudattaa samaa
taktillista varovaisuutta kuin tähänkin asti. Entisen työväen-
puolueen pääministerin, nykyisen maaherran Hornsrudin äskettäin
pitämä puhe metsien sosiaalistamisesta oli varomatonta. Tämä
vaatimus johtuu siitä, että metsänomistajat eivät halua siinä
määrin myydä metsää, että se takaisi metsätyömiehille riittä-

JAKELUOHJE:

.....
.....
.....

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.
Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.
Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

västi työtä talven aikana. Tämä on jo ehtinyt suuressa määrin
peloittaa talonpoikia, joten talonpoikaispuolueen kannatus ny-
kyiselle hallitukselle ei ole lainkaan taattu.

W. W. W. W. W.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C4

ASIA:

Oslissa olevan lähetystön raportti n:o 1.

Ministeri Weckström

18/1 1938

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 31.

Oslo- SSA 14 P:NÄ tammi- KUUTA 19 38.

VIITTAUS: _____ N

P:NÄ _____ KUUTA 19 _____ P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

Ulkoasiainministeriö- LLE

ASIA: Raportti n:o 1.

Kunnioittaen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön
kuluvaan vuoden raportin n:o 1 aiheesta

Norjan menoarvio 1938-39.

Ministeri: *W. W. W. W. W.*

O S L O SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Oslo ssa 14 p:nä tammi kuuta 1938.

Asia: Norjan menoarvio 1938-39.

1/40 Pal. S - 38.

17/1-38

5 C4

Nygaardsvoldin hallitus esitti kuluvan tammi-kuun 12 päivänä Suurkäräjille menoarvioehdotuksensa varainhoitovuodeksi 1938-39. Menoarvion sisällyksestä mainittakoon tässä seuraavat tärkeimmät kohdat.

Menoarvio, joka päättyy 563,40 miljoonaan kruunuun (v. 1937-38 532,75 milj. kr.) ei edellytä uusia tai korotettuja veroja, lukuunottamatta bensiniimaksun ko-roitusta 2 äyrillä litralta (12 äyriin). Valtiovelkaa ei ar-
vion mukaan aiota lisätä.

Maa-armeijan menot ehdotetaan vähennettäväksi 128 000 kruunulla (menot siten kaikkiaan 24,656,245 kruunua).
Armeijan harjoitukset ehdotetaan pidettäväksi samalla tavoin kuin kuluvana vuonna [72 vuorokautta jalkaväki-, vuoristoty-
kistö- ja pioneerikoulutusta, 48 vuorokautta sairaanhoito-
ja 84 muuta koulutusta).

Laivastomenoihin, yhteensä 16,110,850 kruunua, sisältyy uusien aluksien rakentamista varten 2,912,000 suu-
ruinen määräraha. Koulutusaika pysytetään 72 vuorokautena ku-
ten kuluvana vuonnakin.

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

Pulamenoja varten ehdottaa hallitus 69,689,465 kruunua (v. 1937-38 67,177,760 kruunua, lisäystä on siten 2,511,705 kr.). Tästä summasta ehdotetaan 7 milj. kr. hallituksen käytettäväksi pulan lieventämiseksi ja työttömyyden vastustamiseksi (kuluvana vuonna 7,5 milj. kr.), 2 milj.kr. nuorison työttömyyden vastustamiseksi, 1 milj. asunto-olojen parantamiseksi etenkin kalastajaseuduilla, 1,080,000 kruunua metsänhoidollisia varatöitä varten, 8,291,000 varatietöitä varten. Edelleen on pulamenoissa 1,5 milj. kr:n määräraha uusien teollisuusyritysten ja matkailuliikenteen edistämiseksi.

Uudisasutusta ja maanraivausta varten ehdotetaan 14 milj. kruunua, etenkin Paatsjokilaakson laajoja asutustöitä varten.

Ulkoasiainhallinnon menoja varten ehdotetaan 4,613,000 kruunua eli 123,000 kruunua enemmän kuin kuluvana vuonna. Ehdotukseen sisältyy uusi poliittis-kansainvälisoikeudellisen osaston päällikön (ekspedisjonschef) toimi. Ehdotusta perustellaan sillä, että departementin poliittinen jaosto (konttori), kansainliittojaosto ja sanomalehti jaosto, jotka nykyään ovat suoraan kansliapäällikön (utenriksråd) alaisia, joutuisivat yhteisen osastopäällikön johtoon.

Ulkomaisesta edustuksesta ehdotetaan Köpenhaminan lähetystössä olevan varakonsulin toimi muutettavaksi lähetystösihteerin toimeksi. Nykyinen Bukarestin v.a. asianhoitajan toimi (lähetystöneuvoksen arvo) muutettaisiin lähettilään toimeksi; Bukarestin lähettiläs olisi akkreditoitu myös Ateenassa, Sofiassa ja Belgradissa.

Hong Kongiin ehdotetaan perustettavaksi uusi lähetetyn konsulin virka, varsinkin nykyisten vaikeiden laivankulku- ja kauppaolojen vuoksi. Meksikoon, jossa Norjalla oli aiemmin lähettiläs, mutta paikka usean vuoden ajan on ollut varojen puutteessa täyttämättä, ehdotetaan virka jälleen täytettäväksi. Lähettiläs olisi akkreditoitu myös muissa Keski-Amerikan valtioissa. Sanomalehtiavustajan virkoja ei ehdoteta perustettavaksi.

Ministeri:

W. W. W. W. W.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 4

ASIA: _____

Oslon olevan lähetystön raportti n:o 2.

Ministeri Wustijoki

16/2 1938

(Tuli osin lqpt.)

Oslo SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 150.

Oslo SSA 16 P.NÄ helmi KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P.NÄ KUUTA 19 P.TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAI?
2/40 Pal. 8-38.
19/2-38
5 C4

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Reportti n:o 2.

Kunnioittaen tämän mikana toimitan Oslon-lähetystön kuluvan vuoden raportin n:o 2 aiheesta

Norjan puolustuskysymys.

Ministeri: *W. W. W. W. W.*

OSLO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

Oslo ssa 16 p:nä helmi kuuta 1938.

Asia: Norjan puolustuskysymys.

2/40 Sal. 8-38.

19/2-38

5 Cy

Norjassa on viime aikoina suurinta huomiota herättänyt kysymys varustautumisesta ja puolueettomuudesta. On ollut asiasta huomattavia esitelmiä kuten Handels og Sjöfartstidenden päätoimittaja Domaasin, fylkesman Christensenin ja kenraali Gulbransenin. Kaksi viimeksi mainittua vaativat kansanäänestystä puolustuskysymyksessä.

Eilen oli Suurkäräjillä keskustelu valtaistuinpuheesta, jolloin keskeisimmäksi kysymykseksi muodostui puolustuskysymys.

Referoin puoluejohtajien lausuntoja:

Hambro:(höire) Puolustuspolitiikkamme kansallista nöyryytystä.

Ylläolevaa taustaa vastaan on meidän tarkastettava puolustuspoliittista kehitystä Ruotsissa. Maan puolustus perustuu kaikkien puolueitten yhteistoimintaan ja tämän kehityksen valossa on masentavaa ja kansallisesti nöyryyttävää olla todistajana puolustuksen asemalle meillä, Ruotsin naapurimaassa. Trontaledebattenin mukaan meidän olisi pysyttävä kaikkien sotaisten virtausten ulkopuolella ja pääministerikin mainitsi

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

eräissä puheessaan viime vuonna, että meidän on pysyttävä neutraaleina, maksoi mitä maksoi.- Mitä hallitus on tehnyt luodakseen sen tarvittavan pohjan, jotta voisimme pysyä so- taisten virtausten ulkopuolella? Valtaistuinpuheessa ja bud- jettiehdotuksessa ei näy jälkeäkään tästä. Työväenpuolueen kannanotto rajoittuu edelleen ehdotukseen, että meidän soti- laalliset verstaamme ja tehtaamme olisi muutettava siviili- tuotantoa palvelemaan.

Sitäpaitsi ei ole vitallisesti selvitetty, paljon- ko "puolustusvero" on tuottanut ja ovatko siitä kertyneet va- rat todella käytetty puolustuksen hyväksi.

Movinckel: (venstre) Puolustuslaitosta olisi vah- vistettava. Toivottavasti hallitus ei vastusta 84 päivän ase- harjoituksia eikä lisättyjä kenttäharjoituksia maalla, merel- lä ja ilmassa. Mitä tulee suurkäräjain suunnitelmaan meripuol- lustuksesta ja erikoisesti uuden materiaalin hankkimiseen, ei kannata hankkia tykkiveneitä, koska ne ovat liian kalliita. Yksinkertainen vene maksaa 15 milj. kruunua. Meidän on hankit- tava pienempiä aluksia, kuten esim, Sleipnertyyppisiä. Sitä- paitsi meidän olisi hankittava moottoritorpeedoveneitä, joi- den vauhti on 35-40 solmua, miehistönä niissä on noin 10 mies- tä ja ne on varustettu kahdella torpedoaukolla. Niitä olisi ostettava kokeeksi pari kappaletta ja ne maksavat noin 1/2 milj, kruunua kappale. Ne sopivat erinomaisesti patrulli- ja vahdinpitopalvelukseen. Puolustusverosta jää varmasti yli näi- hin tarvittavat varat. Sillä varmasti jo ensimmäisenä vuonna puolustusvero tuottaa miljoonan enemmän kuin oli arvioitu. Muihin puolustushankintoihin nähden olisi ryhdyttävä yhteis- neuvotteluihin kuten viimekin vuonna.

Hundseid: (talonpoikaispuolue) Olemme neutraalisella linjalla. Sitä pahempi - hallitus ei ole seurannut pääministerin Haus'issa pitämää puhetta, jonka mukaan meidän on puolustettava neutraliteettiämme, maksoi mitä maksoi. Esim. Ruotsi uhraa suhteellisesti paljon enemmän varoja puolustukseensa kuin me. On myös huomattava, että nämä uhraukset tulevat maan elinkeinoelämän hyväksi. Noudattakaamme Ruotsin esimerkkiä. Riippuu hallituksesta ja hallituspuolueesta pääsemmekö yhteistoimintaa puolustusta ja neutraalisuusasioissa. Olisi päästävä yksimielisyyteen ja myönnettävä enemmän määrärahoja materiaalin hankkimiseen. Hallituksen ei olisi vastustettava 84 päivän aseharjoituksia. Yhdyn Mowinckelin lausuntoon yhteisestä neuvottelusta. Kansainliittoon katson yhä skeptillisemmin. Älkäämme liittäkö kohtaloamme liikaa siihen, sillä näyttää siltä kuin kansainliitto kehittyisi eräiden valtojen blokiksi toisia vastaan. Ja tämä ei ole meidän intressiemme mukaista. Yhteistoiminnalle on luotava muotoja myös kansainliiton ulkopuolella, kuten Sandler on sanonut.

Puolustusministeri, Valtioneuvos Monsen: -Jos ryhdytään neuvotteluihin Mowinckelin ehdotuksen mukaan, jota vastaan minulla ei ole mitään huomauttamista, niin silloin on käsiteltävä ei ainoastaan kysymystä puolustusmäärärahojen myöntämisestä vaan myös perustaa näiden määrärahojen myöntämiselle. Meidän on lopultakin poliittisesta keskustelusta saatava selville, mitä tarkoitamme neutraalisuuspuolustuksella eli neutraalisuusvoimalla. Sitäpaitsi on otettava selville, mitä lajia rannikkolaivoja tarvitsemme. Aikaisemmin on ehdotettu hallitukselle moottoritorpeedoveneitten ostamista, mutta siitä ei ole tullut mitään.

Pääministeri Nygaardsvold: Olen suostuvainen ajattelemaan, onko puolustuskysymystä mahdollisesti käsiteltävä uudelleen. Otan asian esille hallituksessani. Enempää en voi sanoa siitä nyt niin kauan kuin epäluottamuslause on päydällä. Kaikki

tuntevat asemamme puolustukseen nähden. Mieli­pitemme tästä asiasta ei koskaan tule olemaan sama kuin oikeiston.

Äänestyksessä Suurkäräjillä hyljättiin oikeiston epäluottamuslauseeseen ehdotus, joka sai vain 33 ääntä.

Kun olen kysynyt tunnetuilta politikoilta, mitä he arvelevat puolustuskysymyksen kehityksestä, niin ovat he luulleet tulevan eri puolueiden keskeiset neuvottelut, jolloin hallitus on pakotettu hankkimaan joitakuita moottoritorpedoveneitä pohjoisten satamien suojelemista varten.

Ministeri: *W. W. W. W. W.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C7

ASIA:

Oslossa olevan lähetystön raportti n:o 3.

Ministeri Wuolijoki

21/3 1938.

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 298.

Oslo- SSA 21 P.NÄ maaliskuu KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P.NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

ULKOAS
3 40 Pal. 3. 38.
22/3. 38
5 C4

Ulkoasiainministeriölle LLE

ASIA: Raportti n:o 3.

Kunnioittaen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön
kuluvaan vuoteen raportin n:o 3 aiheesta

Hollannin ja Norjan suhtautuminen Kansainliittoon
ja etenkin Kansainliiton peruskirjan 16 artiklaan.

Ministeri: *Wahlberg*

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Oslo- ssa 21 p:nä maalisk. kuuta 1938.

3 40 Pal. S. 38.

Asia: Hollannin ja Norjan suhtautuminen
Kansainliittoon ja etenkin Kansain-
liiton peruskirjan 16 artiklaan.

22/3-38

5 04

Kun kysyin Hollannin ulkoasiainministeri Patijn'ilta Hollannin kantaa, vastasi hän Hollannin pysyvän Kansainliitossa, mutta vaativan pakotteita ehdollisiksi, kuten Ruotsi. Hän sanoi että hän olisi Genève'issä yhtynyt Undén'iin, jos pohjoismaat olisivat olleet yksimielisiä.

Pääministeri Colijn'illa oli taas toinen kanta. Hänen mielestään pakotteet olisi tehtävä fakultatiivisiksi. Joka kerta kun tulisi kysymys jonkun valtakunnan hyökkäyksestä toisen kimppuun, olisi Kansainliitto kutsuttava kokoon ja päätettäisiin, onko tässä tapauksessa pakotteet sovellettava koko laajuudessaan käytäntöön. Onhan ero, jos sotaa käydään Afrikassa jotakin neekerivaltiota vastaan, tai jos Japani ja Kiina tappelevat tai jos esimerkiksi Saksa anekteraisi Tanskan tai Hollannin tai Venäjä Suomen, sanoi hän.

Norjan kanta on selvä. Hallitus ja Suurkäräjät

JAKELUOHJE:

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi _____ ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ovat jyrkästi pakotteita vastaan, mutta Kansainliitosta ei haluta luopua. Kun Ulkoasiainministeriön kirjelmässä kysyttiin myöskin Norjan kansan kantaa, kysyin ensin asiaa Suurkäräjain presidentiltä Hambrolta. Hän vastasi: " Norjan kansalla ei ole mitään kantaa, eikä saa tällaisessa asiassa ollakaan ". Kun kerroin tästä Hambron lausunnosta Suurkäräjain jäsenelle ja Talonpoikaispuolueen " vahvalle miehelle " Sundby'lle, ärähti hän: " Vai ei Norjan kansalla ole tässä kantaa. Norjan kansa on yksimielinen, että pakotteista on päästävä ". - Norjan kanta on siis sama kuin Ruotsin.

Kun Ulkoasiainministeriön kirjelmässä kysytään myöskin minun mielipidettäni, niin tuskinpa meillä on muuta mahdollisuutta kuin yhtyä Ruotsin ja Norjan kantaan. Pääministeri Colijnin ajatus erikoisesta Kansainliiton päätöksestä on kyllä teoreettisesti kiinnostava, mutta tuskin käytännössä mahdollinen.

Ministeri:

W. Colijn

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: Cy

ASIA: _____

Oslossa olevan tahetyöläisraportti n:o 4.

Ministeri Wuolijoki

26/3 1938.

Bol.

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 309.

Oslo- SSA 26 P.NÄ maaliskuu KUUTA 1938.

VIITTAUS: N

P.NÄ KUUTA 19 P.TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIA		
No 4/46 Pal. 38.		
2073-38		
5	04	

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 4.

Kunnioittaen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön kuluvan vuoden raportin n:o 4 aiheesta

Huomioita Saksasta.

Ministeri: *W. W. W. W.*

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4.

Oslo- ssa 26 p:nä maalisk. kuuta 1938.

Asia: Huomioita Saksasta.

ULKOASIA		
28/3.38	3	LIL
OSASTO		
5	24	

Tullessani Berliinin kautta Haagista Osloon tapasin useita vanhoja ystäviäni ja kyselin heiltä oloista.

Mitä ensinnäkin kenraalien erottamiseen tulee, niin minulle vakuutettiin, ettei se johtunut opposition pelosta armeijassa. Eräskin mielestäni hyvin asioita tunteva sanoi: Eihän sellaisten upseerien keskuudessa voi tyytymättömyyttä olla, jotka kaikki tietävät nopeasti ylenevänsä, koska armeijaa yhä lisätään ja upseereista on puute. Mikä on sitten syy esim. Blombergin erottamiseen, kysyin. Ensinnäkin Blomberg oli lahjaton sellaiselle paikalle ja armeijan upseerit saivat tyytymättömyytensä purkamiseen syyn hänen naimisiinsa menostaan "proletariaattiin" kuuluvan tytön kanssa. Kun intrigit alkoivat tulla yhä suuremmiksi päätti Hitler erottaa kaikki intrigantit ja samalla hän sai korkeimman upseeriston nuorennetuksi ja mieleisekseen. Utta armeijan komentajaa kenraali Brauschitzia pidetään erittäin pystyvänä miehenä.

Mitä elintarpeiden niukkuuteen tulee, niin siitä ulkomainen matkustaja ei tietysti huomaa mitään. Mutta leivässä, s.o. siinä leivässä, jota yleisölle myydään, on seko-

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

tettuna sekä maissia että perunaa ja laitakaupungilla, työläiskortteleissa, on puutetta rasvasta, erittäinkin voista.

Enemmän minun ystäväni, myöskin natsismiin kallis-
tuvat, valittivat yleistä demoraliseerausta. Jokainen epäilee toistaan ja ilmiannot ovat jokapäiväisiä. Opettajat kouluissa kehoittavat oppilaitaan kuuntelemaan kotonaan, mitä vanhemmat puhuvat ja kertomaan opettajalle. Sain saman käsityksen kuin vuonna 1926 Moskovassa käydessäni, että mieliala oli perin toivoton ja kaikki toivoivat jonkunlaista ulospääsyä "systeemistä".

Ministeri:

W. W. W. W.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C^o4.

ASIA: _____

Oslorssa olevan lähetystön rap. n:o 5.

V. a. Asiamiehitys Aho.

6/8-38.

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 944.

Oslo- SSA 6 P:NÄ elo- KUUTA 19 38.

VIITTAUS: _____ N

P:NÄ _____ KUUTA 19 P:TTY _____ n:o _____

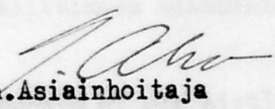
VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 5.

Kunnioittaen tämän mukana toimitan Oslon-lähetystön kuluvan vuoden raportin n:o 5 aiheesta:

Puolan ulkoministeri Beck'in vierailu Oslossa.

v.a. Asiainhoitaja

O s l o - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 5.

Oslo- ssa 6 p:nä elo- kuuta 19 38.

5/40 Sal. 38

10/8.38

Asia: Puolan ulkoministeri Beck'in
vierailu Oslolla.

OSASTO ASIA

5 C4

Puolan ulkoministeri Beck on, kuten tunnettua, ollut Norjassa virallisella vierailulla t.k. 1 ja 4 päivien välisenä aikana.

Vierailua varten oli laadittu erittäin laaja ohjelma vastaanottoineen ja aamiaisineen kuninkaan luona, retkeityineen Oslon lähiympäristöissä, käynteineen "Vi kan" - näyttelyssä ja tavanmukaisine päivällisineen ulkoministerin ja Puolan lähettilään luona.

Takalainen sanomalehdistö ei ole sisältänyt vierailusta suurempaa esimainontaa, lukuunottamatta tavanmukaisia tervehdysartikkeleita, joissa jotenkin yksimielisesti julkkilauseutaan tyytyväisyys vierailun johdosta, esiintuodaan ne hyvät suhteet, jotka vallitsevat Norjan ja Puolan välillä ja molempien maiden pyrkimys maailmanrauhan säilyttämiseen sekä vallitsevan vilkastuneen kauppavaihdon pysyttämiseen. Kommunistinen lehdistö on sisältänyt muutamia kriittisiä arvosteluja vierailun johdosta.

Puheet, jotka molemmat ulkoministerit pitivät ~~ulkoministeri Koht'in päivällisillä, ja joissa ilmeni pitkälle~~

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

menevä yksimielisyys yleisissä periaatteissa, eivät sisältäneet mitään varsinaista uutta, mutta lienee kuitenkin paikallaan lyhyesti kommentoida tärkeimpiä lausuntoja.

Ulkoministeri Koht kosketteli puheessaan kansainliiton asemaa, jolla nykyhetkellä ei ole kyllin voimaa taata yleistä rauhaa. Siksi on asetettava luottamus ja toivo niiden kansojen yhteistyöhön, jotka eivät pyri päämääriinsä sotaisin keinoin. Tällaisten kansojen joukossa on Puolalla huomattava asema.

Myöhemmin ulkoministeri Koht puheessaan luonnehti sitä rauhaa, jota Norja rakastaa - "se ei ole keho ja mukavuuttarakastava, vaan aktiivinen ja energinen rauha".

Ulkoministeri Beck piti puheensa yleiseen, tällaisten vierailujen yhteydessä noudatettavaan tapaan, eikä siihen sisältynyt mitään erikoisesti mainittavaa.

Viimeisenä vierailupäivänään ulkoministeri Beck vastaanotti sanomalehdistön edustajat ja kosketteli tällöin useita aktuelleja kysymyksiä. Mainitsen erikoisesti hänen lausuntonsa kansainliiton tulevaisuudesta. Hän sanoi, että mikäli tahdotaan pelastaa kansainliitto, on ryhdyttävä perinpohjaisiin reformeihin. Mutta henkilökohtaisesti hän ei ollut optimistinen.

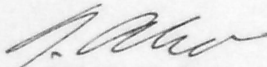
Kysymykseen, miltä tuntuu harjoittaa ulkopolitiikka kahden ideologisen systeemin välissä, vastasi ulkoministeri Beck ylimalkaisesti, lausuen että " puolalaisten on laajennettava ja kehitettävä puolalaista elämää, niinkuin naapurinsa lännessä ja idässä tekevät. Me pidämme heitä samoin kuin itseämme yksilöinä kansainvälisessä elämässä - pidämme kunniasa heidän oikeuksiaan järjestää omat sisäiset olonsa kuinka haluavat, mutta vaadimme itse myös samoja oikeuksia."

Kuuluisa "itä - blokki" otettiin myös puheeksi ja ministeri Beck sanoi sen olevan yhden hänen elämänsä pienistä tragedioista: Totuus on, kuten hän usein on tehostanut,

että Puola on kiinnostunut solidaarisesta mielialasta niissä maissa, joista tässä on kysymys. Ja tällähän ei ole blokin kanssa mitään tekemistä.

Suhteesta Saksaan mainitsi ministeri Beck, että se v. 1934 sopimuksen jälkeen on ollut erittäin hyvä, eikä Danzig liioin tällä haavea anna aihetta huolestumiseen.

Oheenliitän muutamia sanomalehtileikkeitä.

v.r. Asiamies

Lehden nimi: **Aftenposten.**

päiväys: **4. p. elokuuta 1938.**

numero: **377.**

Polens utenriksminister Beck og hans hustru til Oslo idag.

Fru Jadwiga Beckowa.

Utenriksminister Beck.

PROGRAMMET for utenriksminister Becks offisielle besøk i Oslo er fastsatt slik:

Mandag 1. august: Ankomst til Østbanestasjonen kl. 19.15 i egen salongvogn. Derfra kjøres til Grand Hotell. Aftenen fri.

Tirsdag 2. august: Audiens på Slottet kl. 11. Visitt hos statsminister Nygaardsvold på hans kontor kl. 11.30. Visitt hos utenriksminister Koht i Utenriksdepartementet kl. 11.45. Derefter tilbake til hotellet. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avlegger sammen gjensidig på Grand Hotell kl. 12.30. Derefter privat lunsj i den polske legasjon på Bygdø. Kl. 20 middag med etterfølgende mottagelse i utenriksministerboligen, Parkveien 45. Under middagen utveksles taler mellom de to utenriksministre.

Onsdag 3. august: Kl. 10.30 avreise til Horten på jageren Sleipner fra Brandskjærutstikkeren. I Horten inntas lunsj i Sjømilitære Samfund. Kl. 17.30 mottagelse for pressen på Grand Hotell. Om aftenen middag med etterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdø.

Torsdag 4. august: Kl. 11.30 kjøres fra Grand Hotell til vikingeskibene på Bygdø. Omvisning ved konservator Dannevig Hauge. Kl. 12 besøk på Folkemuseet på Bygdø med omvisning av direktør Aall og konservator Kjellberg. Kl. 13.30 lunsj hos Kongen og Dronningen på Bygdø Kongsgård. Etter lunsjen tilbake til Grand Hotell, hvorfra der kl. 16.30 kjøres til Frognerøstretten, hvor der serveres te kl. 17. Oslo kommune fungerer som vertskap. Etter teen kjøres gjestene tilbake til hotellet, og de avreiser fra Østbanestasjonen kl. 20.05.

Polske kommentarer til utenriksminister Becks besøk.

Samarbeidet er så godt at nye
avtaler er nødvendig.

Fra Warschau meldes at de polske aviser har artikler om forholdet mellom Norge og Polen, sett på bakgrunn av den politiske situasjon i Europa i sin almindelighet.

I disse artikler blir det understreket at Polens og Norges syn faller sammen.

Det offisiøse Gazeta Polska minner om utenriksminister Kohts besøk i Warschau og de taler som han og utenriksminister Beck holdt. De viste at opfatningen i Polen og Norge var den samme. Idag kan man fremfor alt nevne to problemer hvor dette forhold lett lar sig konstatere. Begge stater inntar en negativ holdning til de ideologiske blokker, og begge parter har hatt sine forbehold under Folkeforbundets nuværende stilling, fortrinnsvis i spørsmålet om artikkel 16 i pakten, sanksjonsparagrafen. Konferansen i København forleden inntok også en negativ holdning til Genfs angivelige universalitet.

Utenriksminister Becks besøk i Oslo kommer ikke til å føre nye avtaler med sig, slutter avisen, fordi samarbeidet mellom Polen og Norge er så vennskapelig at nye avtaler er unødvendig. Men de to statsmenn vil ha en meningsutveksling om den internasjonale situasjon.

Kurjer Poranny ser på forholdet på samme måte, og skriver at det er et fruktbart samarbeide på de forskjellige områder. Særlig peker han på betydningen av samarbeide på skibsfartens område.

Ingen virkelige forhandlinger i Oslo, sier den polske utenriksminister.

København, 31. juli.

Utenriksminister Beck kom til København ved 13-tiden lørdag og blev mottatt på stasjonen av utenriksminister Munch. Utenriksminister Beck var senere Munchs gjest til lunsj i hans hjem. Kl. 14 reiste utenriksminister Beck fra København med båt til Gøteborg. Kort før avreisen hadde Politiken et intervju med utenriksministeren.

Kan man si at Deres besøk hos utenriksminister Munch hadde karakteren av en forhandling?

Nei, svarte utenriksminister Beck. Vi hadde intet å forhandle om men som De vet er Munch en gammel bekjent av mig. Vår samtale kan karakteriseres som en gjensidig orientering.

Vil De føre virkelige forhandlinger i Oslo?

Nei, det vil jeg ikke. Riktignok er mitt besøk offisielt, men det vil ikke få karakteren av nogensomhelst forhandling, svarte utenriksministeren.

Lehden nimi: **Norges - Handels og Sjøfartstidende.**

päiväys: I. p. elokuuta 1938.

numero: 205.

Norge-Polen.

Fra Varsjava meldes til N. T. B. at de polske aviser har artikler om forholdet mellem Norge og Polen, sett på bakgrunn av den politiske situasjon i Europa i sin almindelighet. I disse artikler blir det understreket at Polens og Norges syn faller sammen.

Det offisiøse Gazeta Polska minner om utenriksminister Kohts besøk i Varsjava og de taler som han og utenriksminister Beck holdt. De viste at opfatningen i Polen og Norge var den samme. Idag kan en fremfor alt nevne to problemer hvor dette forhold lett lar sig konstatere. Begge stater inntar en negativ holdning til de ideologiske blokker, og begge parter har tatt sine forbehold under Folkeforbundets nuværende stilling, fortrinsvis i spørsmålet om artikkel 16 i paktens sanksjonsparagrafen.

Konferansen i Kjøbenhavn forleden inntok også en negativ holdning til Geneves angivelige universalitet.

Utenriksminister Becks besøk i Oslo kommer ikke til å føre nye avtaler med sig, slutter avisen, fordi samarbeidet mellom Polen og Norge er så venskapeleg at nye avtaler ikke er nødvendig. Men de to statsmenn vil ha en meningsutveksling om den internasjonale situasjon.

Kurjer Poranny ser på forholdet på samme måte og skriver at det er et fruktbart samarbeid på de forskjellige områder. Særlig peker han på betydningen av samarbeid på skibsfartens område.

Lehden nimi: Arbeiderbladet.

päiväys: 1. p. elokuuta 1938.

numero: 175.

Utenriksminister Beck **TIL OSLO IDAG**

Utenriksminister Beck.

Den polske utenriksministe Beck kommer idag til Oslo på offisielt besøk. Han kommer med utenlandstog til Østbanen kl. 19.15 og tar inn på Grand hotell.

Imorgen kl. 11 skal utenriksministeren til audiens på slottet og kl. 11 avlegger han statsminister Nygaardsvold sitt på statsministerens kontor. Videre avlegger utenriksminister Beck sitt hos utenriksminister Koht kl. 11.45. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avlegger gjensitt hos utenriksminister Beck på hans hotell kl. 12.30. Derefter er det privat lunsj i den polske legasjon på Bygdøy. Kl. 20 middag med efterfølgende mottagelse i utenriksministerboligen, hvor det vil bli utvekslet taler mellom de to utenriksministre.

Onsdag reiser utenriksminister Beck sammen med de norske verter med jageren «Sleipner» fra Brandskjærutstikkeren kl. 10.30 til Horten, hvor man inntar lunsj i Sjømilitære Samfund. Om aftenen er det middag med efterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdøy.

Torsdag morgen kl. 11.30 er det besøk på Bygdøy, hvor utenriksminister Beck vil se på vikingeskibene med konservator Dannevig Hauge som ciserone. Kl. 12 besøkes Folkemuseet under direktør Aalls og konservator Kjellbergs ledelse. Kl. 13.30 arrangeres det så lunsj hos kongen og dronningen på Bygdøys kongegård. Om eftermiddagen, kl. 16.30, tar utenriksministeren avsted til Frognerseteren hvor det serveres te kl. 17. Her fungerer Oslo kommune som vertskap. Gjestene reiser fra Østbanen torsdag kveld kl. 20.05.

BECK I KØBENHAVN.

Utenriksminister Beck besøkte lørdag København hvor han bl. a. hadde en samtale med den danske utenriksminister Munch. Kort før avreisen fra København hadde «Politiken» et intervju med utenriksministeren.

— Kan man si at Deres besøk hos utenriksminister Munch hadde karakteren av en forhandling?

— Nei, svarte utenriksminister Beck. Vi hadde intet å forhandle om, men som De vet er Munch en gammel bekjent av mig. Vår samtale kan karakteriseres som en gjensidig orientering.

— Vil De føre virkelige forhandlinger i Oslo?

— Nei, det vil jeg ikke. Riktignok er mitt besøk offisielt, men det vil ikke få karakteren av noen som helst forhandling, svarte utenriksministeren.

Lehden nimi: Arbeiderbladet.

päiväys: 2.p. elokuuta 1938.

numero: 176.

Utenriksminister Beck i Oslo.

Fra mottagelsen på Østbanestasjonen igår: Fra venstre: utenriksminister Halvdan Koht, utenriksminister Josef Beck, fru utenriksminister Koht og fru utenriksminister Beck.

Polens utenriksminister, oberst Beck og frue kom til Oslo med daghurtigtoget fra Göteborg igår kveld og blev på Østbanestasjonen mottatt av utenriksminister Halvdan Koht og frue, utenriksråd Aubert, ekspedisjonschef Malthe Johannessen, den norske minister i Warszawa, Ditleff, attasje ved den polske legasjon i Oslo, Szydłowski, den polske konsul, Strand og visekonsul Braae-Johannessen.

I utenriksministerens følge var foruten hans hustru, den polske minister i Oslo, Neuman, som møtte utenriksminister Beck i Moss; den norske legasjonsråd i London, Smith-Kielland, den polske byråchef Lubinski og utenriksministerens privatsekretær, Krasicki.

Utenriksminister Beck og hans store følge tok i de ventende biler direkte fra Østbanestasjonen til Grand Hotell hvor han skal bo under Oslo-besøket. Såvel ved jernbanen som utenfor hotellet var byens borgere møtt fram for å få et glimt av den celebre gjest.

Dagen idag åpnet utenriksministeren med audiens på slottet kl. 11. En halv time senere avla han statsminister Nygaardsvold visitt på statsministerens kontor og umiddelbart etter var det visitt hos utenriksminister Koht i utenriksdepartementet. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avla så gjensitt på Grand Hotell kl. 12.30. Senere var det en privat lunsj i den polske legasjon på Bygdøy.

I kveld kl. 20 er det middag med etterfølgende mottagelse i utenriksministerboligen. Under middagen vil det bli utvekslet taler mellom de to utenriksministere.

Polsk kommentar til besøket.

WARSZAWA, 2. aug.

(N.T.B.) De polske aviser gir på første side utførlige fremstillinger av utenriksminister Becks ankomst til Oslo og det videre program for oppholdet. I avisenes kommentarer fremheves likheten mellom

(Fortsettes side 2)

de to lands grunnsetninger angående utenrikspolitikken.

Den høireopposisjonelle avis, «Goniec Warszawski», skriver i en artikkel i anledning av den polske utenriksministers offisielle besøk i Oslo at det er feilaktig å tro at Norge på grunn av sin beliggenhet ligger fjernt fra de store problemer i stormaktspolitikken. Det er også feilaktig å tro at Norge er et land hvis spesifikke vekt i verdenspolitikken er forholdsvis beskjedne. Riktignok ligger Norge langt mot nord, men man må huske på den norske kysts beskaffenhet. Kysten er særlig vel egnet til sjøfart, takket være kystlinjens utformning og de særlige klimatiske forhold. Avisene minner om den sovjetrussiske havn Arkangelsk som er sperret av is flere av årets måneder, mens den norske havneby Narvik, som ligger 450 km. nærmere Nordpolen, er tilgjengelig for skib hele året rundt.

Dette er grunnen til at Russland i 1914 ønsket å dra fordel av dette forhold, noe de tre nordiske land energisk motsatte sig. Historien kan gjenta sig, og kampen om den nordlige sjøvei kan atter bli aktuell. Det er de samme grunner som gjør at Tyskland interesserer sig for Norge og at det søker å gjøre Norge til et instrument for sine planer, skriver avisen.

Med hensyn til Norges stilling i verdenshandelen, må fremheves at landet eier en meget moderne handelsflåte, større enn den tyske, franske og italienske, omtrent på samme størrelse som Japans. Når man derfor vil gjøre sig en idé om de nordiske lands spesifikke vekt i verdensøkonomien, må en ikke glemme deres store økonomiske betydning på havet. Polen har all grunn til å dele Norges syn og de andre nordiske lands syn på nødvendigheten av fri gjennomgang fra Østersjøen til Nordsjøen og Atlanterhavet.

Avisen protesterer til slutt mot gjetningene angående den påståtte politiske blokk av stater fra Østersjøen til Middelhavet. Det finnes ingen slik blokk, men i flere spørsmål finnes det interessefelleskap.

Norge—Polen.

Utenriksminister- møtet.

Vi har den ære å ha den polske utenriksminister Josef Beck som gjest hos utenriksminister Koht.

Han er kommet her for å gjengjelde utenriksminister Kohts visitt for et par år siden, derved understrekes det gode forhold som er herskende mellem de to land. *Det er meget betydningsfullt.*

Dette møte vil utvilsomt bli vellykket, eller rettere sagt, det kan ikke mislykkes reelt sett.

Det treffer sig så heldig at det ikke finnes noen divergens mellem Norge og Polen, hvorom det kunde opstå meningsutvekslinger av den art at det kunde ende med misstemning.

Heller ikke kan de to utenriksministre mistenkes for å lage intriger mot noe tredje land. Bortsett fra at maktforholdet her til lands ikke innbyr til den art overlegginger, er de herrers politiske grunnsyn og forutsetninger i det hele meget forskjellig, og de to lands utenrikske opgaver er så uensartet at overlegginger av den art ganske enkelt er utenkelig.

Når den polske oberst og den norske professor i egenskap av sine lands utenriksministre møtes under fire øine, vil de kunne hengi sig til uforstyrret nytelse av hverandres selskap.

Dette at to lands utenriksministre intet av særlig betydning har å tale om, er den ideelle politiske tilstand. Forholdet er da friksjonsfritt.

Dette er ikke ensbetydende med at besøket er betydningsløst. Tvertimot, *den utmerkede politiske tilstand gir det best tenkelige utgangspunkt for handelspolitiske avtaler og for kulturelle forbindelser.*

Her er det utvilsomt meget å utrette. Vi er betydelige kunder i Polen, og det polske folk har bruk for varer Norge eksporterer. Vi tenker særlig på fiskevarer, men også andre eksportvarer.

Polen er et av de land som er i sterk opkomst efter at det har fått sin frihet tilbake. Vi har all grunn til å være opmerksom på de muligheter dette land byr for gjensidig vareutveksling. Forhandlingene om de handelspolitiske spørsmål går imidlertid de personlige veier og er så vel anbragt der at de herrer utenriksministre personlig neppe behøver å berøre dem i enkelthetene. Møtet blir derfor just en understreking av at man her har for sig to land som utelukkende kan vie sin opmerksomhet til de handelspolitiske og kulturelle fellesopgaver.

Lehden nimi: **Nationen.**

päiväys: 2. p. elokuuta. 1938.

numero: 176.

Den polske utenriksminister Beck og frue i Oslo.

Stor mottagelse på Østbanestasjonen igår eftermiddag.

Den polske utenriksminister Beck og frue kom igår eftermiddag kl. 19.15 til Oslo med det ordinære utenlandstog. Den herværende polske minister L. Neuman og frue gikk på toget i Moss og fulgte utenriksministeren inn til Oslo hvor det var offisielt fremmøte. Tilstede var utenriksminister Koht og frue, utenriksråd Aubert, den norske sendemann i Polen, minister Ditleff, legasjonsråd Smith-Kielland og ekspedisjonschef Johannessen, samtlige med fruer. Fra den polske legasjon var fremmøtt attaché Szydowski, polsk konsul Strand og vicekonsul Braae Johannessen.

Utenriksminister Beck og frue som reiste i egen salongvogn med polsk betjening, var fulgt av kabinettsekretær Lubienski og privatsekretær Krasicki. Fru utenriksminister Beck blev overrakt en skjønn bukett røde roser av fru utenriksminister Koht. De to utenriksministre gikk sammen fra perrongen til den ventende bil som bragte de høie gjester til Grand hotell. Mange mennesker var møtt frem for å se den høitidelige mottagelse på Østbanestasjonen.

Utenriksminister Beck og frue tilbragte kvelden igår sammen med den polske minister og frue. Der var ingen offisielle mottagelser. Kl. 11 idag har utenriksminister Beck audiens hos kongen, og det videre program for utenriksministerens ophold i Oslo er som følger:

Visitt hos statsminister Nygaardsvold på hans kontor kl. 11.30. Visitt hos utenriksminister Koht i Utenriksdepartementet kl. 11.45. Derefter tilbake til hotellet. Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht avlegger sammen gjensitt på Grand Hotell kl. 12.30. Derefter privat lunsj i den polske legasjon på Bygdøy. Kl. 20 middag med efterfølgende mottagelse i Utenriksministerboligen, Parkveien 45. Un-

der middagen utveksles taler mellem de to utenriksministre. — Onsdag 3. aug.: Kl. 10.30 avreise til Horten med jageren «Sleipner» fra Brandskjærutstikkeren. I Horten inntas lunsj i Sjømilitære samfund. Kl. 17.30 mottagelse for pressen på Grand Hotell. Om aftenen middag med efterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdøy. — Torsdag 4. aug.: Kl. 11.30 kjøres fra Grand Hotell til Vikingeskibene på Bygdøy. Omvisning ved konservator Dannevig Hauge. Kl. 12 besøk på Folkemuseet på Bygdøy med omvisning av direktør Aal og konservator Kjellberg. Kl. 13.30 lunsj hos kongen og dronningen på Bygdøy kongsgård. Efter lunsjen tilbake til Grand Hotell, hvorfra der kl. 16.30 kjøres til Frognerseieren, hvor det serveres te kl. 17. Oslo kommune fungerer som vertskap. Efter teen kjøres gjestene tilbake til hotellet og de avreiser fra Østbanestasjonen kl. 20.05.

Utenriksminister Beck er den annen polske minister som besøker Norge. I 1929 var den daværende handelsminister Eugeniusz Kwiatkowski på en lengre rundreise i Norge. Utenriksminister Becks besøk i Oslo betraktes som en gjensitt efter utenriksminister Kohts reise i Polen. Beck uttaler at han har lyst til å lære det norske folk å kjenne og se vår natur.

Fra venstre utenriksminister Koht og til høire utenriksminister Beck og hans frue ved ankomsten til Oslo igår kveld.

Lehden nimi: Morgenbladet.

päiväys: 2. p. elokuuta. 1938.

numero: 210.

Utenriksminister Beck kom til Oslo igår.

Høitidelig mottagelse på Østbanestasjonen.

Regjeringens celebre gjest, den polske utenriksminister, oberst Josef Beck, ankom igår aftes til Oslo med det ordinære utenlandstog og tok inn på Grand, som i dagens anledning flagget med Polens rød-hvite farver.

Da vi ankom til Østbanestasjonen ved 19-tiden var det merkbart at der skulde foregå noget spesielt. Utenlandstogets vanlig perrong var omhyggelig avsperrt og nidkjære jernbanekontrollører i første og uniformert politi i annen linje passet med falkeøine på at ingen uvedkommende — og igår aftes gjaldt dette så å si alle — slapp inn på den brede, røde løper.

Inne på perrongen fant man følgende i jakett og flosshatt: Utenriksminister Koht, utenriksråd Aubert, minister Ditleff, ekspedisjonschef Johannessen, den polske attaché Szydłowski, den polske konsul Strand, vicekonsulen Braae-Johannessen m. fl., adskillige med fruer. Den polske minister Neuman og legasjonsråd Smith-Kielland var reist til Moss for å følge med toget derfra.

Presis kl. 19.15 gled toget inn. På stigbrettet på minister Becks egen salongvogn stod en medaljedydet polsk konduktør sammen med en norsk kollega og øieblikket efter var den unge utenriksminister og hans charmante frue nede på plattformen og vekslet håndtrykk med utenriksminister Koht. I utenriksministerens følge såes forøvrig kabinetschef Lubiński, privatsekretær Krasicki og en rekke polske presse menn.

Oberst Beck, der jo som bekjent går for å være Europas mest velklædde utenriksminister, var igår iført mørk dobbeltspent jakkedress og bløt sort hatt. Ikke et smil såes på hans ansikt og efter å ha blitt forestillet for de fremmøtte, gikk selskapet øieblikkelig inn i de vntende biler og kjørte til Grand.

Vårt bilde viser utenriksminister Becks ankomst til Oslo igår. Fra venstre sees: Koht og tilhøire utenriksminister Beck og hans frue.

Dampskibet «Borgsten», tilhørende Fred Olsen, gikk igår til Akers mek-Verksted for å reparere.

Lehden nimi: **Aftenposten**

päiväys: 2. p. elokuuta 1938.

numero: 379.

Polens utenriksminister i Oslo.

Oslos gjester idag, utenriksminister Beck og hans hustru fotografert på Østbanestasjonen igår.

I ET DELIG SOMMERVÆR, som man aldri har sett maken til hverken på Nordpolen eller Sydpolen, kom Polens utenriksminister, oberst Josef Beck, og hans charmerende hustru, madame Jadwiga Beckowa, til Oslo igårkveld.

Alt var preparert for stor mottagelse, den røde løper var lagt ut, det fyrstelige mottagelsesrum hadde dørene slått op på vid gap med Oslopoltiets mørkkledde keruber på vakt utenfor, og på perrongen vrimlet det av cylindre og jaketter.

Oslopressen var forsterket med tre polske journalister som blandt annet skal se Vigelands atelier idag mens deres utenriksminister er hos Kongen.

Presis kl. 19.15 gled utenlandstoget inn, og ut av utenriksminister Becks polske salongvogn steg som førstemann en polsk konduktør med brystet besatt av medaljer, vel også en av legionærene fra kampene for 20 år siden. Utenriksminister Beck

Utenriksminister Beck, helt til høire, og utenriksminister Koht på stasjonen i går. Til venstre den polske salongvogn med konduktør.

Polens utenriksminister

(Forts. fra 1. side.)

som fra Moss av hadde været ledsaget av den polske minister i Oslo Neuman og legasjonsråd Smith-Kielland i Utenriksdepartementet, blev på perrongen mottatt av utenriksminister Koht, vår sendemann i Warschau, minister Ditleff, utenriksråd Aubert og ekspedisjonschef Malthé Johannesen, videre av den polske legasjonssekretær Szydłowski, den polske konsul Strand og den polske vicekonsul Braae Johannesen. I utenriksminister Becks følge var blandt annet hans kabinettsekretær Lubiński og hans privatsekretær Krasicki. Utenriksminister Becks hustru blev hjertelig mottatt av fru utenriksminister Koht og fru minister Neuman.

Efter mottagelsen kjørte følget til Grand, hvor fyrstesuiten i annen etasje er reservert for de ce-

lebre gjester. Aftenen blev vesentlig tilbragt på hotellet hvor de to utenriksministre meget lenge underholdt sig med hverandre, og i for-

middag skal utenriksministeren i audiens på Slottet og på besøk hos statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht.

Lehden nimi: **Aftenposten.**

päiväys: 2. p. elokuuta 1938.

numero: 380.

Aftenposten

Pris: Kr. 11.00 pr. kvartal
3.75 måned

Oslo, tirsdag 2. august 1938

Abonn.pri

**melder om nye
Koreagrensen.**

**ep imorges med 12-15 fly
ler for å møte russisk fly-
panske byer.**

**Alle indiske
politikere følger
Gandhis råd.**

India kan bli en trussel

TRAVL VISITTFORMIDDAG FOR DEN POLSKE UTENRIKSMINISTER

Utenriksminister Beck forlater regjeringsbygningen etter å ha besøkt statsminister Nygaardsvold. Nærmest bak ham, tilhøire bak bildet, sees den polske minister i Oslo, Neuman, tilvenstre bak utenriksminister Beck sees kabinettsekretær Lubiencki og sekretær Krasiecki. Heit øverst til høire legasjonsråd Smith-Kielland.

I formiddag hadde Europas mest velklædte utenriksminister trukket i det internasjonale diplomatiske visittantrekk, jaccett, striped benklær og cylinder, og det var samlet ikke så få mennesker utenfor Grand, da utenriksminister Beck trådte ut med hatten i den ene hånd og visitthansker i den annen for å begi sig på dagens første offisielle besøk, hos Kongen. Bilen bar vimpler i Polens offisielle farver, hvitt og rødt, og blev fulgt av et par andre biler. I den siste satt to norsk detektiver og to av de fire polsk detektiver som ledsager ministeren til Europas rolige hjørne.

Da utenriksminister Becks besøk på Slottet ikke var det man kaller en høitidelig, men en vanlig audiens, var det ikke blåst til opstilling av slottsvakten. Besøket på Slottet varte bortimot en halv time. Deretter kjørte man op utenfor regjeringsbygningen i Akersgaten for å avlegge statsminister Nygaardsvold en fransk visitt.

Næste visitt gjaldt utenriksminister Koht, og formiddagens omfattende visittprogram endte med statsministerens og utenriksministe-

rens gjensitt hos utenriksminister Beck på Grand. Resten av formiddagen blev tilbragt privat ved en lunsj hos den polske minister Neuman ute på Bygdø. Iaften holdes besøkets «storpolitiske middag» i utenriksministerens bolig med utveksling av offisielle taler mellom Polens og Norges utenriksministre.

Imorgen foregår så fjordturen til Horten. Jageren «Sleipner» legger til ved Brandskjærutstikkeren kl. 9 imorgen tidlig med kaptein Sven Brun på kommandobroen. 19 gjester går ombord med utenriksministrene Beck og Koht i spissen. Klokken 10.30 avgår jageren til Horten, hvor man er fremme etter to timer. I Hortenprogrammet inngår en lunsj i Sjømillitære Samfund, hvor det deltatt ialt 26 personer, deriblandt kommanderende admiral Diesen, sjøforsvarschefen admiral Smith Johannesen, chefen for marinenes luftvåben, kommandørkaptein Lützwow Holm, direktøren for verftet på Horten, Sandberg, minedirektøren, kommandør Bull og en rekke representanter for Utenriksdepartementet og Forsvars-

Fortsatt side 2. spalte

for verden på grunn av sin fattigdom, sier ledende indisk industrimann.

Øst er øst og vest er vest og ald kan de to møtes, sa Kipling. India vel for næsten alle hvite blitt ståent som det mystiske, det ukjente land som de aldri klarte å forstå helt ut. Men aller fleste ser dets voksende betydning nu når Japan er på vei til å bli abs lutt herre i Østen og stadig trykk den hvite mann lenger tilbake. Hv vil India stå om tyve, tredve år?

Mr. Shri Ran som er en av Indias største arbeidsgivere, er i Oslo idag. Han leder en rekke store industrifabrikker hvis Centrum er Dehli er særlig interessert i tekstilbranchen. På den internasjonale arbeidsgiverkonferanse som for kort tid siden ble holdt i Genf, møtte han som Indias representant. Turen til Norge er utlukkende fornøielsesreise, men han har idag besøk i Norges Arbeidsgiverforening, så uten tvil benytter han anledningen til å sette sig inn i arbeidsspørsmål også i vårt land selv om

Shri Ran: «Gandhi er den største mand i verden idag».

her er fullstendig anderledes.

Selv om en inder er Sanvile og skreddersydd er og blir han østerlending til fingerspissene.

Mr. Ran trakk benene litt opp der sig i sofaen da vi hilste på han i hotellet i formiddag, gjorde en langsom velkomstbevegelse med begge lange smale hendene og ventet noen sekunder i østerlandsk ro.

—Hvad kan jeg gjøre for Dem?

—Deres land er alltid blitt et det mystiske India, få hvite kjer

Tirsdag aften *Aftenposten* 2. august 1938

To utenriksministre, tilvenstre den polske, oberst Beck, til høire den norske, professor Koht.

TRAVL VISITTDAG

(Forts. fra 1. side.)

departementet. Ved 15-tiden begynner tilbakturen fra Horten og imorgen ettermiddag mottas pressen til det eneste seriøse intervju utenriksministeren gir under sitt Norgesbesøk.

Den polske presse

Den polske presse om besøket.

Warschau, 2. august.

De polske aviser bringer på første side utførlige referater av utenriksminister Becks ankomst til Oslo og det videre program for opholdet. I kommentarene fremheves likheten mellom de to lands grunnsetninger angående utenrikspolitikken.

Den høireopposisjonelle avis *Goniec Warszawski* skriver at det er feilaktig å tro at Norge på grunn av sin belliggenhet ligger fjernt fra de store problemer i stormaktpolitikken. Det er også feilaktig å tro at Norge er et land hvis spesifikke vekt i verdenspolitikken er forholdsvis beskjeden. Riktignok ligger Norge langt mot nord, men man må huske på den norske kysts beskaffenhet. Kysten er særlig vel egnet til sjøfart takket være kystlinjens utformning og de særlige klimatiske forhold. Avisene minner om den sovjetrussiske havn Arkangelsk, som er sperret av is flere av årets måneder, mens den norske havneby Narvik, som ligger 450 km. nærmere Nordpolen, er tilgjengelig for skib hele året rundt.

Dette er grunnen til at Russland i 1914 ønsket å dra sin fordel av dette forhold. Noget som de tre nordiske land energisk motsatte sig.. Historien kan gjenta sig, og kampen om den nordlige sjøvei kan atter bli aktuell. Det er de samme grunner som gjør at Tyskland interesserer sig for Norge, og at det søker å gjøre Norge til et instrument for sine planer, skriver avisen.

Med hensyn til Norges stilling i verdenshandelen, må fremheves at landet eler en meget moderne handelsflåte, større enn den tyske, franske og italienske, omtrent på samme størrelse som Japans. Når man derfor vil gjøre sig en idé om de nordiske lands spesifikke vekt i verdensøkonomien, må en ikke glemme deres store økonomiske betydning på havet. Polen har all grunn til å dele Norges syn og de andre nordiske lands syn på nødvendigheten av fri gjennomgang fra Østersjøen til Nordsjøen og Atlanterhavet.

Avisen protesterer tilslutt mot gjetingene angående den påståtte politiske blokk av stater fra Østersjøen til Middelhavet. Det finnes ingen slik blokk, men i flere spørsmål finnes det interessefelleskap

Lehden nimi: **Aftenposten.**

päiväys: 3. p. elokuuta 1938.

numero: 382.

TO UTENRIKSMINISTRE PÅ FJORD- TUR MED SPLINTER NY JAGER

Utenriksminister Beck går ombord på «Sleipner».

Selv om vi her i Norge ikke har innført den nye meteorologiske vær-varietet, som tyskerne kaller «Führerwetter», må det innrømmes at utenriksminister Koht har vært meget heldig med det vær han har skaffet sin polske kollega, utenriksminister Beck, til Norgesbesøket. Oslo vesthavn tok sig ut fra sin aller fordelaktigste side, da «Sleipner» lå og ventet på sin prominente gjest i formiddag. Det flagget i byen og på havnen, kongens fødselsdags-flagg viftet i den lette fjordbris både fra turistskib og de store utenlandske lystyachter, og «Sleipner»s lekke skrog pyntet i høy grad op på havnen, Korsmo-knivens pendant i det våte element.

Under solseilet over «Sleipner»s akterdekk samlet det sig efterhånden et lite, men utsøkt selskap av norske og polske gjester, utenriksminister Koht og frue, den polske minister Neuman og frue, minister Ditleff, ekspedisjonschef Malthe Johannesen, admiral Diesen og frue, og tilslutt kom utenriksminister Becks bil. Utenriksministeren var i blå jakkedress og hvit seilerhue og gikk under stram honnør ombord, mens en avdeling matroser presenterte gevær og pipen gikk. Utenriksministeren trykket kaptein Sven Brun og de andre tjenstgjørende offiserer i hånden. Et øieblikk efter blev fortøyingene kastet og så gled «Sleipner» ut fra kaen, mens gjes-

tene satte sig i kurvstolene på akterdekket for å nyte det strålende fjordpanorama.

«Sleipner» kom til Horten kl. 12.30 og la til ved Bradbenkkaien, hvor distriktschefen, admiral Smith Johannesen, gikk ombord og ønsket den polske gjest velkommen. Derefter begynte en rundtur både på verftet og flyvemaskinfabrikken, og kl. 13.30 gikk man tilbords i Sjømilitære Samfund.

Iaften holder den polske minister Neuman fest for utenriksminister Beck, som der, blandt mange andre norske celebriteter, også treffer vår verdensberømt, Sonja Henie.

Lehden nimi: **Morgenbladet.**

päiväys: 3. p. elokuuta 1938.

numero: 211.

Utenriksminister Kohts middag igår for utenriksminister Beck.

Utenriksminister Koht gav igår aftes klokken 20 en større middag for utenriksminister Beck og frue i utenriksministerboligen. Til stede var foruten de to utenriksministre med fruer, den polske minister Neuman med frue, kabinettchef, grev Lubienski, privatsekretær Krasicki og den polske attaché Szydłowski. Av norske: Statsminister Nygaardsvold, statsråd Lie, statsråd Madsen med frue, overhoffmesterinne, fru Anker, hoffchef Wedel Jarlsberg med frue, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Polen, Ditleff, ekspedisjonschef Johannessen, ekspedisjonschef Smith med frue og legasjonsråd Smith-Kielland med frue. Utenriksminister Beck førte fru Koht til bords og utenriksminister Koht fru Beck.

Under middagen, som var overordentlig vellykket, utvekslet de to utenriksministre følgende taler:

De to utenriksministres taler.

Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføiet Deres folk, — de levende håb som er vakt ved deres modige reisninger mot undertrykkelsen, den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeliggjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av den-

Nar jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati såvelsom for min nasjons vennskap til det norske folk, — vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sociale verdier, som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeide.

Smith med frue og legasjonsråd Smith-Kielland med frue. Utenriksminister Beck førte fru Koht til bords og utenriksminister Koht fru Beck.

Under middagen, som var overordentlig vellykket, utvekslet de to utenriksministre følgende taler:

UTENRIKSMINISTER KOHT UTTALTE:

— Hr. minister og fru Beck. Jeg er særdeles lykkelig over å kunne ønske Deres Excellence og fru Beck velkommen i mitt land. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warszawa for to år siden, og idag er det en utsøkt glede for min kone og mig å se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem hr. minister, representanten for en nasjon som det føler sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håb og fremgang det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av forbindelsen mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warszawa å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre.

liggjorelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor skjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er nderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for uten en godt oppbygget fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunn tanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelser: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av syv stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle eksisterende maktblokker. Engang hadde vi det skjønne håb at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folkeforbundet til samarbeide for dette formål, og kanskje bør man fremdeles håbe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sant universelt Folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre en almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håb til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De forstår da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem alt hell i Deres arbeide for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellenses og fru Becks sundhet.

UTENRIKSMINISTER BECKS SVARTALE.

Utenriksminister Beck svarte med følgende tale:

— Hr. minister. Det er med dyp bevegelse, at jeg svarer på de velkomstord, som Deres Excellence så elskverdig har rettet til mig og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeide.

Deres Excellence har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle livets forhold, den er uundværlig for landenes gjennemførelse av felles arbeide, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av allmøttelig samarbeide.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnås mellom de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda engang, Excellence, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie, at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmelse, som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellenses og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømmelige vikingers modige etterkommere.

Efter middagen var der en mottagelse i utenriksministerboligen for de tilstedeværende medlemmer av corps diplomatiques med fruer og en rekke embedsmenn.

Såvel selve middagen som den efterfølgende mottagelse var overordentlig vellykket.

Lehden nimi: Arbeiderbladet.

päiväys: 3. p. elokuuta 1938.

numero: 177.

Folkesambandet kan ikke trygge freden

Sier utenriksminister Koth i sin hilsningstale til utenriksminister Beck

Visse regjeringer må søke nye veier for sitt internasjonale samarbeid, svarer Beck.

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Vi Kan. Ministeren som ledsagedes av sendemann Neumann, blev vist omkring av utstillingens generalsekretær Mowinckel-Larsen og direktør Lorentz Vogt i Norges Industriforbund. Utenriksministerens besøk varte en times tid, og han gjennomgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen som hadde heist det polske flagg, og forøvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

Ved middagen igår kveld som utenriksminister Koht gav for utenriksminister Beck, førte utenriksminister Koht fru utenriksminister Beck tilbords. Fru utenriksminister Koht hadde på sin høyre side statsminister Nygaardsvold og på sin venstre side utenriksminister Beck.

I middagen deltok videre hoffchef Wedel Jarlsberg og frue, overhoffmesterinne fru Anker, statsråd Lie, statsråd Madsen og frue, sendemann Neuman og frue, sendemann Ditleff, general Laake og frue, admiral Diesen og frue, utenriksråd Aubert og frue, ekspedisjonschef Smith og frue, ekspedisjonschef Johannessen, byråchef Smith-Kielland og frue, konsul Strand og frue, grev Casimir Krasicki og attaché Szydowski.

Efter middagen var det en større motagelse.

Ved middagen holdt utenriksminister Koht følgende tale:

dette formål har den sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stadig fred blir retten alltid utstøt. Dette er den grunn tanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelse: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønnne håp at alle nasjoner i verden skulde forenes sig i Folke-Sambandet til samarbeid for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig å bygge op et sant universelt Folke-Samband. Men i denne stund har ikke Folke-Sambandet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellem de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremkutt stilling.

Herr minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker

Ved middagen holdt utenriksminister Koht følgende tale:

Herr minister og fru Beck!

Jeg er særdeles lykkelig ved å kunne ønske Deres Excellence og fru Beck velkommen i landet mitt. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warszawa for to år siden, og idag er det en utsøkt glede for min kone og mig og se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem, herr minister, representanten for en nasjon som det føler sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håp og framsteg det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av sambandet mellom våre to nasjoner fra de eldste tider fram til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warszawa, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilfældig Deres folk, — de levende håp som er vakt ved deres modige reisinger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Nesten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeligjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og framtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin internasjonale frihet, og for

aktiv og energisk fred, og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker dem alt hell i Deres arbeid for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellenses og fru Becks sundhet.

Utenriksminister Beck svarte med følgende tale:

Herr minister.

Der er med dyp bevegelse at jeg svarer på de velkomstord som Deres Excellence så elskverdig har rettet til mig og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

Når jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati så vel som for min nasjons vennskap til det norske folk, vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sosiale verdier som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundet nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne at tilittskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vel av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeid.

Deres Excellence har i Dens tale fremhevd betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillitt for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle tosidige forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeid, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeid.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnås mellom de land som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutninger uavhengig av deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda en gang, Deres Excellence, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss i stand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmelse som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellenses og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømtelige vikingers motige etterkommere.

Utenriksminister Beck og utenriksminister Koht fotografert ombord i «Sleipner» i formiddag, på vei til Horten.

Utenriksminister Koht og den polske utenriksminister Beck med fru og følge kom kl. 12.40 idag til Horten med «Sleipner». Damene var admiralens gjester, mens de to uten-

riksministre besøkte marineverftet og marinestasjonen i Horten. Utenriksministrene med følge reiser tilbake til Oslo kl. 15.

Lehden nimi: **Dagbladet.**

päiväys: **3. p.. elokuuta 1938.**

numero: **177.**

Fredslandenes samarbeid.

Kohts og Becks taler- på middagen igår.

På den middagen utenriksminister Koht holdt for utenriksminister Beck igårkveld, kom den norske utenriksministeren i talen sin for hedersgjesten inn på den interesse Polens frihetskamp alltid har vært fulgt med i Norge.

— Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet, sa hr. Koht. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for uten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelse: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skønne håp at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folke-Sambandet til samarbeid for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sånnt universelt Folke-Samband. Men i denne stund har ikke Folke-Sambandet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellom de nasjoner, som ikke følger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makellig fred, men en aktiv og energisk fred, og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem alt hell i Deres arbeid for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til sere for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellenses og fru Becks sundhet.

Utenriksminister Beck sa bl. a.:

I Polen nærer man en almindelig dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sosiale verdier, som landet representerer. — Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et sa verdifullt bidrag til menneskehetens sivilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nåværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate a nevne, at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man ogsa finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeid.

Deres Excellence har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle bilaterale forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeid, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeid.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnåes mellom de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan

få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker ennå engang, Excellence, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie, at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmelse, som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til sere for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellenses og deres charmerende frues sundhet og for lykke og held for de berømmelige vikingers modige efterkommere.

Utenriksminister Koht's middag for utenriks- minister Beck.

Utenriksminister Koht gav igår aftes klokken 20 middag for utenriksminister Beck og frue i utenriksministerboligen. Tilstede var foruten de to utenriksministre med fruer, den polske minister Neumann med frue kabinetsjef, greve Lubienski, privatsekretær Krasicki og den polske attaché Szydowski. Av norske: Statsminister Nygaardsvold, statsråd Lie, statsråd Madsen med frue, overhoffmesterinne fru Anker, hoffsjef Wedel Jarlsberg med frue, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Polen, Ditleff, ekspedisjonssjef Johannessen, ekspedisjonssjef Smith med frue og legasjonsråd Smith-Kielland med frue. Utenriksminister Beck førte fru Koht til bords og utenriksminister Koht fru Beck.

Under middagen, som var overordentlig vellykket, utvekslet de to utenriksministre taler:

UTENRIKSMINISTER KOHT

Iakket for den vennskapelige mottagelse han hadde fått i Varsjava for to år siden og gav uttrykk for sin glede over å se utenriksminister Beck og frue her. Det norske folk ser i Dem, hr. minister, representanten for en nasjon som det føler sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håp og fremgang det følger med levende interesse.

Nesten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeliggjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de all for sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Naturen og fremtiden er in-

ene sig i Folkeforbundet til samarbeid for dette formål, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sant universelt Folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre en almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De forstår da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem alt hell i Deres arbeid for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellens og fru Becks sundhet.

UTENRIKSMINISTER BECKS SVARTALE

Utenriksminister Beck svarte med følgende tale:

Hr. minister. Det er med dyp bevegelse jeg svarer på de velkomstord som Deres Excellens så elskverdige har rettet til mig, og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

Når jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati så vel som for min nasjons vennskap til det norske folk — vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge

dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellens syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at illitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeid.

Deres Excellens har i Deres tale fremhevd betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeids grunn frem for alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denué tillit er nødvendig i alle livets forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeid, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeid.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnåes mellom de land som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevægelsesfrihet fulst og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker enda en gang, Excellens, for Deres ord som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmelse som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellens og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømmelige vikingers modige efterkommere.

*

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Vi kan. Ministeren som ledsagedes

irømmer, det var en av de nå for sjeldne seire før den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjønsgjærning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for uten en godt oppbygget fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunn- tanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelser: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av svv stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle eksisterende maktblokker. En gang hadde vi det skjonne håp at alle nasjoner i verden skulde for-

disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sociale verdier som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets stor- slagne anstrengelser som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og

*

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Vi han. Ministeren som ledsagedes av sendemann Neuman blev vist omkring av utstillingens general- sekretær Mowinckel-Larsen og direktør Lorentz Vogt i Norges Industriforbund.

Utenriksministerens besøk var- te en times tid og han gjennom- gikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen som hadde heist det polske flagg og for øvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

HORTEN FÅR VISITT

De to utenriksministre på «Sleipner»s dekk.

I formiddag gikk Polens utenriksminister Beck sammen med statsråd Koht ombord på torpedobåten «Sleipner» som satte kurs for Horten.

I Horten inntas lunsj i Sjømilitære Samfund. I aften er det middag med etterfølgende mottagelse i den polske legasjon på Bygdøy.

Lehden nimi: **Nationen.**

päiväys: **3. p. elokuuta. 193**

numero: **177.**

Koht har tapt troen på det nuværende folkeforbund.

Og den polske utenriksminister deler hans syn.

Utenriksminister Koht og frue gav igår middag for den polske utenriksminister Beck og frue. I sin tale sa utenriksminister Koht bl. a.:

Jeg skal ikke her prøve å tegne et bilde av sambandet mellom våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Varsjava, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføid Deres folk, — de levende håp som er vakt ved deres modige reisninger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeliggjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjennsgjerning er Polen idag en av

de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelse: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønne håp at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folke-Sambandet til samarbeide for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håpe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sant universelt Folke-Samband. Men i denne stund har ikke Folke-Sambandet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit og våre håp til samarbeidet mellom de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Herr Minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred, og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker dem alt hell i Deres arbeide for freden og for Deres land og for hele verden.

Utenriksminister Beck

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle

de moralske, intellektuelle og sociale verdier, som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne, at tillidskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeide.

Deres Excellence har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut til at man på det internasjonale samarbeids grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillid for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle bilaterale forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeide, den er den avgjørende forutsetning for tilveiebringelse av almindelig samarbeide.

Efter min mening vil denne tillid kunne opnåes mellom de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevægelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Deltagerne.

Ved middagen førte utenriksminister Koht fru utenriksminister Beck tilbords. Fru utenriksminister Koht hadde på sin høire side statsminister Nygaardsvold og på sin venstre side utenriksminister Beck.

I middagen deltok videre hoffchef Wedel Jarlsberg og frue, overhoffmesterinne fru Anker, statsråd Lie, statsråd Madsen og fru, sendemann Neuman og frue, sendemann Ditleff, general Laake og frue, admiral Diesen og frue, utenriksråd Aubert og frue, ekspedisjonschef Smith og frue, ekspedisjonschef Johannessen, byråchef Smith-Kielland og frue, konsul Strand og frue, grev Casimir Krasicki og attaché Szydowski.

Efter middagen var det en større mottagelse.

Lehden nimi: **Morgenbladet.**

päiväys: 3. p. elokuuta. 1938.

numero: 211.

Utenriksminister Becks Oslobesøk.

Gårsdagen stod i de „franske“ visitters tegn.

Utenriksminister Beck's Oslo-besøk stod igår i bokstavelig forstand i de «franske» visitters tegn. En anseelig menneskemengde hadde tatt oppstilling utenfor «Grand» da han, iført jacked og floss, steg inn i en bil, som var smykket med polske vimpler, for å kjøre til Slottet. I hans følge såes bl. a. to norske detektiver og to av de fire polske detektiver, som følger utenriksministeren på hans reise.

Da hans audiens hos Kongen ikke var «høitidelig» hadde slottsvakten ikke tatt oppstilling.

Fra Slottet gikk turen til regjeringsbygningen og statsminister Nygaardsvold og videre til utenriksminister Koht. Formiddagens omfattende program endte med statsministerens og utenriksministerens gjensitt hos oberst Beck på «Grand».

Den resterende del av formiddagen blev tilbragt ved en lunsj hos den polske minister Neuman på Bygde.

Utenriksminister Beck avla igår ettermiddag et besøk på Vi Kan. Ministeren som ledsagedes av minister Neuman blev vist omkring av utstillingens generalsekretær Mowinkel-Larsen og direktør Lorentz Vogt i Norges Industriforbund. Utenriksministerens besøk varte en times tid og han gjennomgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen som hadde heist det polske flagg og forøvrig i det vakre vær viste sig fra sin allerbeste side.

Iformiddag klokken 10.30 drar de to utenriksministre med følge til Horten ombord på jageren «Sleipner» med kaptein Sven Brun som chef. Man regner at turen til Horten vil ta ca. to timer.

Ankommet til Horten spiser man lunsj i Sjømilitære Samfund, hvor der ialt deltar 26 personer. Vi nevner kommanderende admiral Diesén, sjøforsvarschefen, admiral Smith-Johannessen, chefen for marinens luftvåben, kommandørkaptein Lützow Holm, direk-

tøren for verftet, Sandberg, midirektøren, kommandør Bull m. fl.

Tilbaketuren begynner ca. klokken 15 og straks efter ankomsten til Oslo mottar utenriksminister Beck pressens representanter.

Lehden nimi: Aftenposten,

päiväys: 3.p. elokuuta 1938.

numero: 381.

Utenriksminister Koht gir uttrykk for sin skuffelse over Folkeforbundet.

Og hylder Polens frihetskamp. Utenriksminister
Beck om gjensidig tillit som veien til varig fred

Statsminister Nygaardsvold og utenriksminister Koht på vei til
utenriksminister Beck igår middag.

Lehden nimi: Aftenposten,

päiväys: 3.p. elokuuta 1938.

numero: 381.

DEN OFFISIELE middag for utenriksminister Beck blev holdt i utenriksministerboligen i Parkveien igår aftes kl. 20. Blandt gjestene var foruten utenriksminister Beck og frue, den polske minister Neuman og frue, kabinetssekretær Lubienki, sekretær Krasicki, den polske attaché i Oslo Szydowski, statsminister Nygaardsvold, statsråd Lie, statsråd Madsen med frue, hoffchef Wedel Jarlsberg med frue, overhoffmesterinne fru Anker, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, sendemann Ditleff, ekspedisjonschef Johannesen, ekspedisjonsrhef Smith med frue, byråchef Smith-Kjelland med frue og den polske konsul Strand med frue.

Utenriksminister Koht førte fru utenriksminister Beck til bords. Fru utenriksminister Koht hadde på sin høire side statsminister Nygaardsvold og på sin venstre side utenriksminister Beck.

Under middagen blev det utvekslet taler mellem de to utenriksministre. Utenriksminister Koht hadde først ordet. Han uttalte:

Hr. Minister og fru Beck.

Jeg er særdeles lykkelig ved å kunne ønske Deres Excellence og fru Beck velkommen i landet mitt. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warschau for to år siden, og idag er det en utsøkt glede for min kone og mig å se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem, hr. minister, representanten for en nasjon som det føler sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håb og framsteg

det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av sambandet mellem våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warschau, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføid Deres folk, — de levende håb som er vakt ved deres nødige reisinger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreisningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeliggjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunn tanke som forener våre to nasjoner. felles bestrebelser: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forskning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønne håb at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folkeforbundet til samarbeide for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håbe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sådant universelt folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit til og våre håb til samarbeidet mellem de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. Minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker

Lehden nimi: Aftenposten,

päiväys: 3.p. elokuuta 193 8.

numero: 381.

DEN OFFISIELLE middag for utenriksminister Beck blev holdt i utenriksministerboligen i Parkveien igår aftes kl. 20. Blandt gjestene var foruten utenriksminister Beck og frue, den polske minister Neuman og frue, kabinetssekretær Lubienski, sekretær Krasicki, den polske attaché i Oslo Szydowski, statsminister Nygaardsvold, statsråd Lie, statsråd Madsen med frue, hoffchef Wedel Jarlsberg med frue, overhoffmesterinne fru Anker, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, utenriksråd Aubert med frue, sendemann Ditleff, ekspedisjonschef Johannesen, ekspedisjonschef Smith med frue, byråchef Smith-Kjelland med frue og den polske konsul Strand med frue.

Utenriksminister Koht førte fru utenriksminister Beck til bords. Fru utenriksminister Koht hadde på sin høire side statsminister Nygaardsvold og på sin venstre side utenriksminister Beck.

Under middagen blev det utvekslet taler mellem de to utenriksministre. Utenriksminister Koht hadde først ordet. Han uttalte:

Hr. Minister og fru Beck.

Jeg er særdeles lykkelig ved å kunne ønske Deres Excellence og fru Beck velkommen i landet mitt. Jeg minnes alltid med takk den vennskapelige mottagelse og gjestfrihet som De viste mig ved mitt besøk i Warschau for to år siden, og idag er det en utsøkt glede for min kone og mig å se Dem hos oss. Min regjering setter også megen pris på Deres besøk. Det norske folk ser i Dem, hr. minister, representanten for en nasjon som det føler sig knyttet til ved langvarig sympati og hvis håb og framsteg

det følger med levende interesse. Jeg skal ikke her prøve på å tegne et bilde av sambandet mellem våre to nasjoner fra de eldste tider frem til våre dager. Men jeg kan ikke la være enda engang, likesom jeg allerede gjorde det i Warschau, å gjenkalle de bevegede følelser som i dette land har fulgt omskiftningene for den polske nasjon i det siste halvannet århundre. Jeg minner om dem på nytt, for jeg vet at det er følelser som av sig selv stiger op i alle norske hjerter hver gang Polens navn høres. Det er den brennende harme over de grusomme urettferdigheter som i forgangne tider er tilføid Deres folk, — de levende håb som er vakt ved deres nødige reislninger mot undertrykkelse, — den dype smerte ved nederlagene i dets kamper. Næsten intet resultat av verdenskrigen har fremkalt en så absolutt tilfredshet hos oss som gjenreislningen av et fritt og selvstendig Polen. Det var virkeliggjørelsen av en av våre kjæreste drømmer, det var en av de altfor sjeldne seire for den høieste rettferdighet.

Nutiden og fremtiden er inderlig knyttet til fortiden. Vi er overbevist om at Deres nasjon er bestemt på å hevde med fasthet sin nasjonale frihet, og for dette formål har det sikkerlig behov for internasjonal rettferdighet. I kraft av denne kjensgjerning er Polen idag en av de vesentlige faktorer i Europas fred, for foruten stødig fred blir retten alltid ustø. Dette er den grunntanke som forener våre to nasjoner i felles bestrebelser: rett gjennom fred, fred gjennom rett.

De vet at for åtte dager siden har en gruppe av 7 stater som ofte blir betegnet med den norske hovedstads navn, forkynt sin vilje til å arbeide for internasjonal forsoning uavhengig av alle maktblokker som kan være til. Engang hadde vi det skjønnne håb at alle nasjoner i verden skulde forene sig i Folkeforbundet til samarbeide for dette formålet, og kanskje bør man fremdeles håbe på at det skal bli mulig en dag å bygge op et sådant universelt folkeforbund. Men i denne stund har ikke Folkeforbundet den nødvendige styrke til å sikre almen fred. Vi må da sette vår lit til og våre håb til samarbeidet mellem de nasjoner som ikke forfølger sine mål med krigerske midler, og blandt disse nasjoner inntar Polen en fremskutt stilling.

Hr. Minister, De er kommet her på besøk hos en nasjon som elsker freden, — ikke en ussel og makelig fred, men en aktiv og energisk fred,

og De fatter da godt hvilken sum av lykke jeg ønsker for Dem og Deres nasjon når jeg ønsker Dem alt hell i Deres arbeide for freden for Deres land og for hele verden. Med disse ønsker løfter jeg mitt glass til ære for den polske republikks president, til lykke for det polske folk og på Deres Excellenses og fru Becks sundhet.

Utenriksminister Becks tale.

Herr minister,

Det er med dyp bevegelse at jeg svarer på de velkomstord som Deres Excellense så elskverdig har rettet til mig og hvorigjennem De har tolket det norske folks århundregamle sympati for Polen. Disse ord vil for alltid være risset inn i mitt hjerte.

Når jeg nu er kommet til Norge for å utveksle meninger med de fremtredende ledere av landets politikk og gi uttrykk for min personlige sympati så vel som for min nasjons vennskap til det norske folk, vil jeg bringe disse velkomstord tilbake til mitt land med glede.

I Polen nærer man en almindelig, dyp beundring for Norge og for alle de moralske, intellektuelle og sociale verdier, som landet representerer. Hos oss følger man på avstand alle dets storslagne anstrengelser, som betyr et så verdifullt bidrag til menneskehetens civilisasjon.

Norge har sammen med de andre nordiske land alltid vist en stor objektivitet med hensyn til de internasjonale forhold. I Polen setter man stor pris på dette, og dermed er det skapt et solid grunnlag for en god gjensidig forståelse mellom våre to land.

Jeg deler Deres Excellenses syn på Folkeforbundets nuværende stilling, men jeg kan samtidig ikke undlate å nevne at tillitskrisen i denne institusjons virke ikke har stanset visse regjeringer, hvoriblandt man også finner den norske regjering, i arbeidet med å søke en ny vei av positiv og oppbyggende karakter for det internasjonale samarbeide.

Deres Excellense har i Deres tale fremhevet betydningen av en varig fred på grunnlag av rett. For mig ser det ut som om man på det internasjonale samarbeides grunn fremfor alt må bygge våre anstrengelser på den gjensidige tillit for å nå frem til dette edle og høie ideal. Denne tillit er nødvendig i alle bilaterale forhold, den er uundværlig for landenes gjennomførelse av felles arbeide, den er den avgjørende forutsetning for tilvelebringeelse av almindelig samarbeide.

Efter min mening vil denne tillit kunne opnåes mellom de land, som følger klart definerte retningslinjer og bevarer sin bevegelsesfrihet fullt og helt, hvis disse land dessuten kan få overbevisningen om at alle andre medlemmer av folkenes samfund vil respektere deres beslutningers uavhengighet og deres suverene politiske personlighet.

Jeg takker ennu engang, Excellense, for Deres ord, som gir uttrykk for tillit til mitt lands politikk, og jeg vil gjerne tilføie at jeg anser våre samtaler som særlig nyttige, idet de setter oss istand til å sammenligne og nærmere angi våre synspunkter til forskjellige problemer i det europeiske liv. Dette møte gjør det derfor mulig å opnå resultater av objektiv verdi, foruten den gjensidige tilnærmelse, som vi setter så stor pris på.

Jeg løfter mitt glass til ære for Hans Majestet Kongen av Norge, på Deres Excellenses og Deres charmerende frues sundhet og for lykke og hell for de berømmelige vikingers modige etterkommere.

Efter middagen gav utenriksminister Beck en større mottagelse for medlemmer av corps diplomatique, samtlige polske konsulere i Norge, en rekke høiere embedsmenn samt de hjemmeværende norske sendemenn.

*

Utenriksminister Beck avla igår eftermiddag et besøk på Vi Kan. Ministeren, som ledsagedes av sendemann Neuman, blev vist omkring av utstillings generalsekretær, Mowinkel-Larsen og direktør Lorentz Vogt i Norges Industriforbund. Utenriksministerens besøk varte en times tid og han gjennomgikk herunder samtlige avdelinger på utstillingen, som hadde heist det polske flagg og for øvrig i det vakre vær viste sig fra sin aller beste side.

Lehden nimi: **Aftenposten,**

päiväys: **4.p. elokuuta 193 8.**

numero: **383.**

Utenriksminister Beck lunsjer hos Kongen og Dronnin- gen idag.

Efter sin vellykkede tur til Horten igår hadde utenriksminister Beck under middag med efterfølgende motagelse i den polske ministerbolig på Bygdø, anledning til å treffe en lang rekke av de ledende personligheter på forskjellige områder.

Blandt de ca. 200 gjester såes utenriksminister Koht og frue, justisminister Trygve Lie, handelsminister Madsen og frue, hoffchef Wedel Jarisberg og frue, overhoffmesterinne fru Anker, utenriksråd Aubert med frue, den svenske minister Günther, den rumenske minister Jurasco, den italienske minister Amadori, den amerikanske charge d'affaires, legasjonssekretær Jefferson Patterson, den islandske charge d'affaires Vilhjalmur Finsen, kabinettchef grev Lubienski, sekretær Krasicki, frøken Ablamowicz, hoffdame fru Nicolaysen, den norske sendemann i Polen, Ditleff, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, ekspedisjonschefene Malthe Johannessen, Hillestad og Smith, legasjonsråd Smith-Kjelland med frue, chefdirektør Rygg, generaldirektør Aubert, professorene Worm-Müller og Kellhau, direktør Harry Fett, redaktørene Øverland, Pryser og Schanche Jonassen, fabrikkfører Conrad Langaard, Sonja Henie, redaktør Jacob Vidnes, samtlige polske konsulater i Norge, m. fl.

Idag tilbringes dagen vesentlig på Bygdø og i høiden. Det er lunsj hos Kongeparet på Bygdø Kongsgård og forskjellige museumsbesøk. Iaften reiser utenriksminister Beck igjen, etter først å ha mottatt Oslo-pressen på Grand.

Ordensutnevning.

I forbindelse med utenriksminister Becks besøk har den polske minister Neuman mottatt storkorset av St. Olavs Orden. Kabinettchef Lubienski er utnevnt til kommandør av St. Olavs Orden med stjerne, sekretær Krasicki er utnevnt til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden og attaché Szydlowski til ridder av 2. klasse av St. Olavs Orden.

Utenriksminister Beck er tidligere innehaver av storkorset av St. Olavs Orden.

Kommentarer til de to utenriksministres erklæringer.

Warschau, 3. august.

Avisene fortsetter med å bringe detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks besøk i Oslo og gjengir bl. a. det fullstendige referat av de to utenriksministertaler igår.

Gazeta Polskas utsendte medarbeider nevner bl. a. utenriksminister Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og sier at dette svarer helt til det polske folks standpunkt. De to utenriksministres erklæringer om nye former for mellomfolkelig samarbeide som må trede i stedet for Genf-metodene som har slått feil, bør også understrekes. Utenriksminister Becks besøk er preget av vennskap og tillit.

Som overskrift over artikkelen har avisen satt: «Polens og Norges parallelle innsats for fred og rettferd».

Kurjer Porannys utsendte medarbeider understreker også Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og skriver at det mellomfolkelige samarbeide fremfor alt bør bygge på tillit.

Lehden nimi: **Morgenbladet.**

päiväys: 4. p. elokuuta. 1938.

numero: 212.

Utenriksministrenes fjordtur med „Sleipner“.

Vårt bilde er tatt idet utenriksminister Beck går ombord i jageren.

Det kunde være fristende, å si at utenriksminister Beck hadde sommeren med sig i kufferten. Vi må ialfall et helt år tilbake for å finne maken til det vidunderlige vær vi har hatt under det i alle deler vellykkede polske besøk.

Klokken 9 igår morges kom vår splinter nye jager «Sleipner» inn på havnen med kaptein Sven Brun på kommandobroen og halvannen time senere begynte de prominente gjester å innfinne sig på det blankskurte akterdekk.

Utenriksminister Beck ankom iført blå jakkedress og seilerlue og blev «pepet ombord», som sig hør og bør, mens en avdeling matroser presenterte gevær. Foruten utenriksministeren, hans frue og øvrige polske følge noterte vi under solseilet på akterdekket utenriksminister Koht og frue, minister Neuman med frue, minister Ditleff, ekspedisjonschef Malthe Johannessen og kommanderende admiral Diesen med frue.

Selskapet hadde en strålende tur nedover fjorden og ankom til Horten

ken 16.30: Biltur til Frognerstetren, hvor Oslo kommune serverer te. Klokker 18.15: Pressemottagelse på Grand. og klokken 20.05: Avreise fra Østbanestasjonen.

ST OLAVS ORDEN.

I forbindelse med utenriksminister Becks besøk har den polske sendemann Neuman mottatt Storkorset av St. Olavs Orden. Kabinetschef Lubienski er utnevnt til kommandør av St. Olavs Orden, med stjerne, sekretær Krasicki er utnevnt til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden og attaché Szydowski til ridder av 2. klasse av St. Olavs Orden.

Utenriksminister Beck er tidligere innehaver av Storkorset av St. Olavs Orden.

DEN POLSKE PRESSE.

Fra Warszawa telegraferes, at avisene bringer detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks

Utenriksminister Becks middag igår.

I den middag som utenriksminister Beck og frue og sendemann Neuman og frue gav igår kveld i sendemannens hjem på Bygdø deltok bl. a. utenriksminister Koht og frue, statsråd Madsen og frue, statsråd Lie, hoffchef Wedel-Jarlsberg med frue, overhoffmesterinne fru Anker, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Warszawa Ditleff, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, ekspedisjonschef Johannessen, hoffdame fru Nicolaysen, legasjonsråd Smith-Kjelland med frue, kabinettchef grev Lubienski, sekretær grev Krasicki og frøken Ablamowicz.

Efter middagen var det mottagelse i sendemannens hjem for ca. 150 personer.

polske følge noterte vi under seilset på akterdekket utenriksminister Koht og frue, minister Neuman med frue, minister Ditleff, ekspedisjonschef Malthes Johannesssen og kommanderende admiral Diesen med frue.

Selskapet hadde en strålende tur nedover fjorden og ankom til Horten klokken 12.30, hvor distriktchefen, admiral Smith-Johannessen var førstemann over landgangen for å ønske gjestene velkommen. Etter å ha besøkt verftet og flyvemaskinfabrikken inntok man lunsj i Sjømilitære Samfund klokken 13.30. Der blev ikke holdt nogen taler bortsett fra at admiral Diesen utbragte Kongens skål i anledning av fødselsdagen etterfulgt av Kongesangen.

Et par timer senere returnerte så «Sleipner» til Oslo.

Den tillyste pressemottagelse igår blev utsatt til idag, og dagens program innkluderer forøvrig:

Klokken 11.30: Omvisning på vikingeskibene ved konservator Dannevig Hauge. Klokken 12: Besøk på Folkemuseet med omvisning av direktør Aall og konservator Kjølberg. Klokken 13.30: Lunsj hos Kongen og Dronningen. Klok-

Utenriksminister Beck er tidligere innehaver av Storkorset av St. Olavs Orden.

DEN POLSKE PRESSE.

Fra Warszawa telegraferes, at avisene bringer detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks besøk i Oslo og gjengir bl. a. de fullstendige referater av de to utenriksministertaler igår.

Gazeta Polskas utsendte medarbeider nevner bl. a. utenriksminister Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og sier at dette svarer helt til det polske folks standpunkt. De to utenriksministres erklæringer om nye former for mellomfolkelig samarbeide som må tre istedenfor Geneve-metodene som har slått feil, bør også understrekes. Utenriksminister Becks besøk er preget av vennskap og tillit.

Som overskrift over artikkelen har avisen satt: Polens og Norges parallelle innsats for fred og rettferd.

Kurjer Porannys utsendte medarbeider understreker også Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og skriver at det mellomfolkelige samarbeide fremfor alt bør bygge på tillit.

Lehden nimi: **Nationen.**

päiväys: 4. p. elokuuta. 1938.

numero: 178.

Utenriksminister Beck i Horten.

Den polske utenriksminister Beck og frue reiste igår til Horten sammen med utenriksminister Koht og frue samt den polske sendemann Neuman og frue. Selskapet gikk om formiddagen ombord i torpedobåten «Sleipner» som lå i vesthavnen under kommando av kaptein Sven Brun. Med på turen var også sendemann Ditleff, ekspedisjonshuf Malthé Johannesen og admiral Diessen. «Sleipner» kom til Horten kl. 1/21, og her gikk distriktschefen admiral Smith Johannesen ombord og ønsket gjestene velkommen. Vårt bilde er tatt idet utenriksminister Beck går ombord i jageren.

Lehden nimi: **Arbeiderbladet.**

päiväys: 4. p. elokuuta 1938.

numero: 178.

Utenriksminister Becks besøk.

I den middag som utenriksminister Beck og frue og sendemann Neuman og frue gav igår kveld i sendemannens hjem på Bygdøy, deltok bl. a. utenriksminister Koht og frue, statsråd Madsen og frue, statsråd Lie, hoffchef Wedel-Jarlsberg med frue, overhoffmesterinne fru Anker, utenriksråd Aubert med frue, den norske sendemann i Warszawa Ditleff, kommanderende general Laake med frue, kommanderende admiral Diesen med frue, ekspedisjonschef Johannessen, hoffdame fru Nicolaysen, legasjonsråd Smith-Kieland med frue, kabinettchef grev Lubienski, sekretær grev Krasicki og frøken Ablamowicz.

Efter middagen var det mottagelse i sendemannens hjem for ca. 150 personer.

*

I forbindelse med utenriksminister Becks besøk har den polske sendemann Neuman mottatt storkorset av St. Olavs orden. Kabinettchef Lubienski er utnevnt til kommandør av St. Olavs orden, med stjerne, sekretær Krasicki er utnevnt til ridder av første klasse av St. Olavs orden, og attaché Szydowski til ridder av annen klasse av St. Olavs orden. Utenriksminister Beck er tidligere innehaver av storkorset av St. Olavs orden.

Den polske presses kommentarer.

Fra Warszawa meldes: Avisene fortsetter med å bringe detaljerte telegrammer om utenriksminister Becks besøk i Oslo og gjengir bl. a. fullstendige referater av de to utenriksministertaler igår.

«Gazeta Polska»s utsendte medarbeider nevner bl. a. utenriksminister Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og sier at dette svarer helt til det polske folks standpunkt. De to utenriksministres erklæringer om nye former for mellomfolkelig samarbeid som må tre i stedet for Genève-metodene som har slått feil, bør også understrekes. Utenriksminister Becks besøk er preget av vennskap og tillit.

Som overskrift over artikkelen har avisen satt: Polens og Norges parallelle innsats for fred og rettferd.

«Kurjer Poranny»s utsendte medarbeider understreker også Kohts uttalelse om en aktiv og energisk fred og skriver at det mellomfolkelige samarbeid fram for alt bør bygge på tillit.

Lehden nimi: **Tidens Tegn.**

päiväys: 5. p. elokuuta 1938.

numero: 179.

Utenriksminister Beck studerer Osebergskibet.

● **Jeg vender tilbage til Polen med beundring
over norsk virksomhet, uttaler utenriks-
minister Beck.**

I denne tretthetens tid har det vært en glede å fastslå
at solidaritetens ide utvikler sig parallelt i forskjellige land.

Han dementerer forlydendet om sitt arbeid med en „østblokk“.

at solidaritetens idé utvikler sig parallelt i forskjellige land.

Han dementerer forlydendet om sitt arbeid med en „østblokk“.

Før utenriksminister Beck forlot Oslo igår aftes mottok han representanter for pressen på Grand Hotell.

— Norge er et land hvor man helt naturlig gjør sig mange refleksjoner, uttalte ministeren, og dette gjelder også mig. Når man ser på den verdenspolitiske situasjon idag møter man et klassisk fenomen — en viss trettthet. Krigens følger gjør sig ennu gjeldende i mange land. Og forholdet er her det samme som for alle negative fenomener — man har langt lettere for å se dem enn de positive.

Men her i Norge eksisterer en aktiv vilje i positiv betydning. Det er en refleksjon jeg har gjort, og det har vært mig en stor glede å konstatere at den svarer til de faktiske forhold. Og det har like-

ledes gledet mig å konstatere at uavhengig av den geografiske distanse har synet på politikken utviklet sig parallelt i Norge og i Polen. I sin tale forleden pekte Deres utenriksminister på den absolute samstemmighet som rådet mellom de to land når det gjaldt Folkeforbundet. Og begge regjeringers standpunkt i denne sak skyldes ikke noe trykk utenfra, men en fri, logisk tenkning.

I virkeligheten er det foregått en tilnærming i politisk tenkning mellom Polen og Norge, ja, forøvrig alle de nordiske land. Og nettopp under den trettthet som nu råder i verden er det viktig å fastslå at det i flere land jevnslidende utvikler sig samme idé, en solidaritetens ånd. Mitt besøk her ser jeg som et symbol på begge lands vilje til en god kontakt sig imellem. Slik opp-

fattes det i Polen og, som jeg håper, også her.

Personlig har det vært mig en glede å lære Norges atmosfære å kjenne etter all den fragmentariske viten jeg fra før hadde om norsk liv og norsk foretagsomhet. Og jeg må åpent innrømme at jeg er imponert over de resultater dere har nådd, særlig når man tenker på den korte tid det har tatt for å nå dem.

Jeg vender tilbake til Polen med beundring over det norske folks virksomhet og med takknemlighet over at den norske regjering har gitt mig anledning til å møte landets ledende menn og til å gjøre mine små personlige iakttagelser.

På spørsmålet om han mente det fantes noe middel til å redde Folkeforbundet svarte utenriksminister Beck at det i så fall måtte gjennemgripende reformer til. Men personlig var han ikke altfor stor optimist når det gjaldt dette.

— Hvordan føles det å drive utenrikspolitikk midt mellom to ideologiske systemer?

— For oss gjelder det å utbygge og utvikle polsk liv etter polske normer, akkurat som våre naboer i vest og øst arbeider etter sine. Vi betrakter dem likedan som oss som enheter i det internasjonale liv — vi respekterer deres rett til å ordne sine indre anliggender som de vil, men vi krever også samme rett for oss.

En av de tilstedeværende refererer en artikkel fra „Observers' Warszawa-korrespondent om at hensikten med Oslo-besøket bl. a. var opprettelsen av en polsk linje Gdynia—Oslo og norsk økonomisk støtte til den. Utenriksministeren dementerer smilende. Hensikten med Oslo-besøket var på ingen måte å diskutere handelsøkonomiske spørsmål. Og en polsk kull-rute fra Gdynia var helt overflødig fordi nordmennene henter sine kull selv.

Den celebre „øst-blokk" blir også nevnt, og utenriksminister Beck slår oppgitt ut med armene og sier at denne historien er en av de små tragedier i hans liv: Sannheten er, som jeg ofte har presisert, at vi er interessert i en solidarisk atmosfære i de landene det her gjelder. Men det har jo ingenting med en blokk å gjøre!

— Hvordan er forholdet til Tyskland?

— Siden avtalen i 1934 er det meget godt. Og Danzig gir oss heller ingen grunn til nervøsitet nu.

— Mener utenriksministeren det kreves noen bestemt aksjon overfor Folkforbundet for å få presisert stillingen i de stater som mener artikkel 16 ikke er obligatorisk?

— Vi mener spørsmålet er regulert ved den erklæring vi er fremkommet med. Men når det gjelder selve fremgangsmåten har vi i Polen en tradisjonell politikk med hensyn til artikkel 16. I mange tilfeller vil vi konterere først med vedkommende land før vi går til Folkforbundet.

Lehden nimi: **Dagbladet.**

päiväys: **5. p. elokuuta. 1938.**

numero: **179.**

Beck laget ingen blokk i Oslo.

Slår den polske presse fast.

WARSZAWA idag.

De polske aviser gir uansett partifarve uttrykk for sin fulle tilfredshet også med det videre forløp av utenriksminister Becks besøk i Oslo. Utenriksministerens uttalelser gjengis på bred plass.

Czas fastslår at den polske politikks horisont er blitt utvidet. Avisen polemiserer mot påstandene om dannelsen av en blokk. Det gjelder for Polen akkurat som for andre mellemeuropeiske stater at den vil sikre sin politiske og økonomiske uavhengighet. De nordiske land søker venner nøiaktig ut fra samme synspunkt som Polen, nemlig at man ikke bare trenger dem for å føre krig, men også for å opprettholde freden.

*

Under sitt avskjedsintervju med Oslo-pressen igår uttalte utenriksminister Beck bl. a.:

— Det er en viss parallell utvikling i Polen og Norge i synet på de internasjonale problemene. Det er betydningsfullt at Norge og Polen, uavhengig av hverandre og uten å være under press av noen situasjon, av noe konkret spørsmål, er kommet til de samme resultater. Det er, såvidt jeg kan se det, et bevis på et gledelig fellespreg i politisk tenking. Det er sansen for den internasjonale solidaritet som er levende blandt oss.

— Det sies i den tyske presse at De vil danne en tredje blokk i Europa?

— Man har gitt mig forfatterretten til dette med ideologiske blokker og den baltiske blokk og siden følger disse ting mig hvor jeg reiser. Jeg gav en forklaring på mitt syn i Riga for ikke så lenge siden og gav da uttrykk for at det Polen vil er å støtte den fellesskapsånd mellom statene omkring Østersjøen som er til stede.

Lehden nimi: **Arbeiderbladet.**

päiväys: **5.p. elokuuta. 1938.**

numero: **179.**

Utenriksminister Beck slår fast at Norge følger samme utenrikspolitikk som Polen.

Ved en pressemottagelse før avreisen uttaler han sin store tilfredshet med besøket i Norge.

Utenriksminister Beck var usædvanlig godt oplagt, da han som siste post på programmet for sitt besøk i Oslo, mottok representanter for pressen. Han kastet sig med en gang ut i en lengere utredning om den utenrikspolitiske situasjon i verden idag.

Norge er et land som innbyr til refleksjoner, sa han. Etter Becks mening preges vår generasjon av tretthet. Og den som er trett oppdager først de negative sider ved alle ting. Og som i det almindelige liv, det å kjempe mot trettheten, er noe av det vakreste av alt, så er det også slik i internasjonal politikk. Derfor, sa Beck, var han så glad over at han gjennom sin lange kontakt med utenriksminister Koht og nu ved dette besøk, hadde kunnet konstatere at det i Norge var vilje til å gjøre noe positivt.

Gjennom sine samtaler med ledende politiske personligheter her i landet hadde Beck fått høve til å slå

fast at de politiske idéer utviklet sig parallelt i Norge og Polen. Dette gjelder særlig i spørsmålet om stillingen til Folkeforbundet. Denne stillingtagen er ikke resultatet av noe press, men resultatet av en fri, logisk tenkning. Uavhengig av hverandre har den polske og den norske regjering funnet det nødvendig å formulere denne opfatning i offisielle erklæringer. Det henger sammen med den ansvarsbevissthet, den sammenheng mellom ord og handling, som en kan finne både i Norge og Polen. I en trett verden er det av stor betydning at en i flere land kan se de samme idéer utvikle sig.

Da utenriksministeren senere blev spurt om han trodde det var noe håp om å redde Folkeforbundet, trakk han på skuldrene, sukket dypt og sa at min gud, da måtte det dyptgående reformer til, men selv da var han ikke for optimistisk.

Hans besøk i Norge, fortsatte utenriksministeren, var et bevis på viljen til å utdype kontakten mellom Polen og Norge. I så henseende hadde hele den polske presse gitt sin tilslutning til besøket uten hensyn til politisk opfatning. Personlig var han meget tilfreds med besøket og uttrykte sin beundring for de store resultater som en her var nådd fram til i løpet av kort tid.

Da det senere blev stilt ham noen spørsmål, hevdet han sterkt at det praktiske grunnlag for Polens utenrikspolitikk var å respektere andre, men også å kreve respekt av dem. Polen har forsøkt å bygge sin tilværelse på rent polsk grunn. Han benektet på det bestemteste at han arbeidet for å danne noen nøytral blokk fra Østersjøen til Svartehavet. Polen vil gjerne arbeide for å skape et så godt vennskap som mulig mellom disse stater, men det er ikke tale om å danne noen blokk. Forholdet mellom Polen og Tyskland er fastlagt ved overenskomsten av 1934 og bestemmes fremdeles av den. Med Danzig hadde en hatt visse vanskeligheter, men de var nu forbi.

Igår var utenriksminister Beck i lunsj hos kongen og senere gav Oslo kommune en mottagelse for ham på Frognerseteren, hvor ordfører Trygve Nilsen ønsket velkommen på Oslos vegne. Beck forlot Oslo med utenlandstoget igår aftes.

WARSZAWA, 4. august.

«Kurjer Poranny» offentliggjør et intervju som avisens utsendte medarbeider i Oslo har hatt med utenriksminister Kohl.

Jeg mener, sier utenriksministeren i dette intervju, at de nasjoner som er interessert i å opprettholde freden og vil at den skal herske, bør søke å nærme sig hverandre og samarbeide så godt som mulig. Dette samarbeid bør omfatte alle. Det nytter ikke å sitte stille og gjenta at en ønsker fred. Freden må være aktiv og energisk, som jeg sier i talen min. Vil en opprettholde freden, får en handle, og samarbeidet bør omfatte det størst mulige antall nasjoner.

På et spørsmål om krisen i Folkeforbundet svarte utenriksministeren:

I de første årene blev betydningen av Folkeforbundet og den innsats det gjorde sikkert overdrevet. Etter at det nu er konstateret at Forbundets muligheter er begrenset, kommer skuffelsene. For å sikre Folkeforbundets innflytelse må det bli skapt et meget mer solid grunnlag enn før. En får begynne med samarbeid mellom nasjonene på det sosiale, kulturelle, videnskapelige og økonomiske område. Først når prestisjen er gjenreist, kan en begynne å tale om Forbundets politiske innflytelse.

«Gazeta Polska»s utsendte medarbeider skriver at ei norske politiske kretser fester man særlig oppmerksomheten ved utenriksminister Becks erklæring om internasjonalt samarbeid på grunnlag av tillit mellom nasjoner som følger en bestemt optrukket linje med full handlefrihet og full uavhengighet i alle vedtaka

Lehden nimi: **Morgenbladet.**

päiväys: 5. p. elokuuta. 1938.

numero: 213.

Oberst Beck forlot Oslo igår.

„Jeg reiser hjem til Polen med dyp ærbødighet for hvad det norske folk har utrettet“.

Avskjedsintervju med norsk presse og svar på mange spørsmål.

Utenriksminister Beck reiste igårftes klokken 20.05 over Gjedser—Warnemünde tilbake til Polen etter sitt Norgesophold. Igår eftermiddag klokken 18.15 gav han et avskjedsintervju med den norske presse på Grand Hotell og gav uttrykk for sin glede over oppholdet samtidig som han i korte trekk antydte hvordan besøket hadde utdypet det vennskapelige forhold mellom landene.

Utenriksminister Beck hører til en særlig type blandt vår tids mange reisende utenriksministre. Han er høy, slank og virker meget elegant. Ansiktet er litt langt, vakkert, en høy panne som aksentueres av «viker» i håret, smilet kommer lett og bidrar til å gjøre trekkene livfulle. Hendene er lange, smale og nervøse, de understreker talen av og til men ikke med vanlig syd-

landsk glød, det er mer diskret enn man venter. Oberst Beck virker ikke militær, der er mest av diplomaten over ham, han begynte igår med å hilse den eneste tilstedeværende dame til hvem han hadde et par flere vennlige vendinger enn til herrerne. Mens han sitter og taler røker han stadig sigaretter, inhalerer dypt, snufser litt innimellem og taler med enkelte lengere pauser. Han er forresten ikke meget talende. Under oppholdet i Norge har han mest iaktatt og lyttet, han må trekkes ut av et skall for å komme med noget ut over det banalt nødvendige.

Overfor pressen må naturligvis en gjestende utenriksminister vise større varsomhet enn andre, men enkelte av hans utsagn lyder ekte følt og kommer med varme. Merkelig nok er det nettop

Forts. siste side.

Utenriksminister Beck.

Forts. fra 1. side.

de gode og rosende uttalelser om Norge som lyder slik, det annet virker ofte mer vagt og diplomatisk forsiktig, men så er jo de andre emner ulike farligere temaer.

Minister Beck begynner med å uttale at Norge har gitt anledning til refleksjoner og den første er den at verden for tiden synes å lide under en viss tretthet som strekker sig tilbake til verdenskrigen som sitt ophav. Men den som er trett har først og fremst øie for de negative momenter i tilværelsen, han øiner ikke det positive, det opbyggende, han vil ikke ta fatt. I Norge derimot har minister Beck ment å kunne finne en sans for det positive, det byggende arbeide. Hvad han enn har sett på her, et bygg, en ny virksomhet, en statistikk, folket selv, så har han følt en respekt for det som er utført. *Jeg reiser tilbake til Polen med dyp ærbødighet for hvad det norske folk har utrettet, sa utenriksministeren.*

Minister Beck uttalte sig videre om en rekke spørsmål og streift inn både på ting han har omtalt tidligere og på nye saker. Han besvarte også en rekke spørsmål som blev stillet av de tilstedeværende pressefolk, men alt sammen blev besvaret med en så diplomatisk omgåelse av det man mest brennende måtte ønske et konkret svar på, at resultatet av intervjuet blev noget negativt.

Ministeren fremhevet den gjensidige tillits betydning landene imellem og hevdet at den gjensidige vilje vilde bestemme retningslinjene for det solidariske samarbeide, vide-

re at de parallelle situasjoner fremtvang den parallelle politikk.

På forespørsel om Folkeforbundets stilling trakk han på skuldrene og sa at det var vanskelig å uttale sig om forbundets fremtid og hvad spørsmålet om full handlefrihet overensstemmende med artikkel 16 i paktens angikk, mente han at de tidligere citerte ord av ham gjaldt mer enn handlefrihet i forbindelse med artikkel 16. Nazifiseringen av Danzig mente han var av uvesentlig betydning for Polen som også i sitt forhold til andre nabostater hevdet det prinsipp at innenriks får hvert land lov til å stille sig som det vil og allikevel kunne kreve full respekt utad. Et rykte gjengitt i den engelske Observer om at ministerens reise fant sted i forbindelse med forsøk på å reise penger til en dampskibslinje mellem Gdynia og Oslo, blev avlivet som helt grunnløs. Når det tyske offisielt pregede blad Börsen-Zeitung har betegnet Becks reiser som et forsøk fra polsk side på å stille sig i spissen for «det tredje Europa», så blev dette av Beck nærmest mottatt med latter. Dette tredje Europa som tyskerne taler om skulde være det som lå utenom de totalitære stater og de store demokratier og skulde ha sin kjerne i en blokkdannelse fra Rumenien til Norge. Teorien blev fullstendig avvist av ministeren som mente at det var fellesinteresser som i tilfelle førte land over i felles politisk virksomhet og vennskapelig interesse var ikke det samme som tilslutning til en blokk.

Med et vakkert smil blev møtet avsluttet og en time senere gikk toget fra Østbanen.

Lehden nimi: **Nationen.**

päiväys: 5. p. elokuuta. 1938.

numero: 179.

Polen respekterer andre og vil respekteres selv.

Utenriksminister Beck tror ikke på Folkeforbundets redning.

Norge og Polen har de samme positive grunnidéer.

Den polske utenriksminister uttaler sig til Nationen.

Den polske utenriksminister, oberst Beck, gav igår eftermiddag et møte med pressen på Grand Hotel. Tilstede var den herværende polske minister Neuman, den polske legasjonssekretær, attaché Szydowski, legasjonsråd Smith-Kielland, chefen for Utenriksdepartementets pressekontor, redaktør Vidnes, og de polske pressemenn som har reist sammen med utenriksministeren.

— Norge er et land hvor man må gjøre refleksjoner, det ligger i atmosfæren, sa utenriksminister Beck, og derfor vil jeg begynne med noen refleksjoner jeg har gjort her på min reise.

Det første man ser når man betrakter den store verden er en tretthet, en opgitthet, som skyldes de store vanskeligheter vår generasjon har måttet gjennomgå. Når et menneske er trett har det lettere for å finne frem til de negative sider i livet, og ikke til de positive. Kampen mot trettheten er den skjønneste opgave menneskene har idag. Vi må ikke motarbeide viljen til å overvinne denne psykologiske fare for menneskeheten.

Jeg har lenge hatt en god forbin-

Utenriksminister Beck.

med mig. Jeg vil også takke den norske presse for alt hvad den har gjort til fremme av vennskap mellom våre land.

På min korte reise i Norge har jeg i små glimt fått se nordmenns liv og virke. Det er i de små glimt man

landet, sammenholdt med resultatene gir et i sannhet forbausende billede av norsk dyktighet.

I Polen har vi også planer og programmer som vi arbeider efter. Også i denne streben finner jeg en enhet mellom våre land. Jeg reiser hjem full av beundring over norsk dyktighet.

— Tror utenriksministeren at Folkeforbundet kan reddes?

— Jeg er ikke meget optimist i den sak. Der er forsvinnende chancer. Der trenges i ethvert fall dype reformer, men jeg er så lite optimistisk at jeg ikke engang da er sikker på noen redning for Folkeforbundet.

— Hvordan føles det å styre et land som ligger mellom to så sterke motsetninger som Tyskland og Russland?

— Dette er et meget interessant psykologisk spørsmål. Vi har bygget det polske liv efter den polske idé. Vi vil internasjonalt respektere og vurdere alle land, men vi forlanger samtidig at vår egen statsorganisasjon innover respekteres av alle land.

— Det er påstått at utenriksmini-

har måttet gjennomgå. Når et menneske er trett har det lettere for å finne frem til de negative sider i livet, og ikke til de positive. Kampen mot tretteheten er den skjønneste opgave menneskene har idag. Vi må ikke motarbeide viljen til å overvinne denne psykologiske fare for menneskeheten.

Jeg har lenge hatt en god forbindelse med Norge gjennom utenriksminister, professor Koht. Norge har alltid hatt en positiv vilje. I mitt land er det stor sympati for Norge, og det har vært en stor glede for mig å knytte nærmere forbindelse med den norske regjering og det norske folk, og således selv lære forholdene her å kjenne.

Selv om Norge og Polen geografisk sett ligger fjernt fra hverandre, må jeg få uttale mitt inntrykk av at våre land har arbeidet parallelt. Det er den logiske tenkning som ligger til grunn for handling, og jeg tror at denne politiske grunnidé er et bevis på enhet mellom våre land. Det må alltid være en kontakt mellom idé, ord og handling, og dette grunnsyn bunner i en ansvarsfølelse som ikke lar sig dirigere av partihensyn.

I denne vår trette og vanskelige verden er det stort å fastslå at flere land har utviklet sig parallelt.

Vi vil i Polen knytte forbindelser med andre land, uten hensyn til indrepolitisk opfatning. Den polske presse har fått det samme positive inntrykk av Norge som det jeg tar

Utenriksminister Beck.

med mig. Jeg vil også takke den norske presse for alt hvad den har gjort til fremme av vennskap mellom våre land.

På min korte reise i Norge har jeg i små glimt fått se nordmenns liv og virke. Det er i de små glimt man får øie på de store problemer. Jeg er imponert over norsk industri, videnskap og kunst. Den korte tid nordmenn har brukt for å bygge op

— Dette er et meget interessant psykologisk spørsmål. Vi har bygget det polske liv efter den polske idé. Vi vil internasjonalt respektere og vurdere alle land, men vi forlanger samtidig at vår egen statsorganisasjon innover respekteres av alle land.

— Det er påstått at utenriksministeren ved denne reise skulde arbeide for å få i stand en større fast skibsforbindelse mellom Polen og de skandinaviske land, og at der skulde skaffes kapital, blandt annet i Norge?

— Jeg har ikke hatt noen som helst økonomisk opgave på min reise i Norge.

Den polske minister Neuman skyter inn at det i flere år har eksistert gode skibsforbindelser mellom Polen og Norge.

— Polens forhold til Tyskland?

— Siden 1934 har det stadig været bedre, og forholdet må nu sies å være kommet i betryggende former.

— Kan ikke nazifiseringen av Danzig bety en vanskelighet for det polsk-tyske forhold?

— Ne, Danzig er ikke lenger et problem mellom oss og Tyskland. Situasjonen i Danzig har funnet sine faste former. Vi anser ikke lenger Danzig som et problem.

— Finnes der efter utenriksministerens mening bestemte retningslinjer som kan følges for å opnå en aktiv fredspolitikk?

— Svaret ligger i den erklæring de nordiske lands regjeringer har avgitt om sanksjonsparagrafen. Der må opprettes en gjensidig tillit mellom de land som har handlefrihet. Artikkel 16 må ikke være obligatorisk.

Polens forhold til dette problem er imidlertid ikke begrenset til artikkel 16. Vi har i mange internasjonale problemer hatt ønske om å diskutere saken med angjeldende land før den blev behandlet i Folkeforbundet. Vår tendens går altså ut på at vedkommende land skal spørres før andre land behandler dets problemer.

Aftenposten.

nr. 5.p. elokuuta. 1938.

no: 385.

Aftenposten

Prese-
ater

utette
uten at
skrues.

et og

BLO

armatur

Abonn.pris: Innenbys Kr. 11.00 pr. kvartal
» 3.75 » måned

Oslo, fredag 5. august 1938

Abonn.pris:

**Skal Folkeforbundet leve, må
det dyptgående reformer til,
sier Polens utenriksminister til Aftenposten.
Ingen plan om østersjøblokk eller akse.**

DET POLSKE MINISTERBESØK er slutt, avrundet med et avskjedsintervju utenriksminister Beck gav pressen igår før han igjen gikk på sin polske salongvogn, fulgt til stasjonen av utenriksminister Koht, minister Neuman og en rekke representanter for utenriksdepartementet.

Presseintervjuet fant sted på Grand i nærvær av minister Neuman, legasjonssekretær Szydlovski, byråchef Smith-Kielland, redaktør Vidnes fra Utenriksdepartementets pressebyrå og flere polske pressefolk. Utenriksminister Beck som låter til å se å ha feriebrunet sig under sin fjordtur forleden, viste sig å være et meget elskverdig intervjuobjekt, eller la oss heller kalle ham intervjusubjekt, idet han fra første øieblikk tok ledelsen og gav forhåndssvar på eventuelle spørsmål.

Med sin dype, klangfulle stemme erklærte utenriksministeren at han

Fortsatt side 2, spalte 6.

Utenriksminister, oberst Josef Beck, tegnet under intervjuet igår av Gyvind Sørensen.

BECK

(Forts. fra 1. side.)

var glad over i Norge å ha funnet bekræftelse på sitt syn ikke bare på de enkelte internasjonale spørsmål, men også på situasjonen sett på lengere sikt.

— Når vi ser på den internasjonale situasjon, sa ministeren, så kan vi ikke befri oss for det inntrykk at en viss almen tretthet gjør sig gjeldende. Den generasjon som har gjort krigen med, er som alle trette tilbøielige til å se det negative og ikke det positive. Og akkurat som man i pressen viser en viss tilbøielighet til å søke op de negative ting, er det også det leseren søker først og fremst. Men denne tretthet bør naturligvis ikke på nogen måte få oss til å opgi kampen mot det moralske press vi lever under. Under min kontakt med utenriksminister Koht under hans besøk i Warschau og nu i disse dager her i Oslo har det været mig en stor glede at dette syn også hersker her i Norge. Uavhengig av den geografiske avstand mellom landene er det i Norge og Polen skjedd en viss parallell-utvikling i synet på de internasjonale problemer. I talene under middagen forleden gav både utenriksminister Koht og jeg uttrykk for denne analoge holdning i spørsmålet om forholdet til Folkeforbundet, og det må absolutt karakteriseres som betydningfullt at Norge og Polen uavhengig av hverandre og uten å være under press av nogen situasjon, av noget konkret spørsmål, er kommet til de samme resultater. Det er, så vidt jeg kan se det, et bevis på et gledelig fellespreg i politisk tenkning. Det er sansen for den internasjonale solidaritet som er levende blandt oss.

Utenriksministeren nevnte den store interesse og sympati den pol-

— Etter avslutningen av ikke-angreppspakten i 1934 er det ikke skjedd noget til det verre.

— Og Danzig volder ingen vanskeligheter? Den fortsatte nazifisering — —

Også på dette spørsmål svarte utenriksministeren optimistisk, om enn svært rundt.

— Det sies, sist i Berliner Börsenzeitung, at det er Deres hensikt å skape en tredje blokk i Europa, en Østersjø—Sortehavsakse?

— En liten tragedie. Man har gitt mig forfatterretten til dette med de ideologiske blokker og den baltiske blokk og siden forfølger disse ting mig hvor jeg reiser. Jeg gav en forklaring på mitt syn i Riga for ikke så lenge siden og gav da uttrykk for at det Polen vil, er å støtte den fellesskapsånd mellom statene omkring Østersjøen som er til stede.

— Er det noget i det London-bladet Observer påstår søndag, at Deres besøk henger sammen med planer om å få Norge økonomisk interessert i en direkte ruteforbindelse mellom Gdynia og de nordiske land med tanke på økning av de polske kullforsendelser hit?

— Jeg har overhodet ikke drøftet økonomiske spørsmål under mitt Norges-ophold, og De kan trygt de mentere denne påstand, så meget mer som det jo stadig er polske kullbåter i norske havner og det norske flagg sees like ofte i Gdynia.

Det polske besøk har utdypet det norsk-polske fellessyn.

Efter utenriksminister Becks avreise via Berlin talte vi med hans vert og kollega, utenriksminister Koht, som gav uttrykk for sin store tilfredshet med besøket. Jeg er, uttalte utenriksministeren, særdeles glad over å ha hatt anledning til å ha utenriksminister Beck her. Det har gjennemgående vist sig en overensstemmelse i våre synsmåter, vi er kommet mer og mer inn på en parallell linje og formålet med

Koht og jeg uttrykk for denne analoge holdning i spørsmålet om forholdet til Folkeforbundet, og det må absolutt karakteriseres som betydningsfullt at Norge og Polen uavhengig av hverandre og uten å være under press av nogen situasjon, av noget konkret spørsmål, er kommet til de samme resultater. Det er, så vidt jeg kan se det, et bevis på et gledelig fellespreg i politisk tenkning. Det er sansen for den internasjonale solidaritet som er levende blandt oss.

Utenriksministeren nevnte den store interesse og sympati den polske presse uansett farve hadde vist ministerbesøket og avsluttet sin sterkt muntlige erklæring om det gledelige «Wahlverwandschaft» mellom Norge og Polen med noen vennlige ord om hvilket imponerende inntrykk Norge hadde gjort på ham i disse dager, ikke minst norsk økonomisk virksomhet og fremgang.

Derefter erklærte han sig villig til å svare på eventuelle spørsmål.

— Er det overhode noen chanser for å redde Folkeforbundet etter Deres mening?

— Vi vil iallfall intet gjøre for å ødelegge denne chance. Men det må dyptgående reformer til, og selv med disse tør det jeg ikke være så optimistisk å si ja.

— Hva ligger i betegnelsen aktiv og energisk fredspolitikk?

— Svaret ligger i utenriksminister Kohts egen utformning av dette spørsmål forleden. Det er viljen til en slik fredspolitikk som er det avgjørende.

— Med hvilken følelse sitter man på utenriksministertaburetten i et land som Polen som ligger klemt mellom to såkalte ideologiske blokker?

— Det er ikke så vanskelig. I og med at vi selv krever at forholdene i Polen skal innrettes etter polske ideer, respekterer vi at andre nasjoner innretter sine forhold etter sine politiske ideer. En slik politikk er klar nok.

— Forholdet til Tyskland?

Det polske besøk har utdypet det norsk-polske fellessyn.

Efter utenriksminister Becks avreise via Berlin talte vi med hans vert og kollega, utenriksminister Koht, som gav uttrykk for sin store tilfredshet med besøket. Jeg er, uttalte utenriksministeren, særdeles glad over å ha hatt anledning til å ha utenriksminister Beck her. Det har gjennomgående vist sig en overensstemmelse i våre synsmåter, vi er kommet mer og mer inn på en parallell linje og formålet med utenriksminister Becks besøk var å utdype dette forhold.

— Det vil ikke skje nogen utdypelse av det politiske samarbeide mellom Polen og de nordiske land mer enn det blev gitt uttrykk for i talene ved middagen forleden?

— Nei, men De kjenner jo til at Polen og de nordiske land ser fullstendig likt på f. eks. sanksjons-spørsmålet?

— Vi har forstått det slik at det ikke blev drøftet handelspolitiske spørsmål.

— Nei, dertil har vi egne organer som tar op spørsmålene når de er modne for fornyelse.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 4

ASIA: _____

Oslonissa olevan lähetystön raportti n:o 6.

Ministeri Wuolijoki

7/11 1938.

OSLO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1224.

Oslo SSA 7 P:NÄ loka KUUTA 1938.

VIITTAUS: _____ N

P:NÄ _____ KUUTA 19 _____ P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 6.

Kunnioittaen oheisena toimitan Oslon-lähetystön
kuluvan vuoden raportin n:o 6 aiheesta:

Chamberlain ja rauhanpalkinto.

W. W. W. W.

Ministeri

OSLO

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 6.

Oslo ssa 7 p:nä loka kuuta 1938.

6/40 Val.

JK.

Asia: Chamberlain ja rauhanpalkinto.

10710-38 3

5 Cy.

Kun tieto Münchenin sopimuksesta tuli Norjaan otivat oikeistopiirit sen suurella riemulla vastaan. Tidens Tegn ehdotti, että Chamberlainille on annettava rauhanpalkinto ja tätä ehdotusta riensivät heti kannattamaan Handels og Sjöfartstidende ja Aftenposten. Ainoastaan Työväen puolueen lehdet ja vapaamielinen Dagbladet sitä vastustivat. Kun sitten Hambro palasi Genevestä antoi hän Tietotoimistolle haastattelun, jossa hän erittäin ankarin sanoin arvosteli Suurvaltain ja etenkin Englannin politiikkaa ja kun Hambro on Stortingin oikeistoryhmän johtaja herätti hänen lausuntonsa tavatonta huomiota. Hän sanoi muun muassa, että tämän jälkeen pienet valtiot ovat täydellisesti turvattomia ja Kansainliitto on menettänyt kaiken merkityksensä. Englannin ulkoministeri sir Austen Chamberlain oli tehnyt enemmän kuin kukaan muu Kansainliiton poliittisen vaikutusvallan kohottamiseksi ja hänen veljensä Neville Chamberlain enemmän kuin kukaan muu Kansainliiton arvonannon heikontamiseksi. Hän kertoi Genevessä sanotun: Ei tule mitään sotaä niinkauan kuin on yksikin pieni valtio, jonka suurvallat voivat uhrata. Ja erään pienen valtion edustaja oli sanonut: Minun maani on niin pieni, että Englanti ei uhraa edes lentopiletin hintaa Berliiniin maani pelastamiseksi. Münchenin sopimus on väkivallan teko, jonka vertaista ei löydy historiasta, lopetti Hambro.

Kun presidentti Hambro oli eilen luonani aamiaisella, selitti hän vielä kantaansa. "Ranska ja Englanti ovat luoneet Tšekkoslovakian nykyisine rajoineen ja taanneet sen itsenäisyyden. He ovat yllyttäneet Tšekkoslovakiaa suunnattomiin varustuksiin m.m. Maginot-linja on rakennettu ranskalaisilla rahoilla. Benes on Kansain-

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriöille.

Ei ulkomaanedustukseen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o .....

ssa p:nä ..... kuuta 19.....

Asia: Chamberlain ja rauhannalkinto (jatk.)

liitossa ollut aina heidän juoksupoikansa jopa siihen määrään, että hän Ranskan ja Englannin tahdosta torpedeerasi aseistariisumiskonferenssin. Ja lopuksi kaiken kukkana: Kun Tšekkoslovakia joku vuosi takaperin halusi ryhtyä neuvotteluihin Saksan kanssa riitakysymyksien ratkaisemiseksi, esti Ranska sen uhatensiinä tapauksessa sanoa irti takuusopimuksensa".

Kyllähän Hambro oikeassa on, toinen kysymys on, onko hän tällä tehnyt itselleen palveluksen. Oikeisto uhkaa nimittäin heittää hänet yli laidan. Itse puolestani olen monen muun kanssa sitä mieltä, että Länsivallat ovat antaneet itsensä bluffata. Jos Englanti ja Ranska olisivat ajoissa tiukasti sanoneet, että hyökkäys Tšekkoslovakiaan merkitsee sotaa, niin koko selkkausta ei olisi tullut, sillä ei Hitler, ja vielä vähemmän Saksan sotilasjohto, tahdo sotaa, koska Saksa ei vielä ole valmis. Armeija on harjaantumaton, upseereista on puute ja maan raha-asiat ovat huonolla kannalla.

Voin täydellisesti yhtyä Winston Churchillin mielipiteeseen, että Chamberlain ei osaa puhua diktaattorien kanssa.

Mitä rauhannalkintoon tulee, niin paitsi Chamberlainia mainitaan myös Benes ehdokkaana. Tuskinpa kumpikaan voi tulla kysymykseen, koska heitä ei ole aikanaan s.o. ennen 10 p. tammikuuta ehdotettu, kuten säännöt määräävät. Viimeinen ehdotus onkin, että tänä vuonna ei palkintoa lainkaan jaettaisi, vaan ensi vuonna sensijaan kaksi, toinen Chamberlainille ja toinen Benesille.

W. K. Kivijoki

JAKELUOHJE:

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C4

ASIA: _____

Oslossa olevan lahetystöni raportti n:o 7.

Ministeri Vuolijoki

29/12 1938.

OSLO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1762.

Oslo SSA 29 P:NÄ joulukuuta 1938.

VIITTAUS: _____ N

P:NÄ _____ KUUTA 19 _____ P.TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

ULKOASIAI	
7/41 Sal.	38
31/12-38	Lil
ST Cy	

Ulkoasiainministeriölle ~~XXXX~~

ASIA: Raportti n:o 7.

Kunnioittaen oheisena toimitan Osloon-lähetystön
kuluven vuoden raportin n:o 7 aiheesta:

Norian aktuaallinen politiikka.

Ministeri: *W. W. W. W.*

OSLO

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 7.

Oslo ssa 29 p:nä joulukuuta 1938.

Asia:

Norjan aktuaallinen politiikka.7/41 Tal. S - 38
31/12-38
5 C4

Norjassa keskustellaan parhaillaan ahkerasti lähestyvistä vaaleista. On vielä epävarmaa, pidetäänkö vaalit ensi vuonna (1939) vai vasta vuonna 1940. Nykyiset suurkäräjät valittiin 1936 3 vuodeksi. Nyt ovat kuitenkin suurkäräjät päättäneet pidentää vaalien välisen ajan 4 vuodeksi, ja tämä laki on jo hyväksytty. Mutta vielä ei olla selvillä, koskeeko tämä laki nykyisiä suurkäräjiä. Suurkäräjät itse ovat sitä mieltä, että tämän nyt hyväksytyyn perustuslain muutoksen on astuttava voimaan heti, eikä sitä voi siirtää seuraaviin vaaleihin. Mutta oikeisto väittää, että nykyisen vaalien välisen ajan pidentäminen todellisuudessa merkitsisi sitä, että perustuslain muutos saisi taannehtivan vaikutuksen (nim. 1936 vaaleihin). Sitäpaitsi oikeisto sanoo, että valitsijat ovat valinneet nykyiset edustajat vain 3 vuodeksi, vaikka tosin tämä muutos oli muodollisesti valmiina v. 1936 vaaleissa, ja valitsijat siis tunsivat sen. Oikeisto vaatii, että suurkäräjien on mahdollisimman pian saatettava korkeimman oikeuden ratkaistavaksi, onko laki voimassa nykyisiin vai vasta seuraaviin suurkäräjiin nähden. Talonpoikaipuolue on myös sitä mieltä, että epätietoisuus on saatava pois

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi .....ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o .....

ssa p:nä ..... kuuta 19.....

Asia: .....

Norian aktuaallinen politiikka (jatk.).

päiväjärjestyksestä kysymällä mahdollisimman pian asiaa korkeim-
malta oikeudelta. Mutta Tidens Tegn väittää, että kun ollaan sel-
villä siitä, että parlamenttaristiselle työlle on paljon edulli-
sempaa kun vaalien välinen aika on suhteellisen pitkä, niin ei
olisi tarpeellista ryhtyä tähän erikoiseen askeleeseen kysyä asiaa
korkeimmalta oikeudelta. Tidens Tegn pelkää, että mikäli asiassa
turvaudutaan korkeimman oikeuden ratkaisuun, niin näyttäisi ehkä
siltä, että korkein oikeus olisi jonkunlainen yllirakennus, joka
voisi antaa suurkäräjien vähemmistölle uudet "mahdollisuudet".
Ja siihen ei ole tarpeellista ryhtyä. Työväenpuolue on kokonaan
vaalien välisen ajan pidentämistä vastaan, ja ennenkaikkea puo-
lue on jyrkästi vastustavalla kannalla asian ratkaisun korkeim-
paan oikeuteen siirtämiseen nähden.

On tietysti mahdotonta ennustaa, kuinka käy, jos
vaalit tulevat. Riippuu tietysti paljon siitä, kuinka vasemmisto
hallitsee nyt ennen vaaleja. Osaako vasemmisto noudattaa samaa
taktillista varovaisuutta kuin tähänkin asti. Entisen työväen-
puolueen pääministerin, nykyisen maaherran Hornsrudin äskettäin
pitämä puhe metsien sosiaalistamisesta oli varomatonta. Tämä
vaatimus johtuu siitä, että metsänomistajat eivät halua siinä
määrin myydä metsää, että se takaisi metsätyömiehille riittä-

JAKELUOHJE:

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

västi työtä talven aikana. Tämä on jo ehtinyt suuressa määrin
peloittaa talonpoikia, joten talonpoikaispuolueen kannatus ny-
kyiselle hallitukselle ei ole lainkaan taattu.

M. W. ...